

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Izhaaja vsak dan svojo izjavo in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 83.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 30—
pol leta	15—
četrt leta	7-50
na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.

Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica: št. 5 telefon št. 85

Po stari metodi.

Veliki dogodki na Balkanu so med sovražniki slovanskih narodov v habsburški monarhiji vzbudili pravo paniko. Velik je strah pred avstro-ogrskimi Jugoslavnimi, s temi so doslej različne vlade pa Nemci in Madžari delali kar so hoteli — eksploatirali so jih in uničevali in zastavljali vse moči, da napravijo iz njih hlapce madžarskega in nemškega imperijalizma. Zdaj so balkanske premembe provzročile, da so Jugoslavnimi postali mogočen faktor v avstrijsko-ogrski monarhiji in to je spravilo na noge vse, katerim groze Jugoslavnimi zmešati račune.

Vse se pripravlja na velik boj zoper Jugoslavnine. Najprej so si segli v roke Nemci in Madžari in se zvezali za ohranitev dualizma, ki je na Ogrskem dal vso moč Madžarom, pri nas pa Nemcem. Madžari in Nemci pa čutijo, da sami niso dovolj močni, da bi potlačili Jugoslavnino pod nemško-madžarski podplat in zato iščejo zaveznikov.

Stare metode ki so jo uspešno prakticirali Nemci že večkrat, so se zdaj zopet oprijeli tako Nemci kakor tudi Madžari.

Časih so bili Nemci edini gospodarji v širni habsburški monarhiji in so tlačili vse druge narode. Odpor, ki ga je to izzvalo, je bil tako velik, da je prišlo nemško gospodstvo v nevarnost. Tedaj pa so si Nemci pomagali s tem, da so se z enim tlačnih narodov porazumele in pobotali ter potem z njegovo pomočjo nadaljevali svoje početje. Ko Madžarov niso mogli ukrotiti in ugnati, so se z njimi poravnali in si bratsko razdelili gospodstvo: Madžari boste vladali Transilvanijo, Nemci pa Cislitvansko, v obeh državah polovica na polovico. Madžari niso bili več kos združenim Slovanom, so ponudili Poljakom spravo: izročili so jim Gališko in si s tem zagotovili zavezništvo Poljakov.

Zdaj lomi strah pred Jugoslavnimi Nemcem in Madžarom kosti. In zopet so segli po stari metodi in bi radi po njej utrdili svojo moč in dosegli popolno izoliranje Jugoslavnine.

Madžari iščejo sporazumjenje z Romuni. Ti so bili doslej na Ogr-

skem preganjani in zatirani kakor Slovaki ali kakor so Slovenci v Avstriji. Madžari so to lahko delali, zakaj v Bukareštu nosi hohenzollerski princ kraljevsko krono in ta je že znal skrbeti, da se romunski narod v svobodni Romuniji ni zanimal za svoje krvne brate na Madžarskem. Toda v zadnjem času se je začela v Romuniji pojavljati velika nevolja proti Ogrski in zato se skušajo Madžari porazumeti z Romuni in doseči z njimi zvezo, ki naj poveča njihove moči za boj proti Slovanom. Očividno je, da bi Nemci radi z Madžari in Romuni napravili mogočno živo gorovje med severnimi in južnimi Slovani od Pasava pa do Črnege morja.

Pri tem pa pozabljajo, da je vmes že na četrtino češki Dunaj in da je vmes Budimpešta, kjer prebiva 400.000 Slovanov in kjer stoji kraljevski grad sredi srbskega okraja tega navidezno madžarskega mesta...

Nemci uvidevajo, da vse to še ne zadostuje za uresničenje njihovih želja in da jim ne da še dovolj moči za boj zoper Jugoslavnine.

Pomoči iščejo na dveh straneh, pomoči iščejo pri Slovanih, ki so jih doslej ali preganjali ali vsaj prepustili njihovi usodi.

Nemška politika si prizadeva na vso moč, da bi dosegla spravo med Poljaki in med Malorusi. Če bi se dosegla in bi poleg Poljakov stoliše Malorusi na stran vlade in njenih nemških zaveznikov, bi bilo nemško mogočno podprto in ojačeno za boj proti Jugoslavnini.

Pa še več. Nemci vabijo tudi Čehe, naj stopijo na njihovo stran in naj pomagajo ohraniti dualizem ter izolirati Jugoslavnine. Najprej so Čehom grozili — zdaj jih pa že kličejo na pomoč in jim na flauto c. kr. vlade piskajo vabljive melodije.

Stara metoda. Kadar Nemci sami niso dosti močni, da bi izvajali svoje cilje, pa se skušajo poravnati z nekaterimi nasprotniki, da bi se z njih podpora lotili drugih.

Toda Nemci pozabljajo, da je že štirideset let poteklo, kar so to svojo metodo z uspehom prakticirali in kar je bilo takrat mogoče doseči s Poljaki in z Madžari, to bo dandanes morda težje doseči s Čehi in z Malorusi ali pa celo ne. Tekom teh štiridese-

tih let se je marsikaj temeljito izpremenilo in zato nas navdaja trdno upanje, da se bodo nemški načrti to pot izjalovili in da se njih stara metoda ne bo obnesla; a to naše upanje je toliko trdnjše, ker poznamo tudi moč Jugoslavnine in vemo, da bi si znalo Jugoslavnino izvojevati svoje pravice tudi z lastnimi silami.

Zgodovina Lloydovega arzenala.

(Koručpna afera izza Weisskirchnerjevih časov.)

Dunaj, 10. jan.

Posebni pododsek proračunskega odseka je pričel danes obračunavati zadevo, ki tvori eno najžalostnejših poglavij avstrijske uprave. Gre za korupcijo afera prve vrste, za umazano stvar, o kakršnih nam nemški listi tako radi poročajo iz »Peterburga«. Posebno pikantno je dejstvo, da pere parlament umazano perilo avstrijske uprave baš v trenutku, ko je direktno prizadeti krivec zasedel stol antikorupcionista Luegerja, ter bil s slavo in častjo venčan za dunajskega župana — da ozdravi korupcijo na dunajskem rotovžu. Gre za bivšega trgovskega ministra, ekselencu, dunajskega župana dr. Weisskirchnerja, in afera, v katere središču stoji njegova oseba, se imenuje na kratko: »Afera Lloydovega arzenala«. Leta 1909. je kupila država od Lloydove družbe takozvana arzenalska zemljišča, na katerih so se nahajale Lloydove ladjedelnice za 7 milijonov kron. Transakcija je izvedel takratni trgovski minister dr. Weisskirchner popolnoma tajno, in javnost je bila oficijelno obveščena šele, ko je vlada vpostavila v finančni zakon za leto 1910. tozadevni kupni obrok. Že takrat se je dvignila nevolja, ki je naraščala, ker so se vedno bolj porajali glasovi, da je država vrgla Lloydu milijone, ker so si hotele nekatere osebnosti zaslužiti mastne — provizije. Govorili so o stotisočih provizij, imenovala so se razna imena — dokazati se seveda ničesar da. Pač pa se da dokazati, da je bila dotična transakcija na veliko škodo državi in njenemu gospodstvu, na škodo, ki ni izražena samo v kupni ceni 7 milijonov.

Predvsem je konstatirati dejstvo, da je država kupila od Lloydovega zemljišča za 7 milijonov, to je preko 7 K za m². Kako silno je država preplačala, dokazujejo fakti, da je sama skoraj istočasno prepustila popolnoma enaka zemljišča zavodu Stabilimento tecnico za polovično ceno!

Drugič je dokazano, da je država z nakupom Lloydovega arzenala pravzaprav kupila nekaj, kar je bilo itak njena lastnina. Poslanec Malik je svoj čas trdil, da so dotična zemljišča v zemljiških knjigah bila vedno vpisana kot državna last in resnica je, da jih je erar pred 50 leti prepustil Lloyd izrecno v ladjedelne svrhe za malenkostno svoto, ki je imela bolj značaj navidezne kupnine.

Država si je takrat pridržala pravico, da kupi zemljišče nazaj, čim bi Lloyd prestal s svojim paroplovnim obratom — v tem leži seveda predvsem prepoved, da Lloyd zemljišč ne sme tretjemu prodati, implicite pa morda tudi določba, da mora Lloyd prepustiti v tem slučaju zemljišča državi za isto ceno morda pomnoženo za obresti svoječasnega kupnega kapitala. Na to predpoved je država v l. 1906. deloma resignirala, priznavši Lloyd, da sme prepustiti svoj arzenal tudi kak drugi ladjedelni družbi, ako je ta avstrijsko podjetje. Lloyd je namreč izjavljal, da hoče svojo ladjedelnico opustiti, ker se mu ne izplača in to baš kratko po razglasenju takzv. premijskega zakona, ki določa za ladje, ki so zgrajene v Avstriji iz avstrijskega materiala posebne nagrade in kratko po svoji pogodbi z državo, v kateri se je Lloyd izrecno zavezal da bo gradil svoje ladje v smislu premijskega zakona, da pa se odreda tozadevnim nagradam. Ker naroča Lloyd svoje ladje sedaj naravno pri drugih podjetjih, ki zahtevajo nagrade v smislu zakona, je država že s tem faktično zopet znatno oškodovana, ker mora plačati nagrade, ki bi si jih bila sicer prihranila, oškodovana pa je tudi, ker je vplivala Lloydova resignacija na premije tudi na višino in obseg državnih podpor in bonifikacij, pripoznanjih Lloyd v pogodbi iz l. 1906.

Le ker je država zemljišča Lloydovega arzenala nakupila (in preplačala) je mogel Lloyd opustiti svoje ladjedelnice, ozir. je omogoči-

la Lloyd, da se ni pobrigal spraviti svoj arzenal v roke kakega drugega ladjedelnega podjetja. Zgodilo se je to v času, ko je nastopila ne le za našo trgovsko, temveč tudi za našo vojno mornarico doba regeneracije.

Znano je, da gradimo Avstriji svoje vojne ladje po najvišji ceni; »nas staneta dva dreadnoughta skoraj toliko, kakor v Nemčiji trije« se je že opetovano trdilo in mnogo je na tem resnice. Ni čuda, avstrijski domači material nam dodaja železarski kartel — in delo izvršujejo kartelirana podjetja, ladjedelnice, ki so z naročili tako preobložene, da stavijo poljubne cene.

Mesto, da bi bila država pravočasno skrbela za razvoj konkurence vsaj pri poslednjih — je sama pomagala uničiti zavod, ki je bil renomiran in katerega izpopolnitev bi bila naša ladjedelno industrijo, oziroma njeno zmoglost in kapaciteto pa tudi njeno cenenost znatno ojačila.

Facit Weisskirchnerjeve transakcije je torej ta, da je država plačala kolosalne vsote za to, da je škodovala svojim blagajnam in svojemu narodnemu gospodarstvu.

Za nas ima Lloydova afera še poseben pomen, s sistiranjem delovanja Lloydovega arzenala je trpelo v znatni meri tudi slovensko delavstvo, utrpela je škodo naša narodna pozicija v Trstu. Država je škodovala s svojo transakcijo tudi socialopolitično — znano je še, kako žalostne razmere so se pojavile v Llodovem arzenalu...

Trg. minister Weisskirchner je dobro čutil, da se morajo transakcije skrivati pred svetlobo javnega dne — zato so se vsa pogajanja vršila tajno in rezultat kupčije se je zahrbtno vtihotal v državni proračun...

Ko je bil ta odobren, se je vlada postavila na stališče, da je sedaj vse odobreno, vse končano. Toda nastopila so pri raznih prilikah javni obtožitelji in proračunski odsek se je odločil vzeti celo afero na pretres ter presoditi to poglavje iz Weisskirchnerjeve ere.

Že potek današnje seje kaže, da sodba ne bo preveč častna in mila za nekdanjega znamenitega trgovskega ministra in sedanjega se znamenitejšega dunajskega župana.

LISTEK.

Materina slika.

Vaščanka.

Pred mano stoji v preprostem okvirju tvoja slika, mati. Ure in ure slonim pri mizi in zrem v te in se pogovarjam s teboj, kot se osebno ne morem nikdar. Zakaj, ne vem. Morda me zadržuje misel, da bi ti ogrenila zadnje trenutke tvoje življenja, morda me zadržuje misel, da bi me ti ne mogla umeti prav.

Glej, ko sem se poslavljala od tebe pred davnimi osmimi leti, niso govorile najine ustni, govorili sta naši duši in solze v očeh so pričale, da nama je slovo težko, neizrečeno težko...

Vlak je zažvižgal, začela so se pomikati kolesa in mahnila si mi z robcem slednjikrat v pozdrav! Samo še ena solza, velika in vroča, se je zaiskrila v tvojem očesu in je zdrknila po uvelim licu, potem si izginila za ogrom...

Moja, domotožja polna duša, je plakala po tebi noč in dan! In čutila si moj jok, zato si me tolažila v pismih in iz preprostih besed je odmevala vsa skrb in ljubav za svoje dete.

Da, mati, prepričana sem, da čutiš, kako je tvoje dete nesrečno,

osamljeno in zapuščeno... Nikdar ti nisem priznala tega, kar mi je duša velela molčati. Molčala sem in še molčim.

Mati, vedi, da je nesrečno tvoje dete, nesrečno, ker je v tujini, med temi brezskrbnimi in nevhvaležnimi ljudmi! Ničesar žalega jim ne storim, a sovražijo me, ker sem tujka, ker ne spadam med nje in zato nimajo zame ne usmiljenja, ne ljubezni...

Kako osamljena in zapuščena sem! Nimam duše, ki bi se je oklenila prijateljsko! Kako hrepenim po nji! Tako o mraku bi se vsedla k nji in govorila bi ji o svojem življenju, o vsem, kar hrani duša čistega in lepega, o vsem, kar ji je zadalo gorje in bolelost, kar ji je povzročilo radost in srečo.

Zato pa se me polasča nešteto krat nekrotljiva želja, hiteti k tebi, poklekni k tvojim nogam, zakriti svoje solze v tvoje naročje in izplakati vso bol in vse gorje! A mati, odpusti, le želja je, ne morem storiti tega, manjka mi poguma, manjka mi moči...

Zatekam pa se k tvoji sliki. Pred njo je razprostrta vsa moja duša. O, marsikateri ljut boj je že videla biti, o marsikateri strašen vihar je že čula bučati, a čudovito učinkuje pogled na njo — boji ponehajo, viharji se pomirijo... Bodi tedaj brez skrbi, mati, tvoj otrok je ostal kot je bil, ko se je poslavljala od tebe!...

Kako strašno so te dolge, gluhe

noči! Roke imam prekrizane pod glavo in bdeča sanjam...

Sanjam o mladosti, ki je bila in se ne povrne nikdar več. Da, bila je, ne sicer vesela in brezskrbna, a vendar lepa, in minila je, zapustivši le spomine... In sanjam življenje, ki bi lahko bilo, a ga ni in ga nikdar ne bo! Preživljam ga, a porojeno je v sanjah in mine kot san, opojen san... Sto in sto misli se mi podi po glavi, sto in sto hrepenenja se poraja v duši, sto in sto želja se vzbuja v nji, a druga za drugo prihaja in odhaja kot temne, nemirne sence v mesečini... A, glej, pogled je obrnjen vedno v tvojo sliko, v te velike in proseče oči!

In včasih se mi zazdi, da hkratu oživi tvoja slika. Skočim pokoncu, zagrabim jo, pritiskam krčevato na trepetajoče ustne in jo močim s solzami. Da, te solze, porojene iz ljubavi, iz hrepenenja po tebi, iz bojazni za tebe, bodo časoma izbrisale to sliko v preprostem okvirju, le slike v duši ne bodo izbrisale nikdar!...

Skrivnost hiše št. 47.

Roman;

Angleški spisal J. Storer Clouston.

(Dalje.)

»Tu mi piše, da še toliko časa ni imel, da bi se bil od mene poslovil.«

»To je resnica, mylord.«

»Ah,« je razljučen vskliknil škof, »vi torej veste, kaj je v pismu zapisano?«

»Sklepala sem to iz vaših besed, mylord,« je rekla ošabno.

Škof pa nikakor ni trpel ošabnosti pri ljudeh, ki jih je lahko ponižal.

»Tako?« je dejal in jo je gledal toliko časa, da je povesila oči. To ga je navdalo z nekim zadovoljstvom in nasmešnil se je celo, ko je dostavil: »Pa je vendar utegnil pisati to pismo? Hvala; ste že opravili.«

Ko je odšla Eva, je nekaj časa ugibal potem je stopil k telefonu.

»City, 44, prosim.«

Čakal je s slušalom v roki.

»Tukaj škof bedfordski, je zaklical v telefon, »kdo tam?«

»Pardon — zveza ni prava.«

Pozvonil je novič.

»Vi ste me napačno zvezali, želim govoriti City št. 44. Scotland Yard.«

Ko je bila zveza napravljena, je rekel:

»Prosim, pošijite takoj koga sem; tu škof bedfordski, sedaj v okraju Sv. Johna gozd, ulica Hiacint št. 47. Prosim, ponovljajte...«

»Da! Zahvalim!«

VI.

Počasi je prišla Eva po stopnicah iz kleti. Pred vratmi v knjižnico je nekoliko obstala in pazljivo poslušala. Potem je vstopila, vzela na

omari stoječi cvetlični lonec in zopet odšla.

To je bilo morda popolnoma v redu, toda bedfordski škof se ni dal na ta način spraviti v zmoto. Vedel je, da je ves čas gledala njega in zanimivo francosko knjigo »Ženske noge«, s katero je hotel razvedriti svojo užaloščeno dušo. Da, bil je celo prepričan, da je čitala naslov knjige ter vedela, da je to zabellen, nespodoben roman. Vstopila je bila tako nenadoma, da ni več mogel skriti knjige za časopisom, ki ga je imel v ta namen na kolenih.

Če bi jo bil škof videl zdaj na hodniku, bi imel potrjenje za svojo sumnjo. Postavila je cvetlični lonec na mizo in si je rekla:

»Kar nič se ne pripravlja za odhod.«

Zamišljena in celo nekoliko potrta je šla v prvo nadstropje v spalnico svoje gospodinje. Čim je odprla okno, je odskočila, kakor da jo je nekaj zbadlo.

»To je Francis,« je šepetala in se skrila za preprogo. »Dognal je, kje stanujem — zdaj treba bežati.«

Res je šel mladi huzarski oficir spodaj mimo hiše in gledal hrepeneče na okno.

Eva je drhtela in tekla po stopnicah dol, a še predno je dospela do kuhinje, je zapel zvonček na hišnih vratih. V prvem trenutku bi se bila skoro onesvestila; naslonila se je na zid in trpinčila svoje mozgane, kako

O pametni „avstrijski“ zunanji politiki.

Včerajšnja »Arbeiter Zeitung« priobčuje uvodnik, v katerem izreka uničujočo, a povsem upravičeno kritiko o avstrijski zunanji politiki.

V članku se med drugim izjavlja: »... V političnem smislu se vsiljuje vprašanje, kaj Avstro-Ogrska s tem pridobi, ako si Srbijo vzgoji z neprestano vrsto žalitev za smrtnega sovražnika, ne da bi mogla bistveno oslabiliti njene moči?

Da se je grofu Berchtoldu in njegovim ljudem to res posrečilo, da so v smislu Rusije tako vabljiv smoter v resnici dosegli, to dokazuje čisto jasno postopanje Srbije.

Srbija odnehuje. Korak za korakom se umiče pred zahtevami Avstrije. Potezo za potezo jemlje dunajskemu kabinetu priliko, da bi mogel započeti kaj resnega: Albanijo, Drač, Prochaskovo afero.

Toda vsikdar stori to s tako gesto in pozo, ki jasno razodeva ogorčenje in sovraštvo.

Mnogo je Srbija nasproti Avstriji odnehal, toda niti ene teh koncesij ni prijavila na Dunaju, marveč vse v Londonu.

Srbija se sicer umiče pred močnejšim, toda izogiblje se, da bi se z njim pogajala. Zastopnik avstro-ogrskih držav v Srbiji pl. Ugron sicer izve, da so srske koncesije v Londonu izpodmaknile tla njegovim grožnjam, toda odgovora na svojo vprašanja vendarle ne dobi.

In to je potem seveda neznosno razmerje med dvema sosedoma, razmerje, polno nevarnosti za bodočnost, polno grozečih možnosti: vendar pa razmerje, kakor ga je z rafinirano nerodnostjo ustvaril dunajski kabinet kot potrebno in neizogibno napravo.

In končno bi še predlagali, da bi napravili grofa Berchtolda za častnega predsednika balkanske zveze.

Nobenega tega bolj ne zasluži, nego on! Toda hvaležna srca Bolgarov, Grkov in Srbov naj ne pozabijo na njegove častniške pomočnike in naj jih ne puste praznih rok!

Balkanski zvezi so že opetovano grozile nevarnosti, odkar se je grofu Aehrenthalu posrečilo s svojo bedasto izstradalno politiko nagnati Srbijo v naročje Bolgarov in s tem ustanoviti balkansko zvezo.

Ta balkanska zveza je po svojem največjem triumfu, po zmagi nad Turki, doživela resne težkoče in Solun in Bitolj ste bili točki, kjer je bila zveza umrljiva in kjer bi bila lahko umrla, ako bi se bila modro in previdno delujoča dunajska politika potrudila, da bi na lahko raztrgala tkano, s katero so zvezi ovite noge.

Nasprotno, najvišja težnja grofa Berchtolda, njegovih služabnikov in gospodarjev je bila, z neprestanim nerodnim razbijanjem prekovati železo balkanske zveze v trdo jeklo.

Bolgarska je nam bila bližja in ni bila sovražna.

Pa smo se postavili za Romunsko in njene pohlepne zahteve in sedaj gre vsa nevolja, vse sovraštvo, ki so ga povzročile te romunske zahteve na Bolgarskem, samo na naš račun.

O Srbiji nam pač ni treba šele govoriti.

Črnogorcem pa, katerim je usoda oddelila Skader, kričimo dan za dnevom na uho, da ne bomo nikdar trpeli, da bi Skader dobili, samo da

bi jih ohranili in utrdili kot verne in zveste telesne služabnike ruskega carja...

Končno pa smo se v družbi z Italijo še napotili, da Grkom ugrabimo njihov plen v Egejskem morju...

In vendar pove že najprostejša pamet:

Čimbolj smo se zarili v svoje bedasto sovraštvo proti Srbiji, tem bolj bi bilo v našem interesu, da bi izločili iz tega sovraštva, ki se tam doli nabira proti nam, Grško in Bolgarsko.

Toda dunajski kabinet je smatral za potrebno, da vsem štirim balkanskim državam pokaže, da imajo v Avstro-Ogrski ali zagrozenega sovraga ali pa malenkostnega zavistnega nasprotnika.

S tem so naši državniki srečno dosegli, da se je močno utrdila nam v gotovih okoliščinah tako nevarna balkanska zveza na jugu, katere nam ne more odtehtati več kakor dvomljivo romunsko in še več kakor dvomljivo albansko prijateljstvo; dosegli so, da je ta zveza premagala vsa medsebojna nasprotstva ter zamenjala starega skupnega sovraga, Turčijo, z novim skupnim sovražnikom, z Avstro-Ogrsko.

In ta največja zasluga, ki jo je dunajska vlada izkazala balkanski zvezi, je obenem usluga ruskemu carju, zakaj balkanska zveza, stoječa ob fronti proti Avstriji, je v resnici za ruskega carja vredna več, kakor deset armadnih korov.

Ta izvajanja so prepričevalna za vsakogar z zdravimi možgani, samo ne za avstrijskega diplomata in državnika!

Na mažarskem jugu.

O tem starem, toda vedno aktualnem tematu piše poljska »Nova Reforma« v članku, v katerem skuša pojasniti, zakaj balkanski Slovani, posebno Srbi teže k Rusiji in ne k Avstro-Ogrski.

Za glavni vzrok smatra avstro-ogrsko, nemško-madžarsko centralistično politiko. Česa se morejo slovanske države na Balkanu nadejati od Avstrije, če vidijo, kaj se godi v najbližjem sosedstvu, v popolnoma slovanskih deželah, kjer pa vladajo Mažari. Politični sistem, ki se neprenehoma in z brezobzirnim nasiljem izvršuje na Hrvaškem, vendar ne more imeti smotra, vzbuditi na drugi strani bregov Save in Donave izbruhe ljubezni do avstro-ogrskih vlade. S tem se tudi pojasnjujejo uspehi ruske diplomacije v slovanskih deželah balkanskih.

Zdelo se je, kakor da se vsaj na Hrvaškem kmalu izpremeni vladni sistem, kar bi moglo ugodno učinkovati na najbližje sosedje onkraj Donave. Toda te vesti niso dobile konkretnih oblik, pač pa je došla sigurna vest o novem napadu na državljanske in ustavne pravice nemadžarskega prebivalstva na Ogrskem. Je to osnova volilnega reda za ogrsko zbornico, s katero se naj do nedogledne bodočnosti zjamči gospodstvo in hegemonija mažarskega življa na škodo ostalega prebivalstva, zlasti slovanskega. Ali je mogoče tako notranjo mažarsko politiko spraviti v soglasje z namerami zunanje državne politike, ravno v tem kritičnem trenutku? Kaj pomagajo trgovinski in politični dogovori s Srbijo, če bo na obenem zahteva Mažarov na Ogrskem za vzdrževanje svoje nadvlade nad celotno državo vedno razpihovala ognji-

ščo nezadovoljnih slovanskih narodov, ki morajo hoče-neče iskati opore za svoje narodne smotre drugje.

Če avstrijski parlament še enkrat spregovori o tej stvari — dostavlja omenjeni list — tedaj naj to vprašanje še enkrat postavi v pravo luč.

Med vojno in mirom.

Mednarodni položaj.

»Tribuna« priobčuje brzojavko iz Londona, glasom katere je sir Edward Grey v imenu konference veleposlanikov naznanil Tefvik paši in Rešid paši, da naj Turčija preda Odrin ter so obenem izreče, da postanejo kronska posestva in mošeje eksteritorialne. Zdi se, da je dobil sir Edward Grey od turških delegatov, če že ne formalnega, vendar zaupno zagotovilo, da porta v tem vprašanju ne bo več intranzigentna, vsled česar je upati, da bodo velesile v najkrajšem času intervenirale. Te intervencije sicer še ni pričakovati že v najkrajšem času, ker konferenca veleposlanikov še ni izdelala vseh podrobnosti. Glede vprašanja Egejskih otokov je treba naglašati, da se Turčija s tem, da popusti glede Odrina, umakne skoro popolnoma v Azijo.

Glavna ovira povoljnemu poteku mirovnih pogajanj je javno mnenje v Carigradu in revolucionarno gibanje v armadi.

Dragoceni je za Balkansko zvezo nastop Rusije, ki je pripravljena z vso svojo težo prepričati zopetni izbruh sovražnosti, in če treba, tudi stopiti iz svoje rezerve.

Splošni politični barometer kaže tedaj na pesimizem. Nejasno je, kaj bo z zopetnim začetkom mirovnih pogajanj, pesimistično je naziranje glede pogajanj samih in glede koraka velesil pri porti, pesimistično je presojanje uspehov konference veleposlanikov zlasti glede Egejskih otokov, pesimistično je tudi naziranje glede romunskih kompenzacij.

Glede posredovanja velesil obstojate dve verziji. Po eni ni pričakovati v doglednem času takega koraka, po drugi verziji pa se bo izvršil tak korak še danes ter bodo velesile razjasnile Turčiji, kakšne nevarnosti bi nastale za njo samo, če ne popusti. Vest, da Turčija ne želi takega kolektivnega koraka, ni merodajna za velesile. Velesile morajo svoj nadaljni nastop urediti po odgovoru, ki ga dobe od Turčije na svojo kolektivno noto. Vsi odkriti prijatelji Turčije morejo samo svetovati, da se ne prične zopet s sovražnostmi.

Iz Carigrada izve Reuterjev bureau, da je predvčerajšnja konferenca veleposlanikov redigirala besedilo skupne note, ki jo hočejo dati velesile porti. Ta nota priporoča porti, da naj se ukloni v vprašanju Odrina, vendar noče nota prisiliti Turčije k temu koraku. Veleposlaniki bodo izročili to noto podobno kakor noto glede Tripolitanijske. Poslaniki, med njimi kot prvi najstarejši, to je avstro-ogrski veleposlanik, se bodo oglašili pri porti in oddali noto. Nota se nekaterih točk sploh ne dotika. Veleposlaniki čakajo sedaj samo še na odobritev note s strani svojih kabinetov. Tudi ne dvomijo zastopniki velesil v Carigradu, da bo imela nota uspeh. Če bi pa ne imela uspeha, bi se ustvarila popolnoma nova situacija, katere konsekvence ni mogoče vedeti naprej.

V ospredju stoji sedaj stališče Romunskega napram Bolgarski. Kakor poročajo iz Bukarešte, je sporočila romunska vlada bolgarski, da ne more več dolgo čakati na izpolnitev svojih zahtev. Dočim vztraja Bolgarska na tem, da ne da Romunski tako dolgo nobenih kompenzacij, dokler ne ve, koliko bo dobila od Turčije, sklepa Romunska sedaj pogodbe s Turčijo. Splošno se presoja situacija kot zelo kritična. Romunska želi namreč, en del Bolgarske, kakih 3000 štirjaških kilometrov kot »plačilo za svojo nevtralizacijo« in hoče te pokrajine, če jih drugače ne more dobiti, tudi zasesti. »Times« poročajo iz Bukarešte, da sta baje avstro-ogrski in ruski poslanik v Bukarešti dosegla, da je romunska svoje sovražne akcije odložila za par dni. Med tem so se pogajanja med romunskim poslanikom Misujem in dr. Danevom v Londonu zopet pričela.

Afera konzula Prochaska.

Iz Belgrada poročajo, da so avstro-ogrski poslanik Ugron in zastopnik srske vlade določili, da se avstro-ogrski zastava v Prizrenu razobeši dne 13. t. m. Tej svečanosti bo prisostvoval konzul Prochaska v paradni uniformi. Večji srski oddelek pod poveljništvom enega srskega častnika bo izkaval pri tem avstro-ogrski zastavi vojaške časti. Tudi v Mitrovici se bo izvršilo na podoben način v prihodnjih dneh enako slavnostno razobešanje avstro-ogrskih zastav, s čimer bo konzulska afeta definitivno izbrisana.

Štajersko.

Zveza narodnih društev je zaradi množičnih predpustnih vesellic opustila ta mesec predavanja, pač pa se jih bode energično lotila zopet meseca februarja. Takrat dobi Zveza serijo krasnih skioptičnih slik o Srbiji in Bolgariji, na katere svoje članice posebej opozarja. Pri predavanjih s temi slikami se bode mogoče ozirati le na pravočasne prijave. Občni zbor Zveze, te važne naše kulturne organizacije, ki se vedno lepše razvija, se bode vršil spomlad, najbrže sredi meseca aprila. Letošnje društveno leto je pristopilo mnogo novih članic, marsikatega narodnega društva pa še pogrešamo v svoji sredi. Mnogi naši somišljeniki pač pozabljajo, da se da le s skupnimi silami kaj doseči in da je smoteno, v našem smislu urejeno nepolitlično društveno delo najsolidnejša podlaga strankinih uspehov. Na društvenem polju smo močni, a kaj nam koristit, če te svoje moči sami nečemo pravilno izrabiti in nas tega še vedno morajo učiti klerikalci!

Sokol v Trbovljah priredi v soboto, 25. t. m. v Fortejevi dvorani na Vodi svojo 4. maskarado pod naslovom »V japonskem gaju«. Za aranžma te zanimive prireditve se pridno dela in je pričakovati številnega občiska. Na ta večer opozarjamo zlasti naše sosede iz Zagorja, Litije in Hrastnika, da naj prihite posetiti to izredno prireditev.

Učiteljsko društvo za celjski okraj je imelo 6. t. m. prav povoljno obiskano svoj letni občni zbor. V svoji novoletni čestitki je predsednik izrazil željo, da bi učiteljstvu ne bila zopet »sreče dar klobuta«. Spominjal se je pokojnega tovariša Fr. Košutnika, istotako se je spominjalo pokojnih profesorjev Koprivnice in Orožna, koja ima cela generacija slovenskega učiteljstva v dnu srca zapisana kot svoja vzorna vzgojitelja. Na znanje se je v zelo več družbenih zadev, med njimi tudi to, da ima zadevo »Preslepljeni in oteti« učiteljska vseslovenska Zaveza v rokah. Vsled vprašanja iz »vpraševalne skrinjice« se je uporaba prašnega olja za šolske sobe toplo priporočalo. Predsednik je podal razna pojasnila glede pravilne sestave letnih računov za krajne šol. zaklade ter je opozoril na Uradni list iz l. 1898, ki ima natančno tozadevno navodilo. Razveseljiva so bila poročila funkcionarjev. Društvo, kateremu sta pri tem zborovanju na novo pristopila tovariši Vizjak ml. in tovarišica Samobor iz Ljubee, šteje nad 70 pravih članov, 1 podpornega in 2 častna (namreč gg. Brezovnik in Gradišnik) ter je potemtakem najmočnejše učiteljsko društvo na Spod. Štajerskem. Vestna blagajničarka je izkazala zopet lep prebitek in se smoter, pripraviti večjo društveno glavnico, vedno bolj ureničuje. Načelo, da je ud samo tisti, ki je plačal članarino, se bo odselej strogo izvajalo. Nekateri iz vrst učiteljstva niso člani društev; zato je predsednik odločno izjavil, da se on za svojo osebo oprošča vsake kakršnekolikoli tovariške obveznosti do vsakega tuokrajnega učitelja ali učiteljice, ki ni član stanovske organizacije. Glede društvenega odbora za l. 1913 je ostalo pri starem.

Iz Celja. (Predpustne zabave.) Jutri, v soboto dne 11. januarja zvečer priredi Slovensko delavsko podporno društvo svoj plesni venček v dvorani Sokolskega doma. Vstopnina za osebo 50 vin. — Na pustno nedeljo pa priredi celjski Sokol svojo običajno maskarado v veliki dvorani Narodnega doma. — Kmečki ples ženske podružnice C. M. D. minulo nedeljo je sijajno vspel. Udeležba je bila iz Celja in vseh bližnjih krajev presenetljivo velika. Vojaška godba 53. pešpolka iz Zagreba je pa tudi svirala za ples svoje najlepše komade, tako da je bil zlasti mladi, plesoči svet nad vse zadovoljen. Marljivi odbor ženske podružnice pod predsedništvom gospe dr. Kalanove je lahko na to družabno prireditev ponosen.

Iz Ptuj. Tukajšnja narodna čitalnica priredi dne 25. januarja s sodelovanjem vseh narodnih društev plesni venček. To naznanjamo že danes, da si ve pravočasno vsak svoj predpustni program urediti. Vabila se v kratkem razpošljejo. Skrbelo se bo za primerno zabavo.

Iz Ormoža. Vojaško bojno društvo za Hum in okolico priredi dne 12. januarja zvečer pri Skorčiču v Ormožu svojo predpustno veselico. Svira godba slov. požarne brambe pod osebnim vodstvom g. Dom. Serajnika.

Iz Celja. Moška podružnica »Branibora« nam naznanja: Dobro izvežban slovenski čevljar bi se rad naselil v večjem kraju na Sp. Štajerskem. Informacije in ponudbe pri podružnici. Ista posreduje sploh pri narodno važnih prodajah in kupcijah

posestev ter trgovin in obrti na Sp. Štajerskem.

Dr. Ilešič — nemškutar! Prosimo, to trdi v vsej resnosti mariborska »Straža«, kateri sedaj, ko je na lovu za narodnimi naročniki, ni nič dovolj račikalno narodnega. In dr. Ilešič je nemškutar zaradi nekega govora, ki ga je imel na zborovanju proforskega društva v zadevi pouka nemščine na gimnazijah. In tisto stališče je dr. Ilešič zavzemal po »Stražini« trditvi zato, ker bi rad postal najmanjše ravnatelj ali celo deželni šolski nadzornik. Odgovoril bo že dr. Ilešič sam, če se mu bo zdelo potrebno; mi pravimo, da nimajo ljudje, ki so mirne duše dopustili ustanovitve nemške gimnazije v Ljubljani in ki nočejo principijalno storiti niti enega koraka v celjskem gimnazijskem vprašanju, pravice očitati komu, da hoče naše gimnazije — ponemčiti!

Narodna društva — skrbite za naše časopise! Za vzgled, kako se mora skrbeti za strankino časopisje, lahko služimo našim društvom kmečko »Katoliško izobraževalno društvo v Mozirju«; sklenilo je na zadnjem svojem občnem zboru naročiti 1 izvod »Slovenca«, 2 izvoda »Straže«, 11 izvodov »Slov. Gosp.«, 11 izvodov »Našega Doma«, 5 izvodov »Domoljuba« — in še dolgo vrsto nabožnih listov. Tako skrbje klerikalci za svoj tisk, naprednjaki pa mislijo, da lahko živi njihovo časopisje od zraka in vode. Zahtevajo pač veliko od njega, ne odprejo pa zanj niti ust tam, kjer bi prišla na posameznika le malenkostna žrtev. V naših družtvih se šopiri poleg 1 izvoda »Narodnega Lista« cel kup klerikalnega časopisja, katerega je seveda bolje podpirati kot znabiti naročiti tudi »Slov. Narod«! Ljubi prijatelji, če bomo tako skrbeli zase, potem lahko sploh vsi skupaj zlezemo v zapeček in pustimo klerikalce, da grešijo na našo kožo, kolikor hočejo!

Iz Celja. Tu so ustanovili klerikalci podružnico »jugoslovanske strokovne zveze«, nekeke nikomur škodljive in nobenemu delavcu koristne klerikalne delavske organizacije. Če bo vsaj tako uspevala kot l. 1907 ustanovljeno klerikalno društvo cinkarniških delavcev, je bilo škoda dela in truda. In večjih uspehov je težko pričakovati: kajti da bi se duhovniki borili proti kapitalu, še doslej ni nikdo videl in slišal.

Iz Ruš nam pišejo: Marburger-Hütte so torej začeli mariborski Nemci in nemškutarji že graditi. Povod za to gradnjo je dal bojda znani urednik »mariboržanke«. Priromal je tudi on neko nedeljo lanskega leta v Ruško kočo, kjer je bilo slučajno izvanredno mnogo turistov. Vsem se je dobro postreglo in vsi so bili dobro volje. Bil sem isti dan tudi v Ruški koči in opazoval tega »čička«. Mislim sem si, da ima neke namene. Nisem se motil. Prihodnja številka »Marburger Zeitung« je že imela nramen dopis, zadevajoč Ruško kočo in poziv vsem vernim Germanom, da si zgradijo svojo planinsko kočo. »Bog jim požegnaj!« rečemo Slovenci, ki nismo tako nevoščljivi in požrešni. Ljubi moji Jahn! Domišljuješ si, da bo čez par let boben pel Slov. plan. društvu tam zgoraj pri Arehu. Pošteni Nemci bodo še zmiraj radi zahajali v Ruško kočo in oni vedo zakaj. Tamkaj se jim je dobro postreglo in se jih nikdar ni izzivalo. Gotovi nemški petelini so se pa tudi dozdaj izogibali Ruške koče in le pili zdravilno vodo pri Romanovem studentu ter si hladili svojo vročo germansko kri. Večjo konkurenco bode delali Nemcu Reiserju pri Sv. Bolfenku. V planinski koči hoče imeti pošten turist mir, ne mara pa poslušati tistega hajlanja in raznih protestantovskih »Berg«-pridig. Slovenski turisti hočemo od letos naprej tem pogostje obiskovati Ruško kočo, od katere trdno pričakujemo, da bo ostala taka, kakršna je bila dozdaj. — Slovenski turist.

Iz St. Petra na M. s. nam poročajo: Tukajšnji ljudski knjižnici je darovala gospodična Albina Zavašnik, učiteljica, 5 K in g. Tomaž Kunstič v Konjicah nekaj časnikov. Odbor se obema priručno zahvaljuje in prosi tudi druge prijatelje našega društva blagohotne podpore.

Iz Brežic. Dne 19. januarja se vrši pri Miški Janežiču v Župelevcu ustanovni občni zbor političnega in gospodarskega društva za brežiški okraj »Kmečka sloga«. Govornika prideta iz Brežic in Celja. Somišljeniki so vabljeni, da se zborovanja v mnogobrojnem številu udeležijo.

Na Vidmu ob Savi se ustanovi izobraževalno društvo »Ljudska knjižnica«. Imelo bo seveda pred vsem na razpolago lepo knjižnico. Ustanovni občni zbor se vrši, kakor čujemo, v nedeljo dne 9. februarja.

Iz Armeškega pri Rajhenburgu nam pišejo: V »Slov. Gospodarju« blati neki »katoliški izobraževalec« našo vas, češ, da je letelo na neke fante iz Koprivnice, ki so se udeležili

naj prepričljivejše pričakovanje razkritje. Tedaj je zvonček drugič zapel.

»Eva,« je zaklical glas izobražene kuharice, »nekdo zvoni.«

Eva se je gugala proti hišnim vratom; noge je imela težke, kakor bi bile od svinca.

»Zakaj mi pa tudi nisem že prej razodela resnice?« si je obupana očitala. »Nikdar mi ne odpusti.«

Odpri la hišna vrata, a ni se upala dvigniti pogleda, nego zrla na čevlje vstopivšega moža. Ti čevlji so pa bili tako veliki — Francis je pa imel tako majhne noge...

Preteklo je nekaj sekund — potem je rekel močan glas:

»Morem — li govoriti z bedfordskim škofom?«

Eva je zadržala in dvignila pogled: pred njo je stal preprosto oblečen tujec; imel je brado, bil srednje velikosti in širokopleč; njegove oči so stale precej blizu skupaj in jo s čudoostnim pogledom motrile.

»Da,« je odgovorila.

Tujec se je odkril in je stopil v vežo.

»Koga smem javiti?« je vprašala Eva.

»Nadzornik Bray iz Scotland Yarde.«

Njegov glas je bil nekako grozeč in pazil je na to, kak vtisk napravi njegovo ime. Videl je, da se je nekoliko prestrašila.

»Kaj je neki škofu na misel prišlo,« si je rekla na tihem.

Čez nekaj trenutkov je to presenetljivo novico sporočila tudi v kuhinji.

VII.

Gospoda sta se več, kakor četr ure živahno med seboj pogovarjala. Eva se je enkrat priplazila po stopnicah in je prisluškovala na ključavnici. A gospoda sta se pomenkovala tako tiho, da je slišala samo mrmranje. Poročilo, katero je zdaj prinesla v kuhinjo, je bilo jako vznemirljivo.

Končno so se odprla vrata; gosпода sta šla po stopnicah dol. Mylord je trdo stopal, tako da je ropot njegovih korakov preglasil vsak šum, sicer bi bil sigurno slišal, da so se zadnja vrata odprla in je nekdo s tihiimi koraki odšel.

»Začniva v kuhinji,« je šušljaj nadzornik.

Odpri la vrata in škof mu je sledil. Eva je sedela ob oknu in je nekaj delala.

»Hm,« je nadzornik strogo za-

kašljaj.

Dekle se je ozrlo.

»Ali ste sami,« je vprašal.

»Da,« mu je odgovorila Eva.

»Kje je kuharica?«

»Ta ima danes prost dan.«

»Kam vodijo ta vrata?«

»V umivalno sobo.«

Nadzornik je vstopil.

»In ta?«

»V shrambo za premog.«

(Dalje prihodnjič.)

žili klerikalne veselice v Rajhenburgu, v naši vasi kamenje in da se jih je psovalo. Prvo je brez vsakega dvoma neresnično, kar se pa drugega tiče, je res, da se je neko fantalino, ki so se tisto noč po Armeškem klatilu in »aufbiks« vplili, po zasluženju in poštenju oštelu. Takile ponočni pohajači pa vendar niso obiskovalci »poštenih« duhovniških veselice? Po pisanju »Slov. Gosp.« bi bilo drugače soditi. Je tudi res, da čuki najraje ponoči okoli letajo.

Politično in gospodarsko društvo za šmarski okraj priredi v nedeljo, dne 19. januarja popoldne pri Doboviški v Loki pri Zussu poučno predavanje. Po predavanju domača veselica. Domačini in sosedje so vljudo vabljeni.

Iz Šmarja pri Jelšah pišejo »Narodnemu Listu«: Cital sem, da so nekateri kranjski župniki pozabili poslati Mohorjevi družbi v Celovcu seznam članov iz svoje fаре in da jih vsled tega tudi mnogo ni v koledarju objavljanih. Tudi pri nas imamo en tak slučaj. Na bližnji Sladki gori se je vpisalo in plačalo okrog 90 članov, v koledarju pa niso objavljeni. Ali take župnike preveč muči politika, vino ali denarne skrbi?

Iz Laškega trga nam pišejo: Na slovenski okoliški šoli je razpisano učiteljsko mesto. Prvošnje je treba vložiti do 15. januarja. Ker je šola v prvem plačilnem razredu, bi bilo želeli, da bi se slovenski prosilci potegovali prav mnogoštevilno za to mesto.

O usodi slovenskoklerikalne obstrukcije v deželnem zboru piše »Slov. Gospodar«: »Ne vemo, ali se bodo slovenski poslanci pogodili z Nemci ali ne, kajti to ni v rokah Slovencev, ki zahtevajo le pravico, ampak v rokah Nemcev, ki morajo popraviti svojo krivico. Gotovo pa ne bodo šli v Gradec, da dovolijo novih doklad Nemcev...« K temu bi dostavili, da klerikalci očitno še vedno trdno vstrajajo pri praznih besedah in ne povedo, zakaj obstruirajo. Katero in kakšno pravico zahtevamo Slovenci? Tega klerikalci ne povedo. Za meščanske šole jim ni, za reformo volilne pravice v Celju in Ptuj jim ni — in tudi za ničesar drugega resno ne. Samo da se tja vendar obstruira in slovenskim občinam ter okrajem neizmerno škodo povzroča. Kako nam more biti obstrukcija, ki je brezciljna, lahkomišljena, previdno vedno na odkup za strankarske svrhe preračunana, simpatična? Kar se na tiče deželnih doklad, bodo morali dovoliti klerikalni poslanci prej ali slej zvišanje, čim kasneje, tem slabše. Mi jim ne moremo pomagati, ako se boje obračuna s svojimi volilci: Kajti hudo je prinešti volilec na petletnem brezplodnem in škodljivem obstruiranju samo — zvišanje deželnih doklad! Če so mislili klerikalci samo tako bedasto obstruirati, da sami ne vedo, kaj z obstrukcijo hočejo, bi bili raje v deželnem zboru delali in prišel bi bil iz Gradca nazaj k nam marsikateri stotisočak: tako pa nismo dobili niti tiska! Dr. Korošec jo je v deželnem zboru docela zavozil, to je gotovo in naj ga potem »Slov. Gosp.« pere kakor hoče!

Iz Maribora. Slovensko gledališče. Dne 5. prosinca je vprizidilo Dram. društvo veseloigro »Pojdimo na Dunaj«. V tej igri, ki sicer ni preveč duhovita, ki je pa kljub temu pretresala smejaželjno občinstvo, zlasti na galeriji, se je poslavljalo od mariborske slovenske javnosti g. France Majer. Ta mladi mož, si je pridobil v sedmih letih, ki jih je preživel v Mariboru, s svojo neutrudljivo delavnostjo v društvenem življenju, s svojim idealnim narodnim navdušenjem in prikupljivim vedenjem simpatije vseh krogov. Ob njegovi odhodnici (2. t. m.) so se spominjali zastopniki slovenskih društev njegovega dela in cenili njegovo požrtvovalnost in lepih in resničnih besedah, še bolj odkritosrčno je pa izražalo občinstvo ob predstavi svoja čustva. Poleg lepih spominskih daril, ki so ga poklonila društva, mu je podarilo Dramatično društvo pri predstavi lep lavorjev venec z dolgimi slovenskimi trakovi kot izraz splošne želje, da naj spremljajo uspehi njegove korake tudi v oddaljenih primorskih krajih. Od g. Majerja bi se bili rajši poslovili v njegovi najboljši vlogi Marka (»V znamenju križa«). Vloga ekonoma v veseloigri »Pojdimo na Dunaj« ni bila zanj tako hvaležna. Pogodil jo je seveda jako dobro in z njim njegovi sopotniki na Dunaj, g. Weixl in g. Luka. Prednost gre dvema damskima vlogama, ki sta uspešno oživljali igro. Tudi ostale manjše vloge so bile v dobrih rokah, tuptam se je kazala mala izvežbanost na odru. Začetek je bil točen, vsled tega se je igra že ob 10. končala.

Iz Maribora. Pri odhodnici g. Fr. Majerja je nabrala gdč. Marica Posebova 26 K 20 v prid družbe

sv. Cirila in Metoda, ki jih je poslala ženska podružnica glavnemu vodstvu.

Drobne novice. Konkursi v Gradcu. V konkurz je prišel Anton Kuhar, trgovec z usnjem v Gradcu, Radetzki strasse 19; začasni upravitelj konkurzne mase je odvetnik dr. H. Schwarz. Dalje je razglašen konkurz nad zapuščenim Alfonza Engelhoferja, hišnega posestnika v Mariengasse 31. Začasni konkurzni upravitelj je odvetnik dr. Miha Seidnitzer. Ta konkurz je v zvezi s polumom »Alpenländische Eskomptgesellschaft«. — V Celju je umrl inženir Edmund Unger-Ullmann, 49 let star. Bil je lastnik opekarne. — Iz Teharja poročajo, da se je sedemletna šolarica Terezija Skale v Bukovem žlaku nevarno opekla. Dala si je ob nenavzočnosti staršev opravka pri ognjišču; vnela se ji je obleka in je deklica tako poškodovana, da so jo morali spraviti v bolnišnico. — Zgoraj je v Krčevini pri Ptuj vinčarija dornovskega graščinskega uslužbenca Stefana Babiča. — Nečloveška mati. V Dravi sta našla blizu Pobreža pod Ptujem dva kmečka fanta papirnato skatijo, v kateri se je nahajalo v robec zavito mrtvo telesce novorojenega fanta. O nečloveški materi še ni sedaj nobenega sledu. — V Slovenski Bistrici se je ustanovil poseben naseljevalni odsek »Südmarke«, ki bo razširil svoj delokrog tudi na Pragersko in Poljčane. — V Bistrici nad Mariborom se je hotel z revolverjem ustreliti delavec Franc Juranič. Ni se mu pa čisto posrečilo, temveč se je samo težko ranil. Juranič je vdovec in oče treh nepreskrbljenih otrok. — Iz Maribora. »Marb. Zeitung« poroča, da je dež. posl. Neger, ki se je vsled padca v kazni zelo poškodoval, že okreval. — Lepa starost. Pri Sv. Jakobu v Slov. gor. je umrla prevzitarica Jera Markuš, stara 90 let. — Iz Ormoža sta priobčila »Straža« in »Slov. Gosp.« dopis tajnika klerikalne ormoške posojilnice, v katerem ta mož pravi, da je neki »nemškutarski fantalin« iz ljubosumnosti napisal znani dopis v »Sl. Narod«. Naj se mož potolaži: pisal ga je pošten ormoški Slovenec, ki nam je obljubil o Zalerju — Schallerju še več zanimivega gradiva, ako skoro iz Ormoža ne izginje. — V Oplotnici so se stegli zaradi nekega dekleta kmečki fantje. Pretep se je vršil znotraj in zunaj Krichbaumove gostilne. Eden fant ima strto roko, trije so z noži težko ranjeni. Kako bi tudi moglo biti v tem okraju brez sirovosti: na eni strani hajska ljudi »Stajerc«, na drugi pa Korošcev »Slov. Gosp.« in Krekov »Domoljub«. Žalostne razmere!

Zahvala. Dijaška predstava v Slov. Bistrici 5. t. m. je prinesla Dij. kuhinji v Mariboru zopet okoli 200 K čistega dobička. Zato izrekajo podpisani najsrčnejšo zahvalo sledečim in mnogim drugim dobrotnikom: g. prof. dr. Medvedu za pokroviteljstvo, slav. Dramatičnem društvu v Mariboru, slav. Posojilnici in Čitalnici (gdč. Janešičeva) v Slov. Bistrici. Najsrčnejše se zahvaljujejo mariborskim narodnim damam, ki so prireditvi s svojim krasnim in res uspešnim sodelovanjem pripomogle do veljave! Tem in vsem dobrotnikom in vsemu občinstvu bodi v zadostilo zavest, da je iznova iztrgano bedi in pomanjkanju mnogo dijakov! Hvala! — Slov. gimnazijci-igralci.

Koroško.

Vojaške straže pri železniških mostovih, predorih in drugih objektih so odpravljene.

Ošpice. V Volčperku je obolelo več otrok za ošpicami. Zaprli so že en razred šole. Tudi dva učitelja sta vsled bolezni kontumicirana.

Okrajna bolniška blagajna v Celovcu je zahtevala od podjetnika Josipa Husa, ko je ta odznanil svoje delavce, za čas do izkaza prijave delavcev pri Splošni bolniški podporni blagajni doplačilo 148 kron zavarovalnine, češ, da je okrajna bolniška blagajna upravičena pobirati prispevke do tistega časa, dokler se ne izkaže, da so delavci prijavljeni pri drugi blagajni. Proti tej zahtevi se je Hus pritožil in deželno sodišče je njegovi pritožbi ugodilo, češ da prenehajo pravice bolniške blagajne že z dnevom odznanitve, ne pa šele takrat, ko se izkaže pristop k drugi blagajni. To odločbo je potrdilo tudi notranje ministrstvo in končno na pritožbo okrajne bolniške blagajne tudi upravni sodni dvor na Dunaju.

Primorsko.

Občinska kriza v Komnu. Od 34 starešin v Komnu je poslalo 19 starešin županu pismeno izjavo, da odlagajo svoje mandate in se zahvaljujejo za čast, ki so jim jo podelili njihovi volilci.

Iz policijske službe. V Trst je prestavljen policijski komisar dr. Stanislav Ternovec iz Ljubljane, v Ljubljano pa pride policijski koncipist Rudolf Junovič iz Trsta. Inšpektor Valter pl. Martiniz je prestavljen iz Pulja v Trst, inšpektor Herman Pig pa v Pulj.

Sankcioniran zakon. Cesar je sankcioniral zakon goriškega deželnega zbora glede sprememb zakona z dne 21. majnika 1894 o napravi in vzdrževanju neeraričnih javnih cest in potov.

Raziskavanje morskih tokov. V mesecu decembru so spustili v Trstu v morje več plavajočih steklenic v svrhu določitve morskih tokov. Aparat obstoja iz dveh z žico zvezanih steklenic. V eni steklenici je pismo in navodilo za onega, ki steklenice najde. Najditelji se prosijo, da ta pisma izpolnijo in pošljejo na pomorsko opazovalnico v Trst.

Bosanski emigranti. Kakor smo že poročali, je obolelo več otrok bosanskih izseljencev Mohamedancev, ki se vračajo sedaj na avstrijske stroške v Bosno, in sicer za črnimi kozami. Včeraj je eden teh otrok umrl. Dalje je zadel kap nekega 60-letnega Mohamedanca, vsled utrujenosti in lakote pa je umrl en otrok. Danes pričakujejo v Trstu parnik Leopoldis, ki pripelje še 800 teh spokorjenih bosanskih beguncev v avstrijsko naročje.

Naslednik dr. Flappa. Kot resen naslednik poreško-puljskega škofa dr. Flappa se imenuje v dobro informiranih političnih krogih stolni prost v Gorici in deželni poslanec dr. Faidutti.

Blažena Avstrija. Iz Lovrane poročajo, da namerava baie neka francoska kongregacija kupiti obširno, 60.000 m² obsegajoče zemljišče, inženirja de Terzi za znesek 650.000 K. Na tem zemljišču namerava zgraditi ta francoska kongregacija farško vzgojevališče, za katero so proračunjeni stroški na 600.000 kron.

Razpust občinskega sveta. Iz Zadra poročajo, da je namestništvo razpustilo sporazumno z deželnim odborom občinski zastop v Muču in izročilo začasno vodstvo občine okrajnemu komisariju dr. Karlu Borcu. Vzroki razpusta še niso znani.

Jezikovno vprašanje v Dalmaciji. Italijanski poslanci v Dalmaciji so poslali, kakor smo že omenili, deputacijo na Dunaj, ki naj bi se pritožila pri vladi glede zapostavljanja (?) laškega jezika v dalmatinskih uradih. Poslanci so konferirali z raznimi ministri na Dunaju. Ti poslanci so podali sledečo izjavo: Jezikovna naredba za dalmatinske urade, ki je bila rezultat pogajanj dalmatinskih strank pod avspicijami Bienertthovega kabineta, je postala pravomočna 1. januarja 1912. Že takoj v začetku se je pokazalo v praksi, kako malo pravic je ostalo laškemu jeziku v dalmatinskih uradih. Italijani so zahtevali nato neko konferenco strank pri predsedniku deželnega zbora dr. Ivčeviću, toda do te konference ni prišlo. Iz izjav, ki so jih podali ministri italijanskim odposlancem, sklepajo ti, da se bo preskalo še enkrat tozadevno naredbo in da bo posledica te preiskave ugodna za Italijane. Če bi se pa to ne zgodilo, tako zaključujejo ti laški mirovni delegati dalmatinski, potem ne preostaja laškim poslancem Dalmacije, ki so samo zaradi ljubega miru (?) v deželi nekoliko odnehali, drugega kot to, da odlože vso odgovornost za eventualne posledice. — Dobro so govorili!

Dva francoska vojaška begunca. Včeraj je aretirala policija v Trstu dva pasazirja poštne vlaka, ki pride iz Italije, ker sta se od Tržiča do Trsta zastopj peljala. Pri preiskavi so dognali, da sta oba francoska vojaška begunca. Eden izmed njih je bil med tem že v Carigradu, kjer so ga že prijeli, pa je zopet pobegnil in je bil namenjen v Belgijo.

Skesani ponevernik. V novembru lanskega leta je poneveril bančni sluga Far. Brestan na Reki 10.000 K in je pobegnil. Sedaj se je Brestan vrnil in se javil policiji. Denarja seveda nima več.

Za laško srednješolstvo v Trstu, to so gimnazije, realke in licej, od katerih šol nima 80.000 Slovencev prav nobenega haska, plačati pa morajo prispevke k večjemu za to, da se njihovi otroci v teh šolah potujijo, trošiš tržaška občina redno nad 800.000 kron na leto. Videanet consules!

Politična in moralna idila v Dolenjskih Toplicah.

Že dlje časa se razširjajo kaj čudne vesti o razmerah, ki so nastale v Dol. Toplicah. Nastala so po zaslugi odnatega župnika in kaplana nasprotja takega značaja, da se bodo morale baviti s političnimi dogodki državne oblasti in morda celo kazensko sodišče. Začela so se nasprotja, čim je po pokojnem Podboju prišel v Toplice župnik Erzar. Pri svoji prvi

pridigi je povedal, da se ne mara predstavljati in hvaliti, češ, »saj boste sami videli, kdo in kakšen sem.« Topličani so kmalu izvedeli, kdo in kakšen je njih novi dušni pastir. Najprej je hotel imeti, da bodi vsa fara klerikalna. Niti enega liberalca ne trpi v svoji fari, je dejal in dostavil »vse liberalne liste ven iz moje färe.« Prišlo so občinske volitve in »sveti« mož, ki ne trpi ne enega liberalca v svoji fari, je doživel razočaranje. To je župnika menda hudo peklo in občutiti je to moral župan Ivan Sitar. Ta je že tako žrtev razdiralne politike prejšnjega župnika Podboja in njegovih kaplanov. Dočim je njegov brat g. Ignacij Sitar ostal značen in dosleden naprednjak, je Janez pristopil Podbojevi stranki. Plačilo za to je že dobil pri pokojnem klerikalnem konsumnem društvu, povrh ga je pa sedaj župnik še po svoje nagradil. Tega župana, ki je tako vnet za katoliško stvar, da niti na ljubo svojim kopališkim gostom ni hotel naročiti naprednih listov, dasi ima kavarno, tega vnetega pristaša klerikalne stranke je župnik za novo leto nekako izobčil iz cerkve in sicer na prav sramoten način. Župan Janez je za časa zadnjih obč. volitev prirejal shode sicer brez topliškega župnika, a s sodelovanjem soteškega župnika, torej gotovo na klerikalni podlagi. Toda topliški župnik ljubi svojega soteškega tovariša tako po bratovsko, da ga je celo v pridigo napadal. Čim je topliški župnik izvedel, da prirejata župan Sitar in soteški župnik shode, in ko je bila župnikova stranka pri volitvah poražena, je postal župnik srdit sovražnik župana Sitarja. Župnik je namreč hotel imeti za župana nekega kimovca, ki bi v daleč zunaj Toplic. — Od teh volitev so Topličani slišali v cerkvi samo še politično zmerjanje. Nedeljo za nedeljo je slišati samo ščuvanje proti občinskemu odboru in hujskanje na bojko naprednih trgovcev in obrtnikov. Župnik je pri tem početju sam priznal, da se zaveda kaznjivosti njegovih ščuvanj in se dela norca, češ: tožite me, če hočete, ne bojim se ne žandarija, ne oblasti in če bi bil kaznovan, naj le iščejo, če bodo pri meni kaj dobili. Pa to župniku še ni zadostovalo; začel je naprednjake izganjati iz cerkve. Kakor povsod, imajo tudi v tej cerkvi sedeže na koru. Najprej je župnik izključil nekega učitelja. Na koro sta pa imela plačana sedeža tudi oba Sitarja. Ker je Ignacij Sitar dal svoj sedež svojemu bratu, je Janez Sitar opustil svoj sedež in hodil k jutranji (župnikovi) maši. Župnik je naenkrat obdolžil župana Sitarja, da se med mašo zabava s pevskimi in mu pismeno prepovedal hoditi na koro, in pridigo je pa to stvar tako oznanil, da so vsi vedeli, na koga lete župnikove besede. Katoliški župan je torej izključen iz katoliške cerkve. Župnik je s tem župana in družinskega očeta izpostavil najgrjemu opravljanju, tako da se mož sloh ne more več v cerkvi prikazati. Župan je bil primoran zadevo naznaniti pristojni oblasti in stvar je zdaj v uradni preiskavi. Župnika pa še prekaša kaplan. Kaj ta počenja, je pa že tako, da bi tega še med zamorskimi kanibali ne trpeli, da se na prižnici pači, dela obraze in norčuje danes iz fantov, drugič iz Marijinih devic itd. je postranska stvar. Toda vse divja ogorčenja zaradi gorostasnosti, ki jih izprašuje kaplan v spovednici. Ko je kaplan spovedoval v Vavti vasi (ker je tam župnik bolan), je omožene ženske izpraševal take svinjarije, da jih še škof v rdeči brošuri ne omenja. Ljudje so bili tako jezni, da je šla posebna deputacija k župniku zahtevati, da se topliški kaplan ne sme nikdar več v Vavti vasi prikazati. Doma v Toplicah pa so že omožene ženske vsled sramu in ogorčenja, kar v cerkvi na glas vpile: prašič. Kakor se čuje, pride kaplan v kazensko preiskavo, ker je koncem ene svojih pridig na prižnici na ves glas zaklical: Fej — cela topliška fara in pljunil na tla. Kakor se vidi, žive v Toplicah res pravo politično in moralno idilo.

Podržavljenje ljubljanske policije je neoporečno zasluga slovenskih klerikalcev, zakaj, ti so v deželnem zboru odločili po željah vlade in nemške stranke. Klerikalce je pri tem vodilo upanje, da bo vlada policijsko osobje napodila v klerikalni tabor in tako pomnožila število klerikalnih volilcev v Ljubljani, ter da bo državna policija ravno tako izvrševalateljica klerikalnih povelj, kakor je deželna vlada. V koliko se bodo te nade klerikalnih matadorjev izpolnile, je zdaj še nemogoče vedeti. Eno pa vidimo že danes, da bo državna policija v Ljubljani nemškonaacionalna institucija. To priča imenovanje vodilnega osobja. Zlasti imenovanje dr. Skubla in Junowicza je

Dnevne vesti.

Podržavljenje ljubljanske policije je neoporečno zasluga slovenskih klerikalcev, zakaj, ti so v deželnem zboru odločili po željah vlade in nemške stranke. Klerikalce je pri tem vodilo upanje, da bo vlada policijsko osobje napodila v klerikalni tabor in tako pomnožila število klerikalnih volilcev v Ljubljani, ter da bo državna policija ravno tako izvrševalateljica klerikalnih povelj, kakor je deželna vlada. V koliko se bodo te nade klerikalnih matadorjev izpolnile, je zdaj še nemogoče vedeti. Eno pa vidimo že danes, da bo državna policija v Ljubljani nemškonaacionalna institucija. To priča imenovanje vodilnega osobja. Zlasti imenovanje dr. Skubla in Junowicza je

naravnost provokacija Slovencev. Zato pa ne smemo pozabiti, da izrečemo klerikalnim izdajcem priznanje na »zaslugi«, ki so si jo pridobili s tem, da so pomagali Ljubljani do nemškonaacionalne državne policije.

Živela Albanija! Sedaj vsaj vemo, zakaj se borimo za svobodno Albanijo in zakaj moramo biti pripravljeni, da v slučaju potrebe prelijemo tudi svojo srčno kri za domovino Izmaila Kemala in Ise Boljetinca. Tega dosedaj še nismo vedeli, zato je neprecenljiva zasluga dunajskega žurnalista Pavla Siebertza, ki je nam razkril to veliko tajnost. Poslušajte, kaj o tem piše dunajska »Die Zeit« v svojem poročilu o predavanju Pavla Siebertza: »Predavatelj je skušal na podlagi izkazov pokolenja dokazati, da izvira avstrijska cesarska rodbina od Skenderbegovega sodobnika — albanskega kneza Jurja Aranjita Topije in iz tega krvnega sorodstva, ki veže avstrijski cesarski dom in z njim in po njem tudi avstrijski narod z Albanijo, utemeljuje govornik upravičenost za interes, s katerim se Avstrija zavzema za svobodno Albanijo.« — Tako sedaj smo pa izvedeli! Zgodovinska zmota je, da je praded naše cesarske hiše Rudolf Habsburški, grof iz Švice, zgodovinska resnica pa je, da naš vladarski dom izvira od arnavskega kneza Jurja Aranjita Topije, sovrstnika Skenderbega! Imenitna je ta »zgodovinska« novost, kakor je imenitna tudi Siebertzova iznajdba »avstrijskega naroda«! »Avstrijski narod« bo vzpričo teh senzacionalnih Siebertzovih razkritij in odkritij brez dvoma šel z nepopisnim navdušenjem v boj za svobodno Albanijo in že v nekaj dneh se bo oril in razlegal širom naše Avstrije oduševljen, nebo pretresujoč klic: Da bog poživi milo Albanijo, nekdo odkrito pravo mater naše ljube Avstrije!

Malom komentarja k razdelitvi draginjskih doklad neomoznim učiteljicam v Ljubljani. Dodatno k številu obdarovanih in prezrtih ljubljanskih učiteljic (22 + 13) je treba poudariti, da je med prezrtimi učiteljicami ena, ki mora skrbeti za bolno mater, za sestro, za nečaka in plačevati dolg, ki ga je napravila za časa študij svojega brata. Druga prezrta učiteljica deli svojo pičlo plačo provizoričnih učiteljic s sestro-vdovo, ki ima 3 nepreskrbljene otroke; zopet druga mora skrbeti za 3 sirote, otroke svojega umrlega brata. Prezrta je učiteljica, ki deluje že 12. leto kot pomožna učiteljica, dočim se je priznala 20% doklada učiteljici, ki poučuje na istem zavodu šele drugo leto in nima niti usposobljenostnega izpita za ljudske šole. Na isti šoli je tudi vse delo, ki je potrebno pri učilih za prirotopisje in fiziko, za zemljepis in zgodovino, dalje oskrbovanje šolske knjižnice in knjižnice za ubožne učenke, da celo orgljanje v rokah prezrtih učiteljic. — Deželni odbor torej pri razdelitvi draginjskih doklad ni upošteval ne osebnih, ne krajevnih razmer učiteljstva, ne službenih let, ne uporabnosti pri šoli, delil je po principu, ki se mu pravi krivica.

Canadian-Pacific - železnica. Kdo se ne spominja velikanskega šundra, ki so ga napravili klerikalci lanske leto, ko je ameriška železnica družba vpeljala razpredne vozove na državni železnici. Amerikancem so na Gorenjskem napravili velikanski sprejem, sam dr. Susteršič se jim je klanjal do tal, dr. Krišper mu je pa ministriral. Pozdravi — zastave — narode noše — petje — muzika — šopki — »Slovenec« kar ni mogel popisati te glorioje. Mi smo že takrat povedali, da je vse to »kupaj humbug in da gre ameriškim spekulantom le za to, da bi nalovili izseljence za Kanado. In zdaj se je izkazalo, da smo uganili resnico. Te dni so nemški listi poročali, da hoče Canadian-Pacific-Railway v velikem obsegu organizirati izseljevanje iz Avstrije v Kanado. Lovili bodo v prvi vrsti Slovence in Poljake, Malo- in Hrvate itd. Naj bo slovenska javnost posvarjena, zakaj Kanada ni pripravna za izseljevanje, najmanj pa za naše ljudi, ki ne gredo v Ameriko, da bi v pragozdihi zmrzovali, nego hočejo v industriji kaj zaslužiti. Svarimo naše ljudi odločno pred temi kanadskimi spekulanti, četudi se bodo gotovo sklicevali na komplimente, ki jim ih je delal lani ta naš kratkovidni dr. Susteršič.

Veseli se Izrael! Zopet se nasele v naši blaženi Avstriji na slovenskem jugu iz Francije spodenimnhi. Kmalu bo naš slovenski jug postal druga gora Atoška, saj se od samih samostanov ne bo več skor videlo ostale zemlje! Francoski spodenimnhi se namreč nasele v Lovrani pri Opatiji, kjer nakupijo veleposestvo inženirja Terzija v izmeri 60.000 kvadratnih metrov. Krasna vila z divnim parkom in 2 obsežnimi zemljišči preide v njihove last. In za vse to dajo ubogi menih

bagatelo 650.000 K. Vilo bodo porušili, na njenem mestu pa bodo ubožci zgradili za bagatelo 600.000 K novo poslopje, v katerem bodo namestili veliko moderno vzgojevališče. Krasna perspektiva! Kakor pa je s svojo mrežo bodo razni menihi in nune preprežili s svojimi samostani, podjetji in zavodi slovenske in hrvaške zemlje, da se slovenska in hrvaška mušica ne bo mogla niti več ganiti. Potem pa ji bodo ti pajki izpili kri...

— Iz ljudskošolske službe. Mestni šolski svet v Ljubljani je imenoval namesto obojelega učitelja Antona Razingerja volonterko Ivanka Zupanovo za suplentinjo na II. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani. Za suplentinjo v Vel. Podlogu je imenovana na mesto obolele učiteljice Ane Jakove bivša suplentinja pri Sv. Križu Ana Čermeljova. Za prov. učiteljico v Cerkljah pa je imenovana na mesto prostovoljno odstopivše učiteljice Ane Vavkove bivša suplentinja v Trzinu Franciška Urbančičeva.

— Osebna vest. C. kr. vadniška vrtnarica Josinova na tukajšnjem učiteljskem je prišla v 8. činovni razred.

— Tridesetletnica poštne hranilnice. Jutri, dne 12. t. m., dovrši poštna hranilnica tridesetletnico svojega obstanka. Prvi je sprožil misel ustanovitve tak zavod trgovinski minister pod Hohenburgovim kabinetom dr. Schaffli, a takrat se stvar ni vresničila. Šele trgovinski minister Pino je leta 1882. spravi dotični zakonski načrt pod streho in 12. januarja 1883. je poštna hranilnica začela poslovanje. Prvo leto je dosegla osem milijonov kron. Začetkom je bilo mišljeno, naj služi poštna hranilnica samo shranjevanju denarja, a ko prvi poskusi, uvesti čekovni promet, so se tako obnesli, da je vlada leta 1887. predložila državnemu zboru nov zakonski načrt, s katerim je dobil čekovni in žirovni promet zakonit, podlagi. Od takrat se razvija poštna hranilnica neverjetno hitro in je posebno važna za trgovski svet, pa tudi za državo, ki je že večji del svojih blaginjskih poslov odstopila poštni hranilnici.

— Klerikalna doslednost. Ali ni to razveseljev pojav, kako odločno stališče zavzema zadnje čase dični »Slovenec« napram nemštvu vobče, in posebej napram kranjskemu? Nežprosni so možje, trdi, jekleni. In v dokaz za to priobčuje »Slovenec« že nekaj časa skoro redno vabljeni inserat — nemške hranilnice, ki se še vedno imenuje kranjska! Difficile est...

— Vrli fantje in vrli ženin. Ob priliki poroke gosp. Josipa Hauptmanna, tovarnarja, z gđno. Fani Kavčičevo, so šentjakobski napredni fantje izročili ženinu pismo, s katerim se mu daje presta pot skozi vse šrange šentjakobske soseske. Fantovščino v znesku 50 K so izročili fantje Gospodarskemu naprednemu društvu za šentjakobski okraj za »polohkanje opravkov« njegove knjižnice. Vrlim šentjakobskim fantom in vrlim ženinu iskrena hvala in krepak na zdar!

— Umrl je v četrti v sanatoriju Löw na Dunaju dr. Hugo Perenyi, zobozdravnik v Ljubljani, v starosti 35 let.

— Poroka. Danes se je poročil odvetniški kandidat gosp. dr. Milan Šubica, sin vladnega svetnika in ravnatelja obrtne šole gosp. Ivana Šubica, z gđno. Belo Kavčnikovo, hčerko višjesodnega svetnika gosp. Ivana Kavčnika. Iskrene čestitke!

— Mestna zastavljavnica naznanja, da se vrši tamesečna dražba v novembru 1911 zastavljenih dragocenosti (zlatnine, srebrnine, draguljev itd.) in v januarju 1912 zastavljenih efektov (perila, blaga, strojev, koles itd.) dne 16. t. m. ob 8. ure do 12. dopoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica 2.

— »BALKAN«, špedicijska in kom. deln. družba v Ljubljani, Dunajska cesta 33, je otvorila v pripravnosti slavnega občinstva v Seleburovi ulici št. 7 pri »Maliču« (nasproti glavne pošte) mestno pisarno, kjer se sprejemajo vsa naročila ter se dajejo tudi informacije. — Telefon št. 100.

— Splošna mobilizacija vseh slovenskih gospodinj se obljublja v letu 1913 za Kolinsko kavno primere. Slovenske gospodinj bodo kupovale in priporočale samo ta kavni pridelek, ker je najboljši in edini pristno domači.

— Izpred upravnega sodišča. Dne 14. januarja, v torek, se vrši pred upravnim sodiščem na Dunaju obravnava kranjske tovarne za železne izdelke v Kamniku proti finančnemu ministrstvu zaradi pristojbine neke kupne pogodbe.

— Sankcioniran zakon. Cesar je sankcioniral zakon kranjskega deželne zbora glede preložitve okrajne ceste Trojan - Zagorje, v delni progri pri Zagorju.

— Iz Mirne na Dolenjskem se nam piše: Kakor na Balkanu, tako imamo tudi v Mirni večno vojsko zaradi zemlje. Ljudje se bojujejo za male kose zemlje ali za lastniške pravice na tuji zemlji. Pravda sledi pravdi; odvetniki imajo v Mirni dobre čase. Skoro vsak, kdor se kaj tožari, vzame odvetnika. Tuja zemlja našim ljudem preveč diši, posebno zemlja pred pragom. Na sodni dan se Mirnenčanje ne bodo mogli pritoževati, da niso zavžili dovolj pravič v svojem življenju. — Župnik A. Kocjančič je 6. t. m. naznanil, da bo spomladi birmo. Ob enem je po škofovem ukazu naznanil, da ne more biti ne za krstnega, ne za birmskega botra, kdor napredne časopise bere ali je narje naročen. Tacega, je obetal, bom jaz pri birmanju vsakega vprašal kaj takega, da ne bo znal in ga bom s tem osramotil. Ako takega botra pri krstu vprašam, ali se otrok odpove hudiču? in boter odgovori, da, nadalje, ali se odpove vsem hudobnim duhovom in njih zapeljevanju? in boter zopet reče, da — mu porečem: Kako moreš tako odgovorjati, ko imaš doma Luciferja in ga bereš z najboljšo slastjo? — Oh, gospod župnik Kocjančič, kako se nam vi smilite! Kaj vam res ne pride nič pametnega na misel, da morate take čenče klatiti. Hudiči in hudobni duhovi in njih zapeljevanje — to je dobro za pastirke v kakih hribih na Hrvaškem, naši ljudje se vam smejejo, če jim take pravite. Vedite, da si ne damo od nikogar ukazovati, kaj bomo brali. — Premogokop dobro napreduje in je za Mirno važna pridobitev. Železnica je provzročila, da Mirna lepo napreduje, manjka le prijateljstva in medsebojnega sporazuma.

— Pozor, turisti! V nedeljo, dne 21. t. m., je žegnanje na Kumu. Ondi je ta dan licitacija finih dolenjskih krač. Kum, dolenjski Triglav, zasluži vse več pozornosti, kot jo ima. Zlasti pozimi je razgled od tam nepopisno lep. Pot je zložna in železniške zveze z Ljubljano jako ugodne. Sankači imajo hvaležen teren. Bratje Hrvatje so skoro vsako nedeljo na njem, ker cenijo ta izredno krasni razgled. Več o Kumu v »Planinskemu Vestniku« v prihodnji številki.

— Kalski ban. Iz Dragatša nam pišejo: Kakor smo že večkrat omenili, naš župnik vsled prevelikega drugega posla zelo radi zanemarija svoje stanovske dolžnosti. Na praznik Sv. Treh kraljev so ljudje iskali po cerkvi blagoslovljeno vodo — navadno se namreč na ta dan voda blagosloavlja — toda to iskanje je bilo zaman. Edina njegova naloga obstoja menda v tem, da čita škofove »Pastirske liste« in zabavlja čez napredne liste. Po njegovem mnenju oni sploh ni kristjan, ki čita kak napredni list, kakor je na primer »Slovenski Dom«. Toda župnik Novak naj bo potolažen, število naročnikov na napredne liste se vsak dan množi in s tem pristaši napredne misli.

— Škratinka se je pojavila v Kandiji in v Novem mestu. Naznanjenih je že več slučajev iz obeh krajev, smrtnega slučaja pa dosedaj še ni bilo.

— Gospod župan. Iz Dol. Logatca nam poročajo: Naš župan se samega sebe časti. Ako je pri telefonu in vprašajo, kdo je pri telefonu, odgovori: jaz, gospod župan. — Ta »gospod« župan je tudi drugače prav čeden človek. Zadnjič ga je sodnija prav temeljito poučila, da človek ne sme imeti predolgega jezika. — Več prihodnjč.

— Volitve se bližajo. Radovljica dobi baje nov, povečan kolodvor. Država prispeva menda 150.000 K, a občina 50.000 K. Tako namreč pripoveduje poslanec g. vitez Pogačnik. Da bi le res bilo.

— Umrla je v Radovljici v noči od 5. na 6. januarja t. l. soproga Fr. Megušarja, posestnika in odbornika »Mestne hranilnice« gospa Franciška Megušar v starosti 67 let. Žalujoci rodni naše sožalje!

— Hohenbruck. Veste li, kje se nahaja ta kraj na Kranjskem? V kalendarju, ki ga je izdal »Schulverein« za leto 1913, se bere črno na belem: Hohenbruck (Moste) — pri Žirovnici namreč.

— Še enkrat učitelj Brus. Z ozirom na »Slovenčeve« grdobije, storjene nesrečnemu učitelju Brusu, se nam piše od popolnoma verodostojne strani: »Slovenčev« dopisnik se je povzpelo do gorastnosti, da zavrača krivdo za samomor učitelja Brusa na — liberalce. Oglejmo si trditev malo bližje. O draginskih dokladah v času, ko so bili naprednjaki na krmlu, ne more biti govora; prvič niso naprednjaki nikoli sami imeli večine v deželni zbor, nego samo takrat, kadar so z njimi glasovali Nemci, in drugič, takratna draginja niti od daleč ni bila tako občutna, kakor je zdaj. Da bi bila sedanja draginja dokladna pravično razdeljena, tega se še »Slovenčev« dopisnik ne upa trditi, ker bi bila to pač največja nesramnost. Trditev, da bi Brusu s

100 K ne bilo pomagano, kaže le eno, da dopisnik še ni bil nikoli v denarni zadregi. Da je bil pokojni Brus liberalni agitator, je čisto navadna laž. Bil je naprednega mišljenja, a za agitacijo se ni nikoli briga. Prav nesramna je opomnja, da je bil Brus po poduku prejel v gostini, nego otroci doma. Poučeval je deloma do 11., deloma do 12. ure, moral je torej iz šole nemudoma k obedu, seveda v gostilno, ker je bil samec in ni imel ne kuharice, ne dekle, da je bil najkasneje ob 4.1. zopet v šoli. Ako je časih malo preveč pil — kdo bi se čudil: bil je učitelj, torej človek, ki ni na Kranjskem nobene prihodnosti in je obsojen na dosmrtno beraštvo, bil je obupan zaradi svojih mizernih razmer in zaradi disciplinarne preiskave, ki mu je grozila. Poznamo in tudi »Slovenčev« dopisnik pozna gospoda, ki je imel doma kuharico in hrano, pa je bil kuhan in pečen, malo manj kakor 24 ur na dan, pri lepih dekletih v gostini ter je prišel nekoč v neprijeten »položaj«, na — tla — kamor ga je položil kmečki fant. Kdo je pokojnika spravil v disciplinarne preiskavo? Ali gosp. dopisnik pozna dotičnega človekoljubnega in krščanskega gospoda? Ali pozna tudi dotičnega gospoda, kateremu je pokojni očital denuncijantstvo — to najgršo lastnost, katera pa žal tako cvete tam, kjer bi se najmanj pričakovati smelo? Ali pozna še nekega drugega gospoda, kateri je javno izjavil, da mora Brusa spraviti iz fare zlepa ali zgrda? Kdo mu je torej vzel vero in življenje? Vesti in namigavanja, da se je pokojni končal vsled nesrečne ljubezni, da ga je kdo zapeljal v piančevan, da se je norčeval iz tistih, ki so pohajali k maši i. dr., so pa od konca do kraja zlagane, s prozornim namenom, oblatiti nekatere, dopisniku neljube naprednjake. To se mu pa ne bo bode posrečilo. Poznali smo pokojnika, vzrok samomora je dokazan po pismih, katere je nesrečnik pisal pred smrtjo, v katerih posebno poudarja draginjsko doklado in klerikalizem, poznamo dalje ostale in tudi gosp. dopisnika. Kliče mu pa: Le tako naprej, in še marsikdo bo izgubil vero — ne v Boga, pač pa v krščanstvo in katoliško ljubezen do božjih namestnikov. Sicer so pa le hijene tiste čedne živalice, ki ne poznajo reka: De mortuis nil nisi bene!

— Kinematograf »Ideal«. Danes nov krasni spored z dvema jako zanimivima slikama z bojišča, namreč »Bolgari pred Lozengradom« in »Pomorska bitka v Dardanelah«, dalje krasna drama v dveh delih »Nepriporoznan« in komične slike: »Nauke kot trgovski potnik«, »Mirko si hoče vzeti življenje«, »Terezije zapustenice« ter naravni posnetki: »Ukoma Sam«, »Veliki francoski manevri«, »Gau-montov tednik«.

— Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 29. do 31. decembra je bilo novorojenih 12, mrtvorojen 1; umrlo jih je 10, in sicer 7 domačinov in 3 tuji. Umrli so 3 za jetiko, 1 vsled mrtvouda in 6 pa za različnimi boleznimi. Za infekcijskimi boleznimi ni obolel v tem času nobeden. Od 1. januarja 1913 pa do 4. januarja je bilo novorojenec 8, mrtvorojenec 1; umrlo pa jih je 11, in sicer 7 domačinov in 4 tuji. Oboleli sta v te mčasu 2 osebi za noricami in 1 za vratiko.

— Srečno pot! Včeraj je neki odposlanec novega rudniškega podjetja v Karvinu na Sleskem prišel v Ljubljano nabirat delavce in jih tudi dobil 20 po številu. Pa kake moči so vam to! Mož se je namreč podal kot neznanec tukajšnjih razmer v žganičarije, kjer je imel srečo. Ker je ljudem obljubil dobro eksistenco, so se mu ljudi zganjarčki radevolje ponudili. Večinoma so vsi znani prijatelji Mestnega loga. Počasi so prikorakali proti kolodvoru in se kislih obrazov zaprli v skupen voz. Pri odhodu vlaka se je začela »krasna« melodija »Oh zdaj gremo...« in odšli so. Eden očividcev, ki je bil pri prizoru na kolodvoru, se je na glas zasmejal in vzkliknil: »No, po teh pa policiji ne bo žal!«

— Nesreča. Včeraj je posestnik Iv. Wolf v Podpreski pri Dragi imel opraviti s hodi, pri čemer mu je eden padel na levo nogo in mu jo zdrobil. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

— Izgubila je gđ. A. Putroševska zlato brožo. — Gđ. Antonija Cerarjeva je izgubila rdeče koralce. — Kuharica Katarina Spitznagel je izgubila denarnico, v kateri je imela bankovec pa 10 K.

Narodna obramba.

— Podružnica sv. Cirila in Metoda za Medvode in okolice priredi v nedeljo 19. t. m. ob 3. popoldne pri g. Jesihu v Medvodah veselico s plesom. Spored je izbrano dober. Odbor te agilne podružnice se bo kar najbolje potrudil, da zadovolji udeležnike kar najbolje mogoče. Vstopnina znaša samo 30 vinarjev. Naj to

rej vsak, kdor slovensko čuti in uva-
njuje pomen Ciril-Metodove družbe,
prinese svoj mali dar domu na
altar.

— Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda na Jesenicah priredi v nedeljo dne 19. januarja pri Mesariju (Ratečan) veliki predpustni sejem z zelo zanimivim sporedom.

— Ciril-Metodova podružnica na Colu je imela dne 5. prosinca t. l. v gostilniških prostorih gosp. Rovana svojo veselico. Isto je otvorila gđna. Barbka. Pozdravila je mnogobrojno občinstvo ter s toplimi besedami in v lepem govorniškem tonu naslikala v najpomembnejših potezah delovanje naše prekristne šolske družbe. Sledile so mične pesmice, ki jih je s pohvalnim uspehom zapel colski mešani zbor. Nato se je igrala enodejanka »Starinarica«. Sledila je nato zabava. Pri šaljivi pošti so vzbujale občo pozornost fotografije colske megle, ki pa so bile žalibog kmalu razprodane.

Društvena naznanila.

— Sokolski zlet 1. 1913. Seja stanovanskega odseka vrši se v ponedeljek 13. t. m. ob pol 9. zvečer v zvezni sobi Narodnega doma. Bratje člani se prosijo, da se seje polnoštevilno udeležijo.

— Napredno politično in gospodarsko društvo za Poljanski okraj še enkrat vljudo vabi vse napredno občinstvo na svojo predpustno veselico, ki se vrši danes zvečer v veliki dvorani Mestnega doma. Začetek točno ob 8. zvečer.

— Narodna socialna zveza priredi v soboto dne 11. t. m. ob 8. uri zvečer sestanek v gostilni pri Krofu, Sv. Petra cesta. Vabimo tovariše in somišljenike na Sv. Petra cesti, da se sestanka polnoštevilno udeležijo.

— Posredovalnica N. S. Z. za dolo in službe posluje za člane brezplačno, zato vabimo člane in narodno delavstvo sploh, da se iste poslužujejo, gg. delodajalce pa prosimo, da se tudi obračajo na posredovalnico N. S. Z. Uradne ure so vsako nedeljo in praznik od 9. do 12. ure dopoldne in vsako sredo in soboto od 5. do 8. ure zvečer v društveni pisarni v Narodnem domu. Pri dopisih za posredovalnico naj se priloži znamka za odgovor.

— Čitalnica in knjižnica N. S. Z. je članom ob uradnih dneh na razpolago. Tovariši, obiskujte jo in vpeljite tudi somišljenike! Na razpolago je nebroj slovenskega časopisa in knjig vseh vrst. Ker pa bi nujno želeli, da se osobito knjižnica pomnoži, in ker vemo, da se marsikje nahaja kakšna zaprašena knjiga, prosimo vse iste, ki razpolagajo s kakšno tako knjigo, da jo blagovolijo podariti N. S. Z. kot čtivo slovenskemu delavcu.

— Odbor N. S. Z. ima v sredo, dne 15. t. m., ob 8. uri zvečer svojo redno sejo v društveni posvetovalnici. Vabimo tovariše odbornike in člane nadzorstvenega sveta, da se seje polnoštevilno udeležijo.

Tajništvo N. S. Z.

— Veliki lovski ples. Tekom svojega obstoja se je slovensko lovsko društvo tako okrepilo, da prireja letos 1. februarja to je v soboto pred Svečnico svoj drugi veliki lovski ples v vseh goreh in dvorinah ljubljanskega Narodnega doma. Za zabavo bo poskrbljeno v vsakem oziru. Sentimentalni bodo imeli mnogo prilike poglabljati se v zvokih Slov. Filharmonije, toda uthe bodo dobili tudi pri šotorih, kjer se bode točila najboljša kapljica. Z lahkim srcem in lepim spominom se bomo poslovali od te prireditve. Toraj 1. februarja na svidenje na lovskem plesu.

— Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov je sklicalo snoči shod v restavracijo pri »Perlesu« z dnevnim redom »Zapiranje trgovin v Ljubljani«. Shod je bil primerno dobro obiskan. Trgovski sotrudniki so skienili na zborovanju, pozvali delegacijo, da urgira pri deželni vladi izvršitev zahtev, ki so jih predložili v posebni spomenici.

— Odborova seja političnega društva »Vodnik« v Spodnji Šiški se vrši v ponedeljek zvečer ob pol 8. uri pri Raci.

— Telovadno društvo Sokol v Štepanji vasi priredi predpustno veselico 26. januarja pri br. J. Anžiču (po domače pri Šoršu) v Štepanji vasi. Spored bo jako raznovrsten.

— Prostovoljno gasilno društvo v Škofji Loki priredi v nedeljo, dne 12. t. m., plesni venček v prostorih pri Kroni.

— Borovniški Sokol priredi dne 26. januarja veliko pustno veselico v restavracijskih prostorih br. Antona Drašlerja. Spored je velezanimiv ter so vabljeni vsa sosedna bratska društva kot cenjeni prijatelji sokolskih društev.

— Prostovoljno gasilno društvo in pevsko društvo »Planina« v Planini priredita dne 26. t. m. skupno predpustno veselico. P. n. društva v okolici naj se blagovolijo na to ozirati.

— Ribniški Sokol je imel dne 6. januarja svoj VII. redni občni zbor. Navzočih je bilo 37 članov in 12 članic novo oživljenega ženskega telovadnega odseka. V preteklem letu, je imel odbor 26 odborovih sej, iz katerih je razvidno, da je vršil v polni meri svojo dolžnost. Iz poročila blagajnika br. Emil Pakiža ima društvo preteklo leto prebitka nad 300 kron. Iz poročila blagajnika za Sokolski dom br. Ivan Arkota je narasel sklad za Sokolski dom na okroglo 5000 K. V novi odbor so bili izvoljeni: dr. A. Schiffer, starosta; Bogomil Fišer, podstarosta; Stanko Oražem, načelnik; Filip Peterlin, tajnik; Emil Pakiž, blagajnik; Ivan Arko, Ernst Kobler, France Burger in Ivan Podboj, odborniki; Stefan Lavrič kot namestnik. Pregledovalca računov Ivan Klun in Avgust Juvanc. Tako stopa Ribniški Sokol v svoje VII. pravno leto ter hoče krepko korakati po začrtani poti naprej. Na zdar!

— Maskarada Ribniškega Sokola bude letos kakor običajno na pustno nedeljo, dne 2. februarja pod devizo »Da b' dobre volje bli.« Vrše se že predpriprave in tudi godba, salonski orkester Sokola Ljubljana I., je že preskrbljena. Kdor hoče dobre volje biti, mora v Ribnico na maskarado priti.

— Sokol v Radečah pri Zidanem mostu ima v nedeljo 26. t. m. svoj občni zbor. Upamo, da ta dan ne bomo pogrešali v društveni dvorani nobenega člana in prijatelja društva. — V soboto, dne 18. januarja (ne 11. januarja, kot se je poročalo svoječasnno) pa priredi društvo v dvorani hotela Gmainer maskarado z godbo in plesom. Spored obeta biti zelo zanimiv. Vstopnina 1 K za osebo, člani polovico, nemaskirani 30 h globe. — Vabilo je prinesli s seboj kot vstopnico. Začetek ob 8. uri zvečer.

— Veselica, ki jo je priredila Radovljiska požarna bramba, je jasno pokazala, kako splošno priljubljeno in vpoštevano je to društvo. Človekoljubni namen in vzvišena naloga, ki jo vrši to društvo pod svojim geslom: bližnjemu na pomoč — je združil na večer 5. t. m. tako mnogobrojno in pestro družbo, da so bili obširni prostori znane Kunstljeve restavracije, ki jo sedaj kaj spretno vodi njeni novi posestnik Pavlin, tako polni, da bi zamanj iskal prostorčka, kjer bi se lahko malce udobneje usedel. V kratkem času je zavladala po vseh prostorih ona zadovoljna veselost, da je na mah zginita vsa razlika med stanovi in starostjo. Med posetniki veselice smo opazili med mnogimi odličnjaki tudi c. kr. okr. glavarja g. Župneka, domačega župana g. Robleka, dalje župana iz Kamne gorice g. pl. Kappusa, g. Pogačarja, župana iz Predtrga. Kaj častno je bila zastopana bližnja in daljna okolica. Uspeh je tako v gmotnem in moralnem oziru povsem zadovoljiv. Požarni brambi ključemo: Le po tej poti naprej, priljubljenost v vseh slojih ljudstva ji ostane zagotovljena. Na pomoč!

— I. Slovenski planinski ples na Dunaju. Dunajska podružnica Slovenskega planinskega društva priredi v sredo, dne 15. januarja t. l. ob 8. zvečer v veliki dvorani hotela Pošta, I., Fleischmarkt 16, I. planinski ples. K plesu svira godba c. kr. varaždinskega pešpolka št. 16. Vstopnina je jako zmerna: za društvene člane in dijakke 1 K 20 vin., za nečlane 2 K. Toaleta turistovska, narodna ali promenadna. V postranskih prostorih se bodo prodajale kranjske klobase in pristen cvček. Z ozirom na nizko vstopnino in dopuščeno toaletno pričakuje odbor podružnice mnogobrojen obisk te prireditve.

Prosveta.

— Slovensko gledališče. Naskok na mlin. Libreto po Emila Zole povesti istega imena, godbo je zložil Karel Weiss, znan pri nas po operi »Revizor« in še bolj po uspehi operi »Poljski žid«. Delo nosi podnaslov »ljudska opera« in vemo, da mislijo avtorji prepogostokrat s takimi in enakimi podnaslovi reči, naj bi ljudje ne pričakovali Bog ve kaj, temveč sedli s skromnimi željami na svoje prostore in gledali tisto, kar se jim bo igralo, s prijazno in vse oproščajočo dobrohotnostjo. Deloma zadene tak slučaj včerajšnje prvo dejanje, ki ni hotelo spretno in naglo dalje. Med stavki, ki so jih pele osebe, je preveč godbe, in tako hodijo mestoma junaki in junakinje po odru, ki malo drug drugemu, tipljejo mize, zvrčajo čaše in nestrpno čakajo, kdaj se jih usmili kapelnikova taktirka. Kvartet oživi predstavo in ko pridrve še pruski vojaki, zagradi dejanje. Drugi akt je zanimivejši in živahnjejši in tekot tretjega imajo tudi gledalčeve oči in ušesa dovolj posla. Končec je divji: puške pokajo zaporedoma, pruski stotnik ustrelji simpatičnopolonskega ženina, topovi grme in most zleti v zrak z bliskom

in gromom. Godba ne očara ravno, pa tudi ne razočara. Kvartet v prvem dejanju je nekoliko dolg, a za ušesa prijazen, vojaška scena začetkom drugega dejanja je uglasbena živo in čuvstveno, duet v drugem dejanju učinkuje. Naznaka, da se pruski vojak bližajo — piccolo, boben in tako — je nekam naivna in je je zato kmalu preveč. — Predstava je dobro uspjela in — kakor mislim in čutim — napravila na publiko dober vtisk. G. baritonist Feifar je imel v prvem dejanju malér, da je nekaj preskočil. Bog ve, kako se ni poznalo. Pel je sicer dobro in postavil na oder mlinarja in župana Devieuxa tudi v igralskem oziru kot zavednega Francoza in dobrega očeta. Gdč. Lowczyńska je zbrala v vlogi njegove hčerke Françoise vso dekliško vdanost do očeta in presrečno in nežno ljubezen do ženina. V pevskem oziru je bila spriču lepote, obsežnosti in solanosti glasu izvrstna. G. tenorist je opremil nastop s čuvstvenim igranjem bil kot pevec povsod na pravem in odličnem mestu. G. križar je izborni pel in dobro pogodil pruskega stotnika, ki se zna premagovati in skrivati svojo dobrosrčnost do svojih vojaških dolžnosti primernih mej. G. Kovač se giblje že nekoliko preveč in gibljeje po odru. Dobra je bila gospa Feifarjeva, enako g. Bukšek. Gg. Povhe, Vondra in Bohuslav so skrbeli za kratek čas. Prva dva (g. Bohuslav je bil vojak) sta bila prijetno maskirana. Ostalim skupaj vso hvalo! — Kapelnik je vodil spretno orkester. Uverturo so izvedli markantno in temperamentno. Obisk je bil srednji. P.

Iz gledališke pisarne. Danes, v soboto (par) prvič na slovenskem odru Strindbergova tragikomedija »Upnik«, po kateri se ponovi Courtelinova groteska »Neizprosnost stražnik«, oboje v režiji ga Skrbinska. — V nedeljo popoldne (izven abonementa, za lože nepar) mladinska predstava »Zimska pravljica«. Poskrbljeno je, da se odpravijo tehniški nedostatki, ki so motili prvo vpriporitev te ljubke igre. Zvečer prvič za nepar slovenska ljudska opera »Naskok na mlin«. — Pripravljena se opereta »Orpheus v podzemlju«.

Nabiranje krajevnih imen. (Dodatek k zadnjemu izkazu.) V drugi polovici preteklega leta in v tekočem letu do današnjega dne so »Matica Slovenska« se izročili zbirke krajevnih imen: gdč. Janja Miklavčič, učiteljica v Kranju in naslednji gg. dijaki: Jos. Zupančič (VI.), Fr. Mohorič (VI.), I. gimnazije ljubljanske (izročil g. dr. Žmave); Rud. Andolšek (VII.), Fr. Rifelj (VII.) novomeške gimnazije (poslal g. dr. V. Tiller). »Matica Slovenska« izreka svojo iskreno zahvalo imenovani gospodi in gospodom nabirateljem, kakor tudi gospodoma posredovalcema za njih trud in prizadevanje.

Književnost.

— »Sokolki Vestnik« l. III. številka 4. je bil pretekle dni razposlan s tole raznovrstno vsebino: Balkanske himne s sekiricami, Pesem iz bodočih dni (Gangl), bratom k zmagi, VI. sok. zlet v Pragi, Sokolski dom v Litiji, o organizaciji ženskih tel. društev, Poročila iz zveze in žup, statistične tabele, politični pregled, raznoterosti. Člani, reklamajte Vestnik pri svojih odborih, čitajte!

— **Sokolski koledar za l. 1913.** Ob 50letnici slovenskega Sokolstva (1863—1913) je izdal in založil vadijski zbor »Sokola« v Kranju Sokolski koledar (VIII. letnik). Uredil ga je dr. Gvidon Sajovic, tiskar, na tiskarni »Sava« v Kranju. Koledar je jako lično opremljen v žepnem formatu in ima poleg koledarskega dela bogato drugo vsebino. — Slovensko javnost, posebno Sokole in prijatelje Sokolstva, bodo gotovo zanimali E. Ganglova »Pesem slovenskih Sokolov«; razprave: Marincšek: Slovenskemu Sokolstvu ob 50letnici; dr. Murnik: »Po praškem izletu«; Sajovic Evg.: »I. zlet slovenskega Sokolstva v Pragi«; Kajzelj Bogumil: »Udeležba slovenskega Sokolstva na I. zletu S. S. Z.«; Jašovec Pavel: »Dijaštvo v preporodni dobi slovenskega Sokolstva«; dr. Pestotnik: »Sokolstvo v slov. ženstvu«; E. Gangl: »Čuj nas zemlja mila«; Jezeršek E.: »Razvoj našega narasčaja«; Ambrožič Mir: »K organizaciji«; Roglič J.: »Sokolski dom« v Litiji; dr. Lah Iv.: »Iz slovenskega sokolskega in telovadnega slovstva«; Kostnapfel A.: »Slovenski vsesokolski zlet«; dr. Gvidon Sajovic: »Slovensko Sokolstvo l. 1912«; — Dalje so omenjeni v koledarju slovanski sokolski časopisi, statistični izkaz slovenskega Sokolstva koncem l. 1912, Slovansko Sokolstvo, Mednarodna telovadna zveza in inorodne telovadne organizacije. — Dalje vsebuje koledar

poleg bilježnice tudi statistični tabelarni zapisnik za vadijtelje. Navedena vsebina koledarja kaže, da je koledarček jako zanimiv tudi v izven koledarnem delu in da se povsem lahko priporoča vsem Sokolom, da si ga gotovo kupijo. Koledarček ima tudi več ilustracij, in sicer: Proste vaje članstva na II. slov. vsesokolskem zletu v Ljubljani l. 1904; Sokolski dom v Litiji; prvi ženski telovadni odsek ljubljanskega Sokola ob ustanovitvi l. 1898. (Franja dr. Tavčarjeva, starosta, dr. Viktor Murnik, načelnik), dijaški vadijski zbor za dijaško telovadbo pod okriljem ljubljanskega Sokola l. 1898, Bojko Hacin, Karel Fuchs, Stane Vidmar, poklonitev Sokolstva glavnemu kraljevskemu mestu Pragi, proste vaje članstva, Marathon »Zmaga«, I. vadijski zbor ljubljanskega Sokola pod načelstvom dr. V. Murnika l. 1896, deputacija ljubljanskega Sokola na I. češkem vsesokolskem zletu v Pragi l. 1882, deputacija ljubljanskega Sokola v Varaždinu l. 1874, Južni Sokol v Ljubljani leta 1866, in skupina Sokolov: Koblar, Vidic, Mandič, Coloreto in Drachler. Vobče je koledarček ličen, čeden in zanimiv, ter bi bilo želeli, da Sokoli in vsi prijatelji Sokolstva pridno segajo po njem. Koledarček stane samo 1 K.

— **Političen katekizem slovenskih naprednjakov** lahko s polno pravico imenujemo prekrasno, poljudno-znanstveno knjigo, ki je pravkar izšla kot VI.—X. zvezek **Spindlerjeve Ljudske knjižnice**. Novo knjigo je napisal bivši urednik celjske »Domovine« in »Narodnega dnevnika«, g. Ljudevit Furlan. Imenuje se: »O najvažnejših političnih in socialnih strankah in strujah« ali »Kratek uvod v praktično politiko«. O ciljih, ki so vodili pisatelja pri pisanju te knjige, pravi sam v pisnih založniku Spindlerju: »Vaša želja je gotovo po svoji moči zbistriti pojme v naši politični javnosti ter jo na ta način splošno dovesti k boljšemu in korektnemu mišljenju. To je morda tudi v resnici najboljša taktika v boju s takim nasprotnikom kakor je Slovenska Ljudska Stranka, koje moč sloni samo na nevednosti in politični neziskolnosti našega ljudstva... Slovenci se nismo vajeni čitati političnih knjig. To nas ne sme motiti, enkrat treba začeti. Stvarno razpravljati o političnih in socialnih strankah in strujah se pravi toliko, kolikor govoriti o teoriji politike, o upravnih in gospodarskih sistemih. To je potrebno, kajti širšega in korektnjšega razumevanja politike si ni mogoče na drug način osvojiti... Knjiga obsega 8 poglavij: liberalizem, klerikalizem, socializem, krščanski socializem, narodna stranka, konservativizem, demokratizem in mirno gibanje. V teh poglavjih najde vsak izobraženec kratko vse, kar potrebuje za razumevanje političnega življenja. Je to tako krasno in tako potrebno delo, kakor ga še doslej ni bilo pisane v našem jeziku. Pisatelj je podvrnil osebito pogubno rovanje klerikalizma na Slovenskem kruti, a stvarni kritiki, kakor je še nismo čitali. To zlato knjigo priporočamo vsakomur! Stane po pošti 2 K 70 vin. in se dobi po vseh knjigarnah ali pri uredniku Vekoslavju Spindlerju v Celju.

— **Zdravniška terminologija.** Dr. Josip Arambašin je izdal v Spljetu (Hrv. štamparija Trumbić i drug. Cena 7 K, 362 str.) »Liječnički rječnik«. Ni to prvi poizkus te vrste v srbohrvaški literaturi, a je pomemben, ker kaže metodo in je izšel v dobi, ko se vse naše terminologije razvijajo v smeri jugoslovanskega edinstva. Slovar je latinsko — srbohrvaški; ker pa je v zdravniškem jeziku mnogo izrazov bolj znanih v nemščini, je knjigi dodan nemško — latinski »Ključ«. Zanimivo je, kako je dr. Arambašin, okrožni zdravnik v Spljetu, prišel do tega svojega dela. Pred 13. leti so se v Dalmaciji zdravniška strokovna mnenja za sodišča pisala z malo izjemami italijanski; ko je dr. Arambašin postal okrožni zdravnik, ga je takratni načelnik okrožnega sodišča, sedanji dvorni svetnik Juri Laneve opozoril, da bi sodno — zdravniška strokovna mnenja morda bili sestavljena v jeziku okrivljenika; vsled tega so zdravniška izvestja postala po večini hrvaška. Kolikor pravičeno, toliko znamenito je ta tih preokret v dolgoletni borbi za naš narodni jezik v Dalmaciji, dasi ni izvojsčen z bučnimi in zanosnimi govori v Saboru in v Državnem zboru niti z dolgimi časničnimi članki, temveč vsled želje enega nepristranskega, k. kr. sodnega predsednika, ki je ljubil pravičnost, pravi dr. Arambašin. In mi mu ploskamo! Kje so pa pri nas taki pravičniki? Nadejamo se pa, da bodo slovenski zdravniki marljivo segali po knjigi in v zavesti svoje zveze s hrvaškim društvom pospeševali nastanek enotne jugoslovanske medicinske terminologije, kolikor ni naravno internacionalna.

Vse tu naznanjene knjige se dobivajo v »Narodni knjigarni« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Razne stvari.

* **Dragocena najdba.** Iz Rima poročajo: Blizu kraja Bassano di Sutri je neki sprehajalec našel starogrški kip Apollona, ki ga je prodal državi za 40.000 lir. Kip pa je baje vreden pol milijona lir.

* **Krvave občinske volitve.** Iz Črnovca poročajo: V Dzeminc je prišlo pri občinskih volitvah do krvavega spopada med romunskim in rusinskim prebivalstvom. Posredovati je maralo orožništvo. Več oseb je bilo ranjenih.

* **Nesreča na morju.** Iz Londona poročajo: Velika nesreča na morju se je predvčerajšnjim dogodila na Merseyu. Angleški parnik »Astrose« je zadel ob dve drugi majhni ladji. Te dve ladji ste se takoj potopili. Dvanajst oseb je utonilo.

* **Nesreča na morju vsled ledu.** Iz Kristianije poročajo: Norveška ladja »Wabross«, ki je lovila kite, je zavozila med led, ki jo je popolnoma strl. Ladja se je z vsemi dragocenimi tovorji potopila. 16 oseb moštva je utonilo.

* **Grozen čin konduktierja.** Iz Petrograda poročajo: Neki konduktier varšavskega vlaka je napadel neko damo, ki je sama potovala, ter jo hotel zlorabiti. Ker pa se je dama z vsemi silami branila, jo je vrgel iz vagona. Težko ranjeno so jo našli poleg tira.

* **Bombni atentat.** Iz Vitkovice poročajo: Predvčerajšnjim se je zvečer dogodila pred pisarno nadinženirja Baumanna eksplozija, ki je napravila veliko škodo na poslopiju. Vsa okna in fasada so bili poškodovani. Nadinženir ni bil tedaj v pisarni. Splošno mnenje je, da je bil napad namenjen nadinženirju.

* **Smrtna obsodba.** Z Dunaja poročajo: Pred tukajšnjim sodiščem se je predvčerajšnjim zagovarjal 31letni bolniški strežaj Jakob Korsch. Zaradi umora. Iz ljubosumnosti je z bajonetom in britvijo umoril svojo ženo, od katere je bil ločen. Nato je samega sebe tako težko ranil, da je izgubil glas. Korsch je bil obsojen na smrt na vešalih.

* **Očeta umoril.** Iz Mor. Ostrave poročajo: Delavec Karel Konsolka je sovražil svojega očeta, ker ni dobil svojega dela pri neki dedščini. Preteklo soboto se je zopet prepiral s svojim očetom, na kar sta oba šla iz stanovanja. Od tega časa nimajo sledu o očetu. Orožništvo je dognalo, da je živinski sin najprej svojega očeta v gostilni napojil ter ga nato sunil v potok, kjer je utonil. Truplo nesrečnika so včeraj potegnili iz vode. Morilca so prijeli na Nemškem.

* **Kaznjenec kot državni pravdnik.** Iz Berlinu poročajo: V moabitško sodišče so predvčerajšnjim pripeljali več aretirancev. Eden izmed aretirancev, elegantno oblečen mož s cilindrom in monokljem, se je neopaženo odstranil ter kmalu nato prišel v kaznišnično pisarno, kjer se je predstavil kot državni pravdnik, ki ima nalogo, da preišče razne nedostatke v zaporih. Prosil je nadzornika, naj ga spremi do sodišča. Tam je pustil nadzornika nekoliko časa čakati ter med tem časom pobegnil.

* **Roparski umor.** Iz Gmündu poročajo: V Zehenthofu so našli 52letnega trgovca z živino, Franca Schöna, blizu njegove hiše mrtvega. Imel je razklano črepinjo. Policijski pes »Blitz« okr. sodnika v Schremsu je našel morilno orodje, okrvavljeno sekiro za sekanje sladkorja. Čez dva dni je orožništvo zasledilo morilca, 26letnega trgovca Jožefa Ruppja, očeta dveh otrok. Morilec je priznal, da je Schöna umoril ter ga oropal za 1200 K. Umorjeni je zapustil sina in hčer, ki se je hotela v nedeljo poročiti.

* **Človek — akvarij.** V cirkusu Busch v Berlinu nastopa neki Mac Vorton iz Bruselja, ki je živ akvarij. Nastopi v zraku, v eni roki ima posodo z živimi žabami, v drugi steklenico, v kateri veselo plavajo zlate ribice. Mac Norton najprvo izpije ogromno množino vode, nakar pogoltne eno žabo za drugo. In ko so te žabe izginile ena za drugo v njegovem želodcu, je začel pošiljati za njimi zlate ribice. Ko ima vse to v želodcu, pokadi cigareto. Ko jo proč vrže, se začne prikazovati žabice druga za drugo v družbi z zlatimi ribicami ter veselo poskakajo v posodo, ki je za nje pripravljena. Živalice so vsele in se jim prav nič ne poznajo štrpaci, ki so jih morale preživeti. Mac Norton noče ničesar izdati o tajnostih svojega želodca, samo toliko pove, da je prej brez velikega napora izpil petdeset steklenic piva v petih minutah, nakar je izpuščal pivo iz ust v obliki pivometa.

* **Nelegitimni »brat« nemškega cesarja.** Veliki respekt, ki ga povzročajo evropski aristokratski na-

šlvi pri Amerikancih in posebno pri Amerikankah iz najboljših krogov, je zopet povzročil v bogati rodbini v Združenih državah veliko katastrofo, ki ima pa tudi svojo komično stran. Žalostni junak te drame je mladi nemški slepar, žrtev pa je miss Mildred Weilandova, ena izmed najlepših in najbogatejših mladih deklet brooklinskih. Njen oče je zelo bogat trgovec. Jeseni je bila miss Mildred Weilandova pri svojih sorodnikih na obisku. Pri vožnji z avtomobilom, v katerem se je vozila s svojo teto, se je poškodoval voz. V tem trenutku je prišel drug avtomobil. Njegov lastnik je hitro priskočil damam na pomoč. Ta se je predstala kot baron Heino Leopold Goethe. Miss Weindlova se je na prvi pogled zaljubila v njega in njena ljubezen je bila vedno večja, ko ji je njen ideal zaupal, da je nelegitimni brat nemškega cesarja. V srečni domišljiji, da postane nekaka svakinja enega izmed prvih vladarjev, je šla miss Weilandova koncem oktobra na magistratni urad ter se tam poročila s svojim Leopoldom. Njen oče je sicer privolil, ko pa je uvidel, da njegova hči ni srečna v zakonu, je začel pozivovati po preteklosti svojega zeta. In izvedel je precej presenetljive stvari. Izvedel je namreč, da njegova zeta sodniško preganjajo zaradi raznih tatvin in sleparij po hotelih in da je že oženjen z drugo mlado Američanko, miss Gravenovo. Oče je takoj vzel svojo hčer zopet k sebi ter naznanil zeta policiji. Prej ga je pa še pošteno pretepel. Zdaj sedi »nelegitimni brat« nemškega cesarja in potomec velikega nemškega pesnika v zaporu ter premišljuje o svoji sreči.

* **Zastoj dobi vsakdo** po vseh trgovinah s čevlji in usnjem umetniško odlično opremljeni Bersonov stenski koledar, ki so ga izdali tvornicari gumijevih podpetnikov Berson p. n. odjemalcem za novoletno darilo.

Darilo našim bralcem. Od božičnega okazijskega blaga ga je cel vagon prišlo prepozno, med tem nekaj tisoč štrpaci garnitur (1 namizni prt in 2 posteljni pregrinjali, kompletne velikosti) bordo ali olivnih, z modernimi vzorci, ki jih firma S. Schein, zaloga preprog in pohištva na Dunaju 1., Bauernmarkt 10, 12 in 14 našim bralcem ob izrecnem sklicevanju na naš list pošilja po zelo nizni ceni 13 K 50 v po povzetju.

* **Za odstranjenje kroničnega zagenja** je pripraviti daljšo rabo primerne sredstva. Po mnogostanskih zdravstvenih izkušnjah je za to najbolj pripravna Franc Jožefova grenčica iz staroznanih Fran Jožefovih zdravilnih vrelcev v Budi (Budapešta). Tudi neprestana raba te izborne rudninske vode tudi najmanj ne škoduje prebavilom, pri tem pa vedno točno in ugodno odvaža. Japonske vseučiliške klinike rabijo to vodo že neprestano dolga leta, zato po pravici zasluži sloves, ki ga uživa po vsem svetu. — Vsaka lekarna, boljša drogerija ima v zalogi Franc Jožefovo grenčico, tako, da je vsakemu dostopno to zdravilo prve vrste.

Izkaz darov za Rdeči križ balkanskih držav.

(I. blagajnik gosp. dr. Tone Gosak:)

28. decembra. Dr. Karba, zdravnik, Kamnik pošlje nabrano od Kadunca, zid. moistra v Znojilah K 370. — 31. decembra. T. Ježovnik pošlje v veseli družbi nabrano svoto K 4.—. Zadruga ključavničarjev v Ljubljani K 20.—. — 3. januarja 1913. Frank Sakser, New York pošlje nabrano 70 K. 5. januarja 1913. Frank Sakser, New York pošlje nabrano K 440.—. — Skupaj 537 K 70 vin. — Preje izkazanih 45.944 K 97 vin. — Vsega skupaj 46.482 K 67 vin.

Telefonska in brzojavna poročila.

MED VOJNO IN MIROM.
Konferenca veleposlanikov.

London, 11. januara. Včerajšnje posvetovanje veleposlanikov je trajalo nekoliko dve uri. Prihodnja seja se vrši v ponedeljek.

Demonstracija veselit pred Carigradom.

Pariz, 11. januara. V diplomatskih krogih se govori, da se bavijo veseliti že z možnostjo demonstracije vojnih ladij veselit pred Carigradom, če vztraja Turčija na svojem dosedanjem intransigentnem stališču.

Pri Cataldži.
Carigrad, 11. januara. Za slučaj zopetnega izbruha sovražnosti, ne dobi Nasim paša vrhovnega povelj-

ništva nad turškimi četami, marveč sedani šef generalnega štaba Terteve, ali pa Mahmud Šefket paša.

Sofija, 11. januara. »Agence telegraphique bulgare« označuje carigradska poročila, da so se vršili med bolgarskimi in turškimi predstražami pri Derksou boji, kot popolnoma neresnična.

Egejski otok.
Pariz, 11. januara. Kakor se izve, so pripravile velesele Turčiji, da naj prepusti njim ureditev vprašanja Egejskih otokov.

Pašić.
Belgrad, 11. januara. Ministrski predsednik Pašić se je vrnil včeraj iz Skoplja, kjer se je mudil čez praznike, v Belgrad.

Albanija in Srbi.
Belgrad, 11. januara. Splošno se odobrava v tukajšnjih resnih političnih krogih nastop srbske vlade, ki je prostovoljno naznanila, da hoče zapustiti Albanijo. Naglašja pa se tu in tam, da je potrebno, da srbske čete zasedenega ozemlja ne zapuste prej, predno niso rešeni vsi problemi, ki so v zvezi z balkansko vojno.

Srbski trgovski konzulati.
Belgrad, 11. januara. Med aneksijsko krizo je dobila Srbija med obljubljenimi gospodarskimi kompenzacijami tudi obljubo, da sme ustanoviti v Bosni in drugih deželah monarhije trgovske konzulate. Kakor se izve, namerava ustanoviti Srbija po sklenjenem miru s Turčijo na podlagi te obljube konzulate v Sarajevu, Banjaluki, Dubrovniku in Zagrebu.

Bolgarska.
Berlin, 11. januara. »Vossische Zeitung« poroča iz Sofije, da ima potovanje bolgarskega finančnega ministra Theodorova v Rusijo namen, razjasniti sedanji težavni položaj Bolgarske. Iz Petrograda odpoštuje Theodorov v Pariz zaradi finančnih razgovorov in od tam v London, da se udeleži razprav glede vojne odškodnine Turčije.

Budimpešta, 11. januara. Neka tukajšnja velika banka je dobila iz dobro informiranega vira v Sofiji sporočilo, da je potovanje bolgarskega ministra Theodorova v zvezi s pričakovanim zopetnim izbruhom sovražnosti na Balkanu. Minister Theodorov ima nalogo, pregovoriti rusko vlado, da naj ne vztraja na svojem odklanjanju stališč glede zasedenja Carigrada od strani Balkanske zveze. Bolgarska hoče zagotoviti Rusiji kot kompenzacijo za to dovoljenje prosto pot skozi Dardanele.

Petrograd, 11. januara. Bolgarfinačni minister Theodorov je došel sem.

Bolgarska in Romunska.

London, 11. januara. V intervju z zastopnikom Reuterjevega biroja je dementiral romunski minister Jonescu vest, da je ponudila Bolgarska Romunski pred leti Ruse (Ružuk), Varno in Šumlo pod pogojem, da sklene Romunska z Bolgarsko zvezo proti Turčiji. Minister je dostavil, da bi bila Romunska odklonila tako ponudbo ter bi tako ponudbo tudi danes odklanjala. Minister je izjavil nadalje, da je tudi sedanja vest, da zahteva Romunska Varno, popolnoma izmišljena. Jonescu je naglašal historične pravice Romunske do Dobruže s Silistrijem vred, katere zadnji krščanski vladar koncem XIV. stoletja je bil knez Mircea, ki je imel naslov: »Knez romunski, gospod Silistrije in vseh pokrajin na obeh straneh Donave do velikega morja.«

Prepoved za zrakoplove.

Petrograd, 11. januara. Glasom sklepa ministrskega sveta, je inozemskim zrakoplovcem prepovedano, priti s svojimi zrakoplovi v času med 14. januarjem in 14. junijem 1913 čez zahodno rusko mejo. Če bi se na dano znamenje zrakoplovi ne spustili takoj na tla, bi se streljalo proti njim.

Kritični položaj.

Dunaj, 11. januara. Diplomatičnih krogov se je polastilo vznemirjenje. Reuterjev biro poroča iz Londona, da se sicer ni zgodilo nič konkretnega, kar bi se smelo tolmačiti kot odločen moment za poslabšanje. Vendar pa ima stacionarnost sama na sebi nevaren značaj. Turčija je še vedno trdovratna.

V Carigradu so radikalna nazarjanje vojaških krogov in spletke Mladoturkov že doble premoč. Glasovi, da naj Turčija zavrne kolektivno noto veselit, ki jo bo ta predložila še pred ponedeljkom postajajo vedno bolj popularni. Faktično obstoja nevarnost, da da Turčija na noto, ki jo so redignali veleposlaniki v smislu Greyjevih propozicij nepovolen odgovor. V tem slučaju so velesele pripravljene k resnejšim korakom, ter se je konferenca veleposlanikov bavila s sredstvi, s katerimi hoče izvesti nasilno intervencijo. Računati je z veliko demonstracijo

vojne brodovja vesil pred Carigradom. Eventualno zasedejo vesile tudi Carigrad sam. Računa se tudi z rusko okupacijo Armenije. Pripomniti je treba, da vesile glede te točke še niso prišle do sporazuma in je njih naziranje zelo skeptično. Škodljivo se uamiguje, da si evropska diplomacija tudi v tem slučaju ne ve pomagati in da velja za njo, kakor navadno: »Non possumus«.

Balkanske države se zato pripravljajo na vse eventualnosti in bolgarski generalni štab je dal položiti mine ob Marmarskem morju.

Balkanski delegati v Londonu izjavljajo, da bo njih potrpežljivost kmalo pri kraju. Edina nada v tem zmedenem položaju so privatni razgovori med Danevom in Rešid pašo, ki dokazujejo, da vsi stiki med Balkansko zvezo in Turčijo še niso pretrgani. Gotovi krogi so sicer navzlic vsem težkočam mnenja, da se bodo mirovna pogajanja kmalo zopet pričela.

V kritičen stadij je stopila bolgarsko - romunska afera. Danes ponoči so prišle iz Pariza vesti, ki celo zatrjujejo, da je stavila Romunska Bolgarski.

48urni ultimatum

in da je v Bukarešti proklamirala mobilizacijo. Te vesti se do sedaj ne potrjujejo. Diplomatični krogi pa zatrjujejo, da ni izključeno, da pride med Bolgarsko in Romunsko do komplikacij. Najnovejša vesti iz Bukarešte, ki so dospele danes opoldne poročajo, da je obnovitev že skoraj pretrganih pogajanj med dr. Danevom in romunskim poslanikom Misijem zagotovljena. Ta vest je napravila zelo ugoden vtisk kot znak, da napetost med Bolgarsko in Romunsko že pomenjuje.

Carigrad, 11. januarja. Romunski minister Filipescu se je izrazil v Carigradu napram nekaterim poročevalcem listov: Če se Bolgarska ne uda našim zahtevam, bomo pogajanja prekinili. Turška pomoč nam je gotova.

Sofija, 11. januarja. V bolgarskih vladnih krogih smatrajo, da ni povoda soditi o bolgarsko romunskem sporu preveč pesimistično. Pogajanja se bodo v Londonu nadaljevala. Končna rešitev bolgarsko - romunskih pogajanj pa ne bo padla v Londonu marveč v Sofiji v direktnem stiku med obeh vladama.

London, 11. januarja. Londonski poročevalci »Matina«, poročajo o razgovoru z romunskim ministrom Joneškom, da je ta izjavil, da bo Romunska danes predložila Danevu predlog glede svojih teritorialnih zahtev. Romunska bo predlagala Bolgarski, da naj ji odstopi zahtevani teritorij, kakor hitro bo dobila od Turčije kar zahteva.

Dunaj, 11. januarja. Oficijozna poročila o situaciji konstatirajo, da govore londonske vesti o poslabšanju položaja. Poudarja pa se, da Turčija navzlic svoji trdovratnosti ne bo vstrajala na sedanjem svojem stališču in ne bo igrala igre »va banque« s svojo lastno usodo. Turčiji ni neznan, da so se pojavili simptomi, ki kažejo, da je tudi maloazijska posest Turčije ogrožena, kakor hitro obnovi sovražnost. Upanje na romunsko - bolgarske diference je neutemeljeno. Oba naroda bosta brez dvoma našla zadovoljiv aranžma. Neutemeljene so tudi vesti, ki poročajo o romunsko - turški zvezi.

Berolin, 11. januarja. Londonski poročevalci »Vossische Zeitung« je imel razgovor z nekim balkanskim delegatom, ki se je izrazil, da Balkanska zveza turških groženj glede prekinjenja premirja smatra za »bluf«. Če misli Turčija res odpoklicati svoje delegate, potem ima vojno 250.000 Bolgarov čaka pred Čataldžo, 200.000 Srbov čaka oduševljeno na obnovitev vojne s Turčijo. Potem bodo balkanske države definitivno rešile orijentsko vprašanje. Kljub temu balkanski delegati ne verjamejo na obnovitev vojne.

Pri Cambonu so znamenito večerjali. Balkanski delegati se turške delegate vladno pozdravili. — Turški delegati so jih manj vladno pozdravili. Govorili so o vseh možnih stvareh, samo o političnih zadevah nič. Na obnovitev mirovnih pogajanj ni upati. Balkanski delegati zahtevajo, da skliče sejo Rešid paša prej pa hočejo vedeti, ali je Turčija zadovoljna s predajo Odrina, ali ne. Turki zahtevajo, da skliče sejo srbski delegat Novaković.

O Balkanski zvezi.

Sofija, 11. januarja. Glasilo bolgarske vlade »Mir« je včeraj priobčil članek, v katerem je nanizal pregled historijskih dogodkov preteklega leta. »Mir« naglašava velikanski pomen Balkanske zveze. Temu obudovanju vrednemu delu so se sprva stavile nasproti velike ovire. Osnutku Balkanske zveze je dala inicijativno Bolgarska, ki je tudi odstranila

vse ovire, ki so prvotno preprečevale uresničenje te ideje. »Mir« podaja nato zgodovinsko genezo Balkanske zveze. Najprvo sta sklenili zvezo Bolgarska in Srbija, tej zvezi se je potem pridružila Črna gora. To delo je torej pristno slovansko. Tudi bolgarsko - grška pogodba je bila podpisana v Sofiji. V znameniti seji dne 26. avgusta 1912 pod osebim predsedstvom carja Ferdinanda, je ministrski svet sklenil, napovedati Turčiji vojno, ako se bo le - ta še nadalje upirala izvesti v Makedoniji in Stari Srbiji reforme, obljubljene v berolinski pogodbi. Zavezniki so soglašali s to odločitvijo in tako je prišlo do vojne. »Mir« želi, da bi spoznanje velikih dogodkov vodilo zaveznike k novim uspehom.

Konzul Tachy.

Belgrad, 11. januarja. Konzul Tachy je hudo zbolel za influenco. Vsled tega se ne bo mogel udeležiti slavnostnega razobešenja avstrijske zastave v Mitrovici. Zastava se razobeši ob navzočnosti drugega člana konzulskega zbora v Mitrovici dne 13. januarja.

Bolgarski železniški minister dunajski poslanik.

Dunaj, 11. januarja. V političnih krogih zatrjujejo, da je prišel bolgarski železniški minister Al. Frangia snoči na Dunaj v opravkih, ki so v zvezi s skorajšnjo izpremembo v dunajskem poslanstvu. V diplomatskih krogih se zatrjuje, da bo Frangia najbrže naslednik sedanjega bolgarskega poslanika na Dunaju Salabaševa.

O mirovni konferenci.

London, 11. januarja. Ako se bo še vršila kakšna seja mirovne konference, se ne ve. Neki balkanski delegat se je izrazil, da ni izključeno, da bi ne prišlo do nove seje, da bi se pa to moglo trdit z absolutno gotovostjo, bi bilo preoptimistično.

Turško časopisje za nadaljevanje vojne.

Carigrad, 11. januarja. Vsi tukajšnji isti priobčujejo ostre članke proti veselam ter pozivajo vlado, naj demarcho veseli odkloni ter prične z vojnimi operacijami pri Čataldži.

Zimski šport v Bohinju.

Bohinjska Bistrica, 11. januarja. Snežil! Vremenske razmere za sankanje in smuč izborne!

Poroka v cesarski hiši.

Živjec, 11. januarja. Danes ob 11. dop. se je vršila poroka nadvojvodinje Mehtildis s knezom Olgerom Czartoryskim. Prisotnih je bilo mnogo članov cesarske rodbine in poljskega visokega plemstva. Poročil ju je knezoški krakovski knez Sapieha.

Mali finančni načrt.

Dunaj, 11. januarja. V sredo se sestane konferenca zastopnikov fin. odseka gosposke in poslanske zbornice, ki se bo bavila s takozvanim malim finančnim načrtom.

Grof Sedlnicky umrl.

Dunaj, 11. januarja. Član gosposke zbornice grof Zdenko Sedlnicky je umrl včeraj v Opavi v 77. letu svoje starosti. Bil je delj časa bolan.

Avanzma v profesorski službi.

Dunaj, 11. januarja. Ravnatelj goriškega učiteljskega Viktora Bežek je pomaknjen v VI. činovni razred.

Proti ogrski vladi.

Budimpešta, 11. januarja. Agitacije proti ogrski vladi se udeležujejo tudi komitati, kot prve peštanski komitat, ki ima v ponedeljek izredno sejo kongregacij v kateri bo označil svoje stališče napram davčnim zakonom in volilnemu načrtu. Izrekli bodo vladi nezaupanje.

Ogrska delavna stranka.

Budimpešta, 11. januarja. Predsednik ogrske narodne delavne stranke Dezider pl. Perczel, ki se vsled bolezni že nad eno leto ni aktivno udeležil političnega življenja, je naznanil ministrskemu predsedniku svoj odstop kot predsednik te stranke. Pismo se prebere 21. t. m. na strankarskem shodu delavne stranke. Glede naslednika se je stranka že dogovorila ter bo na tem shodu izvoljen za predsednika narodne delavne stranke grof Khuen-Hedervary.

Prvi pojavi po novih vojnih zakonih.

Budimpešta, 11. januarja. V krogih Kossuthove stranke govore, da se je vršila včeraj pri min. preds. konferenca glede event. soc. demokratične generalne stavke. Ministrski predsednik je izjavil, da je vlada odločena uveljaviti v tem slučaju pred kratkim odobrene izjemne določbe.

Srebrna poroka.

Solnograd, 11. januarja. Deželni predsednik grof Schaffgotsch slavi da-

nes svojo srebrno poroko, ter mu je prebivalstvo priredilo ovacije.

Bosanski sabor.

Sarajevo, 11. januarja. Tu se vsi konferenca zastopnikov sabora zastopnikov vlade glede določitve uradnega jezika. Vlada je izjavila, da sprejme določbo, da bo hrvaško-srbski jezik uradni jezik; zahteva pa, da morajo uradi in oblasti sprejemati tudi vloge v nemškem in madžarskem jeziku rešiti. Eksekutivni odsek večine je to stališče vlade direktno odklonil. Vsled tega je prišel konflikt v kritičen stadij. Računa se, da bo bosanski sabor kmalu razpuščen.

Iz Dreyfusove afere.

Pariz, 11. januarja. Podpolkovnik Paty de Clam, znan iz Dreyfusovega procesa, ki je bil umirovljen, je bil zopet reaktiviran. Zadeva je vzbudila v parlamentarnih krogih veliko iznenadenje.

Nemško posojilo.

Frankfurt o. M. 11. januarja. »Frankfurter Zeitung« poroča, da Nemčija za sedaj še ne bo vzela nobenega posojila. Pač pa bo morala misliti Pruska na emisijo posojila, že da bo mogla izvršiti izredne zgradbe železnic in kanalov.

Izključenje iz ruskega državnega sveta.

Petrograd 11. januarja. Minister notranjih del Maklakov je izključil iz državnega sveta znanega znanstvenika in kriminalista Taganceva in sicer samo zaradi tega, ker zagovarja odpravo smrtno kazni.

Kitajska in Rusija.

Berolin 11. januarja. »Lokal-anzeiger« poroča iz Petrograda, da narašča protiruska agitacija na Kitajskem vendno bolj, dasiravno nastopajo Juanšikaj, gubernatorji, uradi in vojaški šefi odrito proti njej.

Maroko.

Pariz 11. janu. »Agenze Havas« poroča iz Mogadorja z dne 8. t. m.: Kolona Gueydon, ki ima nalogo oprotiti Francozom prijaznega kaida Kublana in napraviti zvezo z Mogadorjem, je razbila več sovražnih čet. Maročani so imeli 500 mrtvih, kolona Gueydon pa 12 mrtvih in 60 ranjenih.

Strahovitosti s Kitajskega.

Sanghai, 11. januarja. Katoliški misionarji iz Haininga v pokrajini Kvanki poročajo o strašnih grozodejstvih kitajskih oblast proti gobavcem. Oblasti so gobavce izgnale iz mesta in jih prisilile, da so kakor zveri živeli v velikem gozdu. Misionarji so jim hoteli napraviti lesene kočice, toda vlada jim je to prepovedala, pač pa je ukazala vojakom, izkopati velike podzemeljske luknje, v katere so položili s petrolejem napojene trame. V te podzemeljske luknje so vojaki nato nagnali gobavce, pod njimi pa zažgali s petrolejem prepojene tramove. V strašnih mukah so zgoreli vsi gobavci. Proceduro je opazovala nebrojna množica.

Gospodarstvo.

Gospodarski uspeh minolega leta.

R. Šega.

(Konec.)

Mednarodni denarni trg je bil v preteklem letu naši državi popolnoma zaprt. Odkazana je bila le na svoja lastna sredstva. Avstro - ogrska banka je bila edina zakladnica, iz katere so mogli črpati denarni zavodi. In danes je popolnoma jasno in dokazano, da naši državni nikakor ne zadoščajo njena lastna sredstva za ugodni gospodarski razvoj. To dejstvo in spoznanje pa zopet dokazuje, da naša zunanja politika ni samo zgrešena napram slovanskim državam na Balkanu, kamor naj izvažna naša avstrijska industrija svoje izdelke, temveč tudi napram bogatim zahodnim državam evropskim, od koder naj črpa naša industrija, naša trgovina, sploh naša podjetnost svojo življensko — finančno moč.

Ta gospodarska kriza pa se javlja seveda tudi na avstrijskih borzah. In velikanske so bile izgube, ki jih je doživela v preteklem letu posebno dunajska borza. Skupno znižanje kurzne vrednosti v preteklem letu znaša 1065-02 milijona kron. K temu je pač pripomoglo tudi dejstvo, da občinstvo še nikdar ni tako špekuliralo nego v preteklem letu. Razpoloženja na dunajski borzi niso delala dejstva, temveč dunajsko krščansko - socialno in židovsko časopisje, ki je politične in gospodarske dogodke prirojavljalo po vsakdanji potrebi in po potrebi najnižjih političnih instinktov. In smelo smemo trditi, da je edini Prochaska stal milijone in milijone. In žalostno je, da naša vlada podpira še danes časopisje in politične stranke, ki so s svojim brezvestnim kulisjanjem avstrijsko

narodno - gospodarstvo tako zelo oškodovali, da bo prebivalstvo, posebno pa široke mase še dolgo in neizmerno trpele vsled tega.

Napetost na denarnem trgu je dobila najpogubnejši odmev v velikanskem številu insolvent in konkurzov. Dolgo časa je bila naša država ponosna na redke konkurze, ki so se pri nas dogajali. Lani pa je v važnih gospodarskih panogah število falitnih trgovskih eksistenc večje nego prej v desetletjih. Konkurzov, pri katerih znašajo pasiva več nego stotisoč kron, je bilo 460; skupna pasiva pa čez dvesto milijonov kron. Število insolvent, pri katerih so znašala pasiva najmanj en milijon kron, je znašalo 51. Manjših falimentov je bilo pa toliko, kakor jih še ne pomnijo. Efektivne izgube vsled insolvent in konkurzov računajo na 70 odstotkov vseh obveznosti, torej na več nego na 200 milijonov kron.

Razmere na delovnem trgu spomladi in poleti niso bile neugodne, jeseni pa je začelo povsod dela primanjlovanje. Mnogo industrijskih podjetij je omejilo svoj obrat. V tavnih so delali le po tri ali štiri dni v tednu. V preminutih trgovinah so zaradi slabe kupčije odpustili več sto uslužbencev. In danes je število brezposelnih v naši državi nenavadno veliko.

In naše državne finance?

Proračun za l. 1912. in tudi za l. 1913. je seveda končal s prebitkom, seveda le vsled tega, ker so zvišali mnogo bolj nego v drugih letih nekatere pričakovane dohodke. Ta budgetna politika je bila ustvarjena v veri, da bo naše gospodarsko življenje v preteklem letu zdravo. To vero v boljšo konjunkturo je minister Zaleski izrecno podprl v svojem govoru. Toda dozdaj se to pričakovanje še ni izpolnilo. Dvakrat se je morala država poslužiti kreditnih operacij: začetkom leta je bila izdana renta v znesku 200 milijonov kron in koncem leta so bile izdane blagajniške nakaznice v obeh državnih polovicah v skupnem znesku 250 milj. kron. Renta je bila vmeščena v javni subskripciji. Blagajniške nakaznice pa, v kolikor se tičejo naše državne polovice, v Združenih ameriških državah za nenavadno visoke obresti. Tekoče izdaje državne so proračunljene za l. 1913 na več nego tri milijarde kron, dočim računajo z 17 milj. kron višjimi dohodki nego l. 1912. Zelo dvomljivo pa je, če se bo ta ugodnejši rezultat dosegel v teh slabih finančnih razmerah. Finančno ministstvo ima sicer pravico, da izda za nadaljnjih 350 milj. kron rent, vendar pa je vprašanje, kje bodo našli kupce za te rente. To ne bo tako lahko, kakor si to predstavljajo merodajni krogi.

Tako vidimo, da je povsod velika gospodarska mizerija in da bo preteklo še mnogo let, da se naša država gospodarsko zopet opomore. To bo pa le mogoče, če bo naša notranja in zunanja politika šla po potih, ki smo jih že prej omenili.

Glavni semenj za kože ter

kožuhovino se bode vršil v ponedeljek, dne 27. t. m. kot navadno v skladiščih trvdke »Balkan« špedicije in kom. delniške družbe na Dunajski cesti št. 33.

Trgovsko - obrtna banka v I.

Snoči se je vršil v prostorih ravnateljstva podružnice Zdranske banke izredni občni zbor Trgovsko-obrtna banke. Občni zbor se je vršil na željo nekaterih članov te zadruge, da izvedo o sedanjem stanju likvidacije. Pojasnila so bila povoljna in so člani zadruge sklenili zaprositi Jadransko banko, da prevzame vse do sedaj še neprevzete kredite Trgovsko - obrtna banka v I., da je mogoče likvidacijo končati.

I. knjižgovodski tečaj v Novem mestu, ki ga priredi Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem skupno s tamošnjo obrtno zadruzo, se bo začel v torek 14. t. m. ob 6. uri popoldne v poslopju stare gimnazije. Pouk bo vodil adjunkt Kmetijske šole na Grmu g. Anton Lapajne. Za vsa pojasnila glede udeležbe tečaja naj se obrne naravnost na voditelja g. Lapajneto oziroma načelnika tamošnje zadruge g. I. Sedlarja, gostilničarja in kolarskega mojstra.

Avstrijski kataster vodnih moči. Hidrografična osrednja pisarna pri c. kr. ministrstvu za javna dela je pravkar izdala četrti zvezek katastra vodnih moči. Prospekti o tem zvezku se morejo pogledati v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, ter se na željo tudi dopošljejo interesantom, dokler bo kaj zalogo.

Prememba nosilne zmognosti državno - železniških voz serij Gg, Gge, Irb, Ikg, Iln in Ihng. C. kr. železniško ministristvo je odredilo v svrhu nadaljnega podpiranja prevažne službe, da se morejo naložiti vozovi c. kr. državne železnice serij Gg, Gge, Irb, Ikg, Iln in Ihng z 11-

listnimi nosilnimi peresi do 16.630 kg, ne da bi se vsled tega za sedaj premenila napisana nakladna teža. V interesu odpošiljalcev je, da se čim izdatneje poslužijo te zvišane nakladne zmognosti na ta način, da prej omenjene serije voz intenzivno in racionalno izrabljajo. Interesantom se zato priporoča, da uvažujejo pri dobavnih sklepih zvišano nosilno zmognost navedenih vozov.

Konkurzi na Ruskem. Iz Varšave poročajo: Glasom statistike je bilo lani na Ruskem v 388. mestih 2003 konkurzi z 170.308.288 rubljev pasiv. V Moskvi so znašala pasiva 30.293.120 rubljev, v Petrogradu, Rigi, Odesi in Lodzu 26.231.000 rubljev, v Varšavi 9.963.000 rubljev.

Prečitane napredne časopise

zbira in razpošilja tajništvo Narodno-napredne stranke. Časopisje je danes najmočnejša idejna moč. Izvrševalni odbor prosi vladno svoje somišljenike v Ljubljani, da pošiljajo redno vsak četrtek prečitane napredne časopise preteklega tedna v tajniški urad (Wolfova ulica 10/I.) ali naj vsaj naznanijo tajništvu svoje naslove. Poleg tega zbiraajo krajevna politična društva prečitane časopise v svojem okraju.

Kmečka pisarna

narodno-napredne stranke

Vodstvo narodno - napredne stranke je ustanovilo v svojem tajnistvu posebno kmečko pisarno, ki je na razpolago vsakemu naprednemu kmetovalcu za popolnoma brezplačni pouk v vseh političnih, upravnih, davčnih, pristojbinskih in vojaških zadevah. Izključene pa so zasebne pravne zadeve. — Pisarna bo poslovala za sedaj le pismeno in vsak napreden kmetovalec, ki je potreben kakršnegakoli pouka v zgoraj navedenih strokah, naj se obrne zaupno s posebnim pismom, kateremu je priložiti 10 vinarso znamko za odgovor ako se želi odgovor v priporočenem pismu pa 35 vinarso znamko na: Kmečko pisarno narodno-napredne stranke v Ljubljani, Wolfova ulica 10. Ob sebi uveljavno je da je pisarna na razpolago tudi naprednim kmetiskim županstvom.

Ljubljani

POZIV!

Načelstvo jezdnega odseka pozivlja brate jezdece, začetnike, da se čim prej zgledajo pri bratu blaginiku Hodku (Gričar & Mejač), da jim da natančno poiznanila glede udeležbe jahalnih vaj in to z ozirom na bližajoči se Vsesokolski zlet.

Načelstvo.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročina, prosimo, da jo o pravem času ponove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto . . . K 24.— Četrta leta . . . K 6.— Pol leta . . . „ 12.— En mesec . . . „ 2.—

V upravnistvu prejemam na mesec K 1-90.

Spošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto . . . K 25.— Četrta leta . . . K 6-50 Pol leta . . . „ 13.— En mesec . . . „ 2-30 Za Nemčijo vse leto 30 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 35 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hratu se mora poslati tudi naročina, drugate se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Naprednjaki,

spominjajte se pri vsaki priliki

„Narodnega sklada“

ni nabirajte prispevke zanj!

Poslano.

Pred kratkim je bilo objavljeno v »Slovenču« »Poslano«, v katerem napada novomeški katehet Ciril Azman novomeške akademike češ, da so pisali članka »Ženitovanijsko potovanje itd.« v »Slovenskem Narodu« in jim očita denuncijantstvo. Novomeški akademiki pa svetujejo gospodu katehetu sledeče:

»Kadar misli gospod katehet zopet napadati in psovati novomeške akademike zaradi kakšnega članka, naj se preje natančno informira o piscu.« Nadalje izjavljamo, da je novomeškim akademikom popolnoma egalno, če gre kak dijak na ženitovanijsko potovanje sam ali pa cela »Marijina družba« pod vodstvom katehetov. Našo brezbriznost in tolerantnost v tujih seksualnih zadevah lahko sklepa iz dejstva, da se tudi dosedaj nismo nič brigali za to, niti pogrevali po časnikih, če si je kak maziljenec semtertja privoščil sladak poljub na deviških ustnih cvetih zaročenke. Končno naj si šteje v svojo zaslugo, če novomeški akademiki na ta način odgovarjajo na jezuitsko zavij in z izmišljotinami zabijajo napad človeka, ki mu je božja previdnost naklonila akademski karakter doli v gorki Italiji, v rojstnem mestu takozvanih dekliških, devištvu pospešujočih institutov, v čast in slavo papežev šteti se imajočih.

»Insultovani« novomeški akademiki.

Prošnja.

Dne 22. januarja 1913 ima biti moje posestvo pri tukajšnjem c. kr. okrajnem sodišču dražbenim potom prodano. Stori sem korake za ustavitve, ker pa za ugodni uspehi nisem popolnoma varen, prosim hranilnice in posojilnice, pa tudi privatnike, ki bi hoteli posoditi na prvo mesto na vse moje posestvo za sedaj 40.000 K o kresu 1913 pa bi eventualno rabil še 12.000 K, s čimer bi mi bilo s tem mogoče ohraniti vsa svoja posestva. Posestva so sodnijsko cenjena na 72.000 K, mene pa stanejo 80.000 K. Posojilodajalcem se garantira že sedaj 6% obrestovanje od zneska 80.000 K, ker pa se rabi posojila za prvi 40.000 K, za drugi pa 12.000 K, bi bilo posojilo popolnoma varno. Posestvo Visoko na Golovcu je samo zase reprezentira veliko vrednost ter je po splošni sodbi neporečno eno najlepših, glede razglede na zgradbi najlepša točka Ljubljane. Ob sedanjih neugodnih razmerah mi, žal, ni bilo vselej mogoče postreči po želji, ker sem vztrajal komaj ob največjem naporu — uvidni ljudje so mi to izpregledali — vendar sem iz ljubezni do rodnega mesta skušal ohraniti to za ljubljanski tujski promet in tudi za Ljubljančane samo takorekoč neogibno izletišče, saj je vsak začetek težak — žrtvoval sem vse svoje imetje, da tudi prebivalcem na tej strani Ljubljane nudim to, kar imajo na onem koncu v Trivolju in Rožniku, rad bi pokazal Ljubljančanom in drugim, da je tudi Golovec hrib, prav vreden vsega uvaževanja. Vsak dan ga vidijo Ljubljančane — Golovec — pa ga še vendar ne poznajo; treba bo Golovec Ljubljančanom še odkriti. Drugi imajo za take stvari vse drugačno zanimanje. — O, da bi tak lep izletni kraj imel Trst, Reka...

Na vas vseh je torej, Vi ljubitelji Ljubljane, središča Slovenije, da ne daste, da se upropasti ta najlepša razgledna točka, ki kakor nobena druga nudi razgleda po vsej solnčni Gorenjski in še daleč drugam okoli. Ob skromnih razmerah sem ne glede na številno svojo družino skušal takorekoč odkriti Ljubljančanom Golovec, doslej še premalo pripoznan in — obiskat.

Da se to, s tolikimi težavami ustanovljeno podjetje ne uniči, prosim vse prijatelje proste narave, naj mi priskočijo na pomoč — podjetnosti sem dokazal dovolj — in bi mi bilo za silo na pomoč tudi manjše posojilo. Hvaležen bom pa tudi tistim, ki me ali osebno posetijo, ali pa do brohotno priporočijo moje podjetje.

Restavracija »Visoko« na Golovcu v Ljubljani. (167)

FRANC ANŽIČ

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali: Za »Ciril in Metodovo družbo« Franc Schmit v Št. Jerneju na Dolenjskem 7-20 K z geslom:

Pri Baksetu se zbrali
Smo božje kronce dali
Narodu in domovini v dar
Ciril-Metodovi družbi na oltar!

dr. Josip Globečnik odv. v Novem mestu 10 K, iz kazenske poravnave U 236/12 Mihata Luhič iz Zaloga proti Jerneju Plut od tam radi žaljenja časti, Ernest Kobler v Ribnici 19 K, nabrano v gostoljubni hiši Šutejevi v Jelendolu (od te svote je daroval g. Makar iz Glazute 10 K), mesto venca

na krsto g. Avg. Praprotnika iz Lokev na Krasu 55 K, (darovali sledeči: Avg. Tož 10 K, M. Praprotnik 10 K, F. Praprotnik 10 K, Fr. Krapeš 10 K, M. Krapeš 5 K, Edv. Praprotnik 5 K in P. Rea 5 K), Mihael Bregar iz Maribora 3 K 50 v. in Janko Premrov, rač. nadsvet. v Sarajevu 16-60 K nabral med Sarajevskimi Slovenci. — Skupaj 111-30 K, Živeli nabiralci in darovalci!

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so v času od 13. decembra do 6. januarja darovali: 100 K: Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju; 40 K: dr. Ivan Zolger, min. svetnik v preds. min. sveta na Dunaju; po 20 K: dr. Ivan Pekeli, sodni svetnik v pok. na Dunaju, dr. D. Treo, odvetnik v Gorici, Franc Dukič, dvorni svetnik na Dunaju, in dr. F. Müller, odvetnik v Celovcu; po 10 K: Niko Lenček, notar v Škofji Loki, I. Oblak, trgovec na Vrhniki, dr. Anton Božič, odvetnik v Celju, dr. Fran Horvat, notar v Brezicah, Ferdinand Solivan, veletržec v Ljubljani, županstvo Ajdovščina, Oton Ploj, notar v Črnomlju, dr. Tomaž Horvat, odvetnik v Ptuj, dr. Vek. Kukovec, odvetnik v Celju, Maks Pleteršnik, profesor v pokoji, v Ljubljani, Ignacij Supan, učitelj v Brezicah ob Savi, Anton Reich, ravnatelj v Gradcu, Jak. Kogej, notar v Postojni, Prokop vitez Grasselli na Dunaju, dr. A. Lavš v Splitu in tvrdka Uršič in Lipej v Brezicah ob Savi; 6 K: dr. I. Žitnik, državni poslanec v Ljubljani; po 5 K: dr. Urban Lemež, odvetnik v Slov. Bistrici, Alojzij Tavčar, profesor na realni, inž. Jan Rataj, oba v Ljubljani, Dora Klobova, poštarica v Gorenji vasi, Matija Marinšek, notar v Trzinu, Anton Trstenjak v Ljubljani, dr. Anton Medved, profesor v Mariboru, dr. Fr. Derganc, primarij v Ljubljani, Anton Treva na Jesenicah na Gorenjskem, Luka Lavtar, profesor v Mariboru, Norbert Zanier, veletržec v Št. Pavlu pri Preb., Andrej Podhostnik, župnik na Rečici ob Savi, H. Schreiner, ravnatelj v Mariboru, Jos. Sitter, sodni svetnik v Brezicah ob Savi, dr. Jakob Doljan, sodni svetnik v Postojni, Fran Vidmar, okrajni sodnik v Bovcu, in dr. I. Reja, zdravnik v Bazovici p. T.; po 4 K: Ivan Murnik, ces. svetnik v Ljubljani, Ivan Grafenauer, profesor v Ljubljani, in dr. Silvin Hrašovec, okrajni sodnik v Novem mestu; po 3 K: I. Omersa, župnik v Sezani, in dr. Alojzij Kraut, odvetnik v Kamniku; po 2 K: Karel Planinšek, trgovec, Ivan Krulec, vadn. učitelj, Fran Abulner, pristav mestne hranilnice, vsi v Ljubljani, Jožef Kržišnik, gimnazijski profesor v Št. Vidu nad Ljubljano, in dr. Fr. Kogej na Jesenicah na Gorenjskem; 1 K: Josip Meden, posestnik v Senožečah. — Skupaj 500 kron. — S toplo zahvalo za prejete darove združuje društveni odbor iskreno prošnjo, da se spomnijo visokošolskega dijaštva sredi zime še drugi dobrotniki in vpošljejo na naslov blaginika: Dr. Stanko Lapajne, dvorni in sodni svetnik na Dunaju, L., Bräunerstrasse 10.

Zahvala.

Tvrška H. Suttner v Ljubljani je podarila Ciril Metodovi šoli pri Sv. Jakobu v Trstu krasno stensko uro. Podpisano vodstvo se za ta dar najsrčneje zahvaljuje.

Vodstvo deške C. Metod. šole pri Sv. Jakobu v Trstu.

Današnji list obsega 6 stran.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 8. januarja: Matevž Aleš, tobačne tovarne delavec v pokoji, 72 let, Ulica na Grad 2. — Pavel Falatov, krojačev sin, 16 mesecev, Streliška ulica 15.

Dne 9. januarja: Dušan Milavec, uradnega sluge sin, 3 leta, Hrenova ulica 13.

Shujšanje — Povišanje teže.

Shujšanje po boleznih, zaradi pomankanja slasti in podobnega je na vsak način treba zatirati. Kdor v takih slučajih seže po Scottovi emulziji, pride, kakor je že večkrat pokazala izkušnja, v dvojnem pogledu hitreje do cilja. Najprej

SCOTTOVA EMULZIJA

močno povzdičuje slast do jedi, torej pospešuje zvišanje sprejema hrane, kar že samo na sebi telo krepi. Pa je tudi Scottova emulzija sama izredno redilna in zato večkrat v kratkem času povzroči vidno zvišanje moči in teže. Ker je Scottova emulzija sestavljena izključno iz najčistejših in najboljših surovin in po učinku vseskozi zanesljiva, je že zdavnaj potrjen nje svetovni sloves, da je najboljša emulzija.

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavi 50 v. v pisarni znamka dobite od tvrdke SCOTT & BROWNE d. o. s. na Dunaju VII. sklicevanje se na naš list enkratno vpošiljatev polikuje od kake lekarnice.

Kder ve razložiti dober likér od slabega, se ne da preslepiti s ponaredbami, ampak zahteva pristni

Po slabem pitju
Si bolan,
Od tega boš
Vesel, močan!

„FLORIAN“ ne slabi in ne omami, ampak daje moč in veselje do dela.

Postavno varovano.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težočam prebavljanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav. neobhodno potrebno domače zdravilo pristni »MOLL-ov Solidsin prašek«, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnovolno ter ima olajševalen in topilni učinek. Skajljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj; na DUNAJU, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prašek, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 11. januarja 1913

Malobinski papirji.	Dinar	Blagov
4%, majeva renta	85-95	86-15
4 1/2%, srebrna renta	88-75	88-95
4%, avstr. krona renta	86-10	86-30
4%, ogr.	85-25	85-45
4%, kranjsko deželno posojilo	—	94-50
4%, k. o. češke dež. banke	89-—	90-—

Srečke.	147-—	457-—
Srečke iz 1. 1860 1/2	650-—	—
„ 1864	286-—	298-—
„ tisk	274-—	286-—
„ zemeljske I. izdaje	253-75	263-75
„ II.	241-50	253-50
„ ogrske hipotekne	480-—	492-—
„ dun. komunalne	477-—	489-—
„ avstr. kreditne	66-—	72-—
„ ljubljanske	53-50	59-50
„ avstr. rdeč. križa	32-50	38-50
„ ogr.	27-25	33-25
„ beziška	216-80	219-80
„ turške	—	—

Valute.	11-42	11-46
Cekini	117-65	117-95
Marki	95-75	95-95
Franki	94-25	94-50
Libri	254-—	254-75

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 11. januarja 1913.

Termin.	za 50 kg	11-86
Pšenica za april 1913	za 50 kg	11-94
Pšenica za oktober 1913	za 50 kg	10-28
Rž za april 1913	za 50 kg	9-71
Rž za oktober 1913	za 50 kg	10-90
Oves za april 1913	za 50 kg	9-23
Oves za oktober 1912	za 50 kg	7-69
Koruza za maj 1913	za 50 kg	7-83
Koruza za julij 1913	za 50 kg	—

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 308-2 Srednji zračni tlak 736 mm

Januar.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
10.	2. pop.	739-5	-3-2	sr. svzh.	oblačno
„	9. zv.	739-6	-3-3	sr. jvzh.	„
11.	7. zj.	738-2	-3-2	sl. sever	„

Srednja včerajšnja temperatura -3-4°, norm. -27° Padavina v 24 urah 0-0 mm.

1913

Veselo in srečno
novo leto

želiva vsem cenjenim gostom, kakor tudi prijateljem in znancem ter se priporočava nadaljnji naklonjenosti

Ignacij in Leni Banko
Martinska cesta št. 3, Ljubljana.

155

Odvetniški kandidat

s sodno in polletno odvetniško prakso išče mesta. 164

Vstop takoj ali v doglednem času. Ponudbe na uprav. »Sl. Nar.« pod št. 1000.

Iščem v najem dobro idočo

pekarijo

na deželi ali v mestu, precej ali pozneje. Naslov: Glavač Iv. Zehentelstrasse št. 9. Beljak, (Viliach) Koroško.

Mladenič

star 24 let, 166

išče v kakem hotelu ali restav. službe kuharskega pomočnika.

Učil se je pol. eta kuhati v večjem hotelu in bil pri vojaki kot častniški kuhar. — Želi se še boljše izobraziti v tej stroki. Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Žičar

se išče za grobo in srednje delo

(Grob- und Mittelzieher). 160

Žičar za pobakrano jekleno žico. Ponudbe pod »R. 30« na upr. »Slov. Nar.«.

Penzija s klavirjem

se išče za mlado dobro vzgojeno damo pri fini slov. rodbini v svrhu priučena slovensčine. Ponudbe s ceno pod »1894« poste restante Dunaj VIII, Mariatreugasse. Ves naslov pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 158

Solčno, zračno 150

stanovanje

se odda za 1. maj na cesti na juž. železnico št. 32. I, nadstropje in sicer s tremi sobami s parketi, kuhinjo, kletjo, drvarnico in obsejnim vrtnom z vrtno uto. Poive se istotam.

Slovenska

kontoristinja

ki dobro razume nemško zna spretno nemško stenografirati in pisati na stroj, se sprejme.

Natančne ponudbe pod »Nutrigen-Unternehmung, Budapest Andrassy utca šte. 27«. 169

Ženitna ponudba.

Mladenič, star 32 let, iz boljše družine, z več tisoč kron premoženja, se želi poročiti z gospodično, ki bi naj imela lepo idočo gostilno ali trgovino. Samo resne ponudbe s sliko na upravnistvo »Slovenskega Naroda« pod šifro: »Vesela bodočnost 2000«. 168

168

Pozor! Pozor!

V Mariboru deset minut od kolodvora se prodaja:

dve majhni pritlični hiši

z vrtnom in stavbiščem, od južnega kolodvora v Mariboru trideset ure oddaljeno v Poljskavi je oddati majhen vinograd z okoli 8 orali, med tem okoli 2 orala novonasaženega vinograda in travnika, krme za okoli 4 živine in majhna gospodarska hiša z viničarjo, senjakom in čebelnjakom.

Veliko posestvo

pol ure od Maribora; južni kolodvor v Freidgu z okoli 28 orali zemljišča, od tega novonasaženega vinograda okoli 5 oralov, drugo gozd, velika drevesnica, travniki, čebelnjak, 2 viničarski hiši in gospodarska krma za 10 živine, vina se vsako leto prodajo z vinotročem pod vejico, dalje se prodaja tudi mleko. Vsi trije objekti se prodajo ceno radi drugega podjetja. Ceno pove pisмено gospodar Ludovik Babušček, trgovina z harvami, Edmund Schmiedgasse 8. 154

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

Krasne novosti zimskih oblek in površnikov
domačega izdelka.

Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.
Brez konkurence. Najnižje cene. Solidna postrežba.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivoga, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega nuhastega 5-10 K; kg večinega snežnobelega, puljenega, 6-40 K. 8 K; kg puha sivoga 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napoj puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 19 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar — Natančni cenovniki gratis in franko. S Benisch, Dešenice št. 767, Češko.

Glupci! Ali si še sedaj nisi zapomnil, da kadim samo
JACOBIEVE ANTINIKOTINSKE
1468—1 cigaretno stročnice!
Na debelo: Adolf & Alexander Jacobi, Dunaj VIII

Poročne prstane

izdelujem najfinejše in po najnižji ceni
vlastni delavnici.

Lud. Černe,

juvelir, trgovec z urami ter zapri-
seženi sodni cenilec.
Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Moderna ročna dela in materijal

M. Drenik

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Volna za športne obleke, čepice itd.
Zgotovljene, pričete in predtiskane
vezenine v največji izbiri. Predtiska-
rija. Vezanje na roko. Tamburiranje.
Plisiranje itd. Popolna zaloga telo-
vadnih oblek. — Zunanja naročila
:: se izvršujejo točno in vestno. ::

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg šteč. 9. — Lastna hiša.

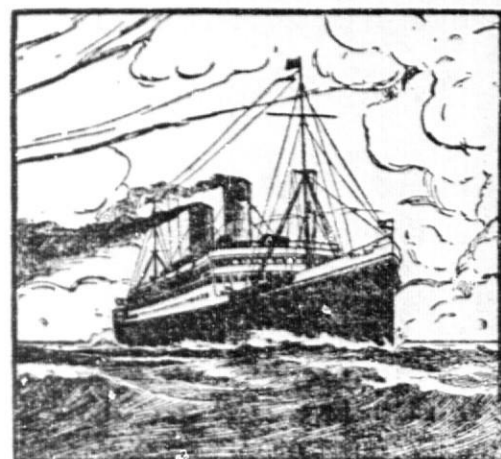
Velika izbira najmodernejših

kostumov, oblek, jop, plaščev, kril in pelerin
v vsaki velikosti in fazoni, tudi po meri.

Bluze, nočne halje, predpasnike, perilo, modno in športno blago,
nanovo vpeljana kožuhovina po najnižjih cenah.

Otroške obleke, plaščke, pelerince, čepice in klobučke.
Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Potniki v Severno in Južno Ameriko
se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

Avstro-Amerikana

Trst — New York, Buenos Aires,
Rio de Janerio, Santos itd.

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vijakoma
električno razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na
katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da

dobi dovolj domače hrane z vinom, svež kruh, posteljo, kopelj itd.

ODHOD PARNIKOV: V Severno Ameriko vsako soboto, v Južno Ameriko vsakih 14 dni.
Vsakovrstna pojasnila daje radevolje brezplačno in prodaja vozne liste glavni zastopnik za
Kranjsko, Štajersko in Koroško

SIMON KMETETZ, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

Visoko, moderno podobo, lepoto linij, udobnost dajo samo
Warnerja Rust Proof

stezniki

(Originalno amerikan. izdelek).

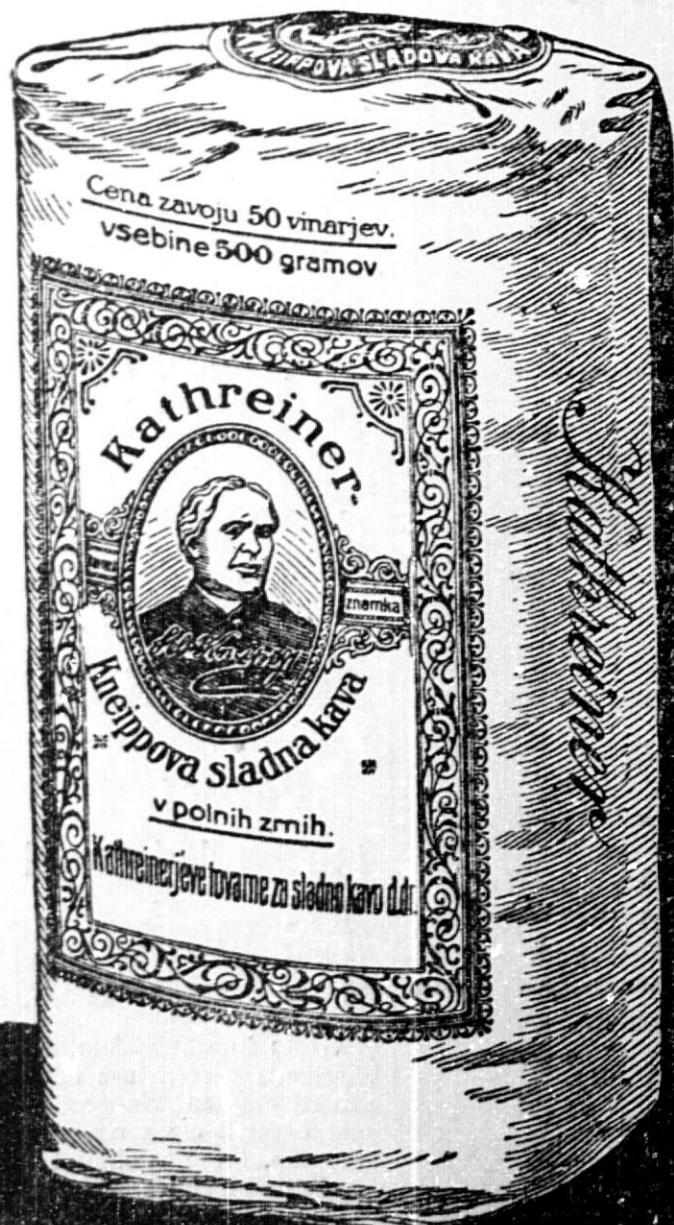
Se pere kakor vsako drugo perilo, ne da bi se
odstranile vloge. Za vsak kos se jamči.

Edina zaloga v Ljubljani:

Josipina Podkrajšek,
Ljubljana, Cevljarska ul. 2.

Priporoča tudi veliko zalogo higien. perila
Jägrovega in Tetra ter vse druge modne
predmete najboljše kakovosti.

Poštna naročila se izvršujejo točno.

Redilno — zdravo — poceni
Za otroke najboljše

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica šteč. 7.

priporoča

kanceliski, konceptni, doku-
mentni, ministrski, pisemski,
ovitni in barvani papir

Razete s pisemskim papirjem.

Zrgovske knjige

v vseh velikostih, rtane z eno ali
z dvema kolonama, vezane v papir,
platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih
cenah.

Zaloga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izbor

vseh pisarniških potrebščin,
svinčnikov, poroz, poroznikov,
radirk, kamenčkov, tablic,
gobic, črnica itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice

pokrajinske, humoristične, umet-
niške vseh vrst od najpreprostejših
do najfinejših.

Albumi za slike in dopisnice,
vezane v pliš in v usnje.

Poezijske knjige.

Podobice za otroke.

Ceseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete,
risalna ravnila, tuše, čopiče.

Notesi in tiskalniki.

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS HENNESSY & CO. COGNAC

LE V IZVIRNI POLNITVI.

CHAMPAGNE
**MOËT &
CHANDON**
C- IN KR DVORNA IN
KOMORNA DOBAVITELJA
USTANOVLJENO
1743

Najceneje

nove gibljive brzoparilnike

vse vrste slamoreznic

in vse druge

poljedelske stroje

ter

železnino

ponujata

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

Ljubljana

Dunajska cesta 16

Ljubljana

Ne zamudite zahtevati cenik!

Ne zamudite zahtevati cenik!

Za kratek čas.

Žena: Glej, ljubi mož, ti si pri tolikih družtvih — ali bi ne mogla tudi jaz nekaterim pristopiti? Mož: Čemu pa to? Žena: Da bi bila sem in tam kak večer v tvoji družbi.

Gospa: To vam pa koj povem, Nežka, če imate ljubimca — v kuhinji ga ne maram videti.

Služkinja: Nič se ne bojte, milostiva; moji ljubimci hodijo k meni samo kadar gospe ni doma.

Gospod pristav, kako sodite vi: ali je bolje, da so ljudje malo časa zaročeni ali dlje časa?

Mislil, da je bolje, če so dolgo časa zaročeni; čim dlje so zaročeni, tem manj časa so potem poročeni.

Mati: Ti nesrečna, zavržena ženska — kdo je tisti, ki te je zapeljal, kako se piše?

Hči: Ne — ne — vem — sem videla samo njegov — monogram.

Pestunja: Moj novi častilec je posojilnični uradnik.

Kuharica: Tega ti že ne verjamem; posojilnični uradniki so nobel gospodje.

Pestunja: Moj je tudi nobel; koj prvi večer sem mu morala posoditi dvajset kron.

Lakaj Joško je napravil na gospoda grofa pismo prošnjo, naj mu dovoli nositi brke.

Gospod grof je zapisal na prošnjo: »Dovoljujem brke nositi, a samo izven službe.

Kaj pa rečeš svoji ženi, če prideš pozno ponoči domov?

Jaz rečem samo »dobro večer«, vse drugo pove potem moja žena.

Žena: No, sitnež sitni, danes vendar ne boš rekel, da je juha slaba.

Mož: Ni ravno slaba, ali nekatere žlice tudi niso bile dobre.

Profesor: Janez Kostrun — ali ste vi svojo nalogo res sami spisal?

Dijak: Da, gospod profesor, samo pri umoru Julija Cesarja mi je stric pomagal.

Župnik Jaka pride k bolnemu in brezobemu starčku, da ga spove. Starček pa o tem neče nič slišati. Nazadnje mu pravi župnik Jaka:

»Če umrete nepravdeni, pridete v pekel.«

Bolnik pa se mu prijazno nasmeje in odgovori:

»Jaz sploh ne morem priti v pekel, ker tam je jok in stok in škripanje z zobmi, jaz pa nimam zob in ne morem ž njimi škripati.«

Slovinci, kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Mi več beganja kadilcev cigaret „Ottoman“

ker so s sodbo upravnega sodišča na Dunaju od 9. marca 1912 vse imitacije izbrisane.

Prejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 12

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 58.461.432-56 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123.257.695-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

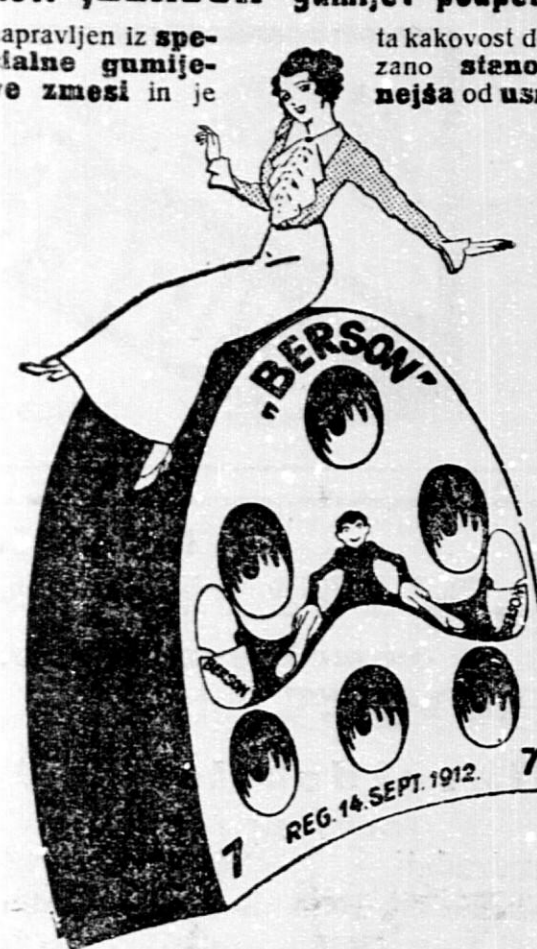
Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

V mrzlejšem letnem času je ves svet hripav ali kataralno obolen. Da se teh nadležnih znamenj čimprej odkrižate in odvrnete resnejše obolenje, rabite blagoslastni točno učinkujoči Thymomel Scillae iz lekarne B. Fragner v Pragi. Le malo je lekaren, ki bi ga ne imele. Cena je 2 K 20 v. Pri nakupu strogo pazite na ime izdelka in izdelovalca. X. b.

Novi „BERSON“ gumijev podpetnik

napravljen iz specialne gumijeve zmesi in je ta kakovost dokazano stenovitnejša od usnja.

Novi gumijev podpetnik „BERSON“ ima natančno barvo in obliko vsnjatega podpetnika, je izredno elegantne oblike, po kakovosti pa silno stanovit in perezno lahek.

Novi gumijev podpetnik „BERSON“ zabranjuje poškodovanje pete, Vam čevlje stalno ohranja v elegantni fazoni in varuje, ker je jako elastičen, Vaše živce in hrbtenični mozeg.

Premnogi konkurenčni izdelki popolnoma brez vrednosti hočejo s ponarejanjem vzorca in z enako glasečimi se imeni p. t. občinstvo zavajati.

Pristni novi gumijev „BERSON“ podpetnik je vložjen v eleganten zlat karton in je na njem razločno čitati besedo „Berson“. Vsak pristni novi gumijev podpetnik Berson ima poleg tega zraven stoječo tvorniško znamko

Zahtevajte izrecno „BERSON“ gumijev podpetnik, dajte se jih pridrži od svojega čevljanja ali trgovca s čevlji in v lastno korist zavračajte vsak drugi izdelek.

Bernsteinwerke Dunaj VI/1.

Kako naj se letos oblačimo? Kakor na vseh toriških igra tudi v oblačilni stroki vlogo premislek. Ako po eni strani gledamo na eleganco, pa na drugi strani tudi ne posegamo radi pregloboko v žep, da se na zunanji pokažemo. Poleg elegancije je pa treba gledati tudi na trpežnost. Zato je bolje si blago naročiti naravnost od tvorniške razpošiljalnice, da si tako neodvisno lahko izvolimo najpripravnije. Razpošiljalnica tvornice za sukno Karel Kasper v Innsbriku dobavlja samo dobro in solidno blago natančno po vzorcu. Naj se torej vsak pred nakupom obrne na zgorajšnjo tvrdko.

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da za preganje peg ter za pridobitev in ohranitev ne ne, mehke polti ni boljšega mila nego svetovnoznano lilijsko mlečno milo s konjčkom, znamka konjček tvrdke Bergmann & Co., Dečin n. L. — Komad po 80 vinarjev se dobiva po lekarnah, drogerijah, parfumerijah in vseh enakih trgovinah. — Istotako se Bergmanova lilijaska krema „Maneja“ čudovito obnaša za pridobitev nežnih, mehkih damskih rok. V puščah po 70 vin. se dobiva povsod

Odda se s februarjem 153

stanovanje

z 2 sobama, kopalno sobo in pritliklami v hiši Kmetške posojilnice. Pojasnila daje posojilnična pisarna.

Prodaj pod Rožnikom pri Ljubljani pod ugodnimi pogoji

2 majhni hišici

na lepem prostoru in z lepim vrtom.

Tomaž Čeh, Rožna dolina št. 267 pri Ljubljani. 132

Veliko množino najrazličnejših

mask

v svili in atlasu priporoča v nakup ali posojilo

Ivana Blas, Rimska cesta šte. 19.

NEIGE DE FLEURS

igiensko najboljšo toaletno sredstvo sedanjosti. Dobiva se povsod! Lonček 80 h., škatlja K 160. Zaloga: „Adria“, B. Cvančara v Ljubljani. Zaloga

Prodajalka

vešta mešane stroke išče službe. 100 Naslov pove npravnistvo »Sl. Naroda«.

Dobro ohranjen 159

pianino

se cenó prodá na voglu Sv. Petra ceste, vhod Radeckega c. 2, I. nad.

Vsi oni, ki trpijo na kašlju, bronhijalnem katarju ter na zastarelem in zanemarjenem revmatizmu, naj čitajo sledeče.

Z lahko vestjo pričujemo, da je zdravilo od Goudrona de Guyot uspešno sredstvo in deluje kar najbolje proti boleznim, za katere je bilo naročeno.

Ze več let me je napadal krvični kašelj, ki je začel redno v jeseni in je došel pozimi do take stopnje, da sem potreboval celo poletje, da sem se okrepčal, dasiravno me ta kašelj ni nikoli popolnoma zapustil.

No dobro: »Goudron de Guyot« prekaša vse druge preparate, sirupe, pastilje itd.

Potem ko sem zavzel samo nekaj, je tako močan kašelj, ki mi je večkrat lomljenje provzročal in me je prisilil da sem moral cele noči sedeti prebediti, ta popolnoma prenehal; in zato jaz na tem mestu izražam svojo hvalečnost. Vse moje zdravljenje je trajalo deset dni in ono zdravilo mi je zadobilo popolno zdravje, za katero sem se boril prej več let. Vsi oni, ki so v istem stanu, naj se zatečejo k temu sredstvu, jaz sem gotov, da se bodo potem veselili z menoj, zadobili bodo zopet mirno spanje in dober tek, edina dva faktorja za pridobitev telesne moči.

Franc Berghelm.

Jaz sem pripravljen zgoraj omenjeno potrditi s prisego in izrekam še enkrat svojo hvalečnost izumitelju tega zdravila.

Naslov: Franc Berghelm, Kossilarm, Nemčija, 3. februarja 1896.

Zaporedno uživanje zdravila »Goudron-Guyot« v vseh jedilih, v množini kavne žlice na kozarec vode ali kakršne si bodi pijače, ki se navadno pije, zadostuje, da ozdravi najhujši revmatizem in najbolj zastarele bronhite. Večkrat se namerava ustaviti napredek bolezni in ozdraviti pri hudih obolenjih sopil. Preprosto, toda resnično.

Najmanjši zanemarjen revmatizem ima lahko za posledico bronhite in zato ne moremo nikoli zadostno priporočiti bolnikom, naj si v začetku pomagajo z zdravilom »Goudron - Guyot«.

Ako bi se vam hotelo prodajati ta ali oni produkt namesto pravega »Goudron-Guyot« ne zaupajte, ker se gre edinele za dobiček. Je brezpogojno potrebno, če hoče kdo ozdraviti od bronhitov, katarjev, starih in zanemarenih revmatizmov, da zahteva pravi »Goudron - Guyot«. Dela se iz katrana, neke posebne vrste obrežne smreke, ki raste na Norveškem in je napravljeno od izumitelja raztopljivega katrana; in to zadostuje v dokaz, da je uspešnejše kot vsaka podobna sredstva. K zaključku, da preprečite vsake zmešnjave, pazite na znamko. Pravi »Goudron - Guyot« ima ime Guyot natiskano v velikih črkah in podpis v treh barvah: v vijoličasti, zeleni in rdeči po črni kot naslov: Maison Frère, 19, rue Jacob, Pariz.

Zdravljenje stane samo 10 vin. na dan in tudi ozdravi.

P. T. — Oni, ki se ne morejo privaditi okusa katrana, lahko nadomestijo »Goudron - Guyot« s kroglicami Guyot iz norveškega katrana obrežne smreke, vzemši po dve ali tri kroglice pri vsaki jedi. Na ta način si lahko pridobite iste zdravstvene učinke in tudi enako zdravje. Zavzete pred jedjo in tudi vmes, so te kroglice lahko prebavljive skupno z jedmi in delujejo kar najboljše na želodec in telo sploh. Prave »kroglice Guyot« so bele in podpis Guyot je črno natiskano na vsaki kroglici.

Glavna zaloga: Maison Frère, 19, rue Jacob, Pariz. Nadalje se še dobiva v lekarnah: Gabriel Piccoli, Sušnik, Jb. pl. Trnkovec, Ph. Mr. Jos. Gläma in v vseh boljših lekarnah.

Kavarna Avstrija sprejme takoj

blagajničarko.

Sprejme se takoj krepek, zdrav

deček

poštenih staršev, z dobrim šolskim izpričevalom pri tvrdki Ivan Budkovič v Semiču, Dolenjsko. 99

Sprejme se v predilnici Prebold pošta St. Pavel, pri Preboldu, Staj.

ključavničar

oženjen, obeh deželnih jezikov zmožen, trezen in zanesljiv delavec, ki je izurjen v vseh v to stroko spadajočih delih. Naj se javijo le delavci z dobrimi izpričevali.

V predmestju v Ljubljani se takoj odda majhna 148

trgovina z meš. blagom

jako priporočljiva za izvežbano prodajalko. Letni promet K 12000 in se zaradi poglobitve Ljublanice lahko pomnoži na 20000 K. Natančna pojasnila: H. Richter, Cojzova cesta šte. 1.

Sprejme se

strojnik

v velikem industrijskem podjetju na Spodnjem Štajerskem. — Ponudbe pod šifro „Strojnik“ na upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 156

Moderno urejeni umetni in

valjni mlin

na Kranjskem v bližini železnice, s stalno vodno močjo, velikimi skladišči, stanovanjskimi in gospodarskimi poslopiji v najboljšem stanju, hlevi in svinjak :: ter velikim gospodarstvom ::

se ceno prodá ali dá v zakup.

Ponudbe pod „Moderne Mühle“ na upravnistvo »Slov. Naroda«. 149

G. Flux

Gosposka ulica 4,

I nadstropje, levo. 129

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

je v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.

Priporočila in nameštja le boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor privatno trgovsko in gostilniško osobje lahke različne službe, zlasti za ženske vesna in kolikor možno hitro postrežba zagotovljena.

Pri vsajjih vprašanjih se prosit za naznake odgovor.

Zimski šport v Bohinju in na Bledu.

Železniška postaja Bistrica-Bohinjsko jezero.

Športno in zabavno sankališče „Belvedere“ na obronkih „Crne Prsti“, 10 min. od postaje, sanke so na razpolago. Mnogoštevilne sani s konji za zabavne vožnje so na razpolago na kolodvoru. Za smučalce so zaznamovane smučne ture (3—5 ur).

Železniška postaja Bled.

Drsališče na Blejskem jezeru, zabavno sankališče blizu postaje. Mnogoštevilne sani s konji za zabavne vožnje so na razpolago na kolodvoru.

Zveza vlakov:

Brzovlaki				Osební vlaki								Brzovlaki				Osební vlaki						
745	601	840	905	1250	420	1039	555	odhod Trst c. kr. drž. ž. prihod " Gorica d. k. prihod Bistrica Boh. j. odhod " Bled ↓ odhod Ljubljana j. k. prihod prihod Lesce odhod Bled " Bistrica Boh. j. "	↑	900	1125	800	547	1017	200	700	1057	937	odhod Trst c. kr. drž. ž. prihod " Gorica d. k. prihod Bistrica Boh. j. odhod " Bled ↓ odhod Ljubljana j. k. prihod prihod Lesce odhod Bled " Bistrica Boh. j. "			
914	729	1004	1113	250	613	1239	740			735	957	632	242	821	1048	444	851	724				
1043	858	1129	107	450	800	229	924			625	845	521	205	647	1019	308	713	626				
1105	920	1151	137	528	827	300	948			604	824	500	138	619	951	241	645	603				
iz Jesenic										do Jesenic												
547	652			1130	332	1000					1133	723	1114	420	815	1133						
722	831			114	520	1133					1003	611	957	244	649	1003						
823	950			238	645	135					921	302	841	139	532	828						
844	1017			307	712	204					859	231	804	108	432	801						

Vozne cene v kronah.

III. razred, enostavna vožnja iz postaje

na postajo	Trst c. kr. drž. ž.		Gorica d. k.		Ljubljana j. k.	
	Brzovlak	Osební vlak	Brzovlak	Osební vlak	Brzovlak	Osební vlak
Bistrica Boh. jezero	6-50	4-90	5-80	3-20	2-50	3-90
Bled	8-30	6-30	6-80	4-20	3-20	3-—
Lesce	—	—	—	—	—	2-10

Rezervirani vozni oddelki so na razpolago zimsko-športnemu občinstvu ob nedeljah in praznikih pri vlakih iz Trsta c. kr. d. ž. ob 745, 1250, 420, iz Bleda ob 500, 646, iz Ljubljane j. k. ob 652 iz Bistric-Boh. jez. ob 442 in 801. Ti vozni oddelki imajo svoje napise.

V Trstu ima cestna železnica zvezo od ulice Kandler k športnim posebnim vlakom, ki vozijo ob nedeljah in praznikih ob ugodnem vremenu v Bohinj.

Za člane športnih društev se dobe znižani vozni listki pri dčelnih zvezah za tujski promet.

Istotam se zvedo redna vremenska poročila.

Darila.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani imela je meseca decembra 1912 sledeče prispevke in sicer:

I. Prispevki iz nabiralnikov.

M. Marinček, Tržič 6 K; podružnica Planina (Stajersko) 55 K; m. podr. Ormož i. s. Gomzi 4 K 04 v, klet. gost. 82 v, Zemljič 1 K 10 v, skupaj 5 K 96 v; F. Oset, Trbovlje i. s. Počak 1 K 04 v, Mol ml. 1 K 05 v, Vodenik 20 v, Mahkovec 90 v, Dežman 9 K 66 v, Trbovc 1 K 56 v, Pinterič 84 v, Veber 36 v, Sušnik 66 v, Florentini 76 v, Sada 3 K 50 v, Počivavnik 8 K 64 v, Izlaker 3 K 43 v, Goropevšek 2 K 79 v, Tunovič 36 v, Pust 45 v, Vukler 2 K, Müller 1 K 30 vin., Oček 5 K, Treo 70 v, Prelogar 53 v, Serbec 54 v, skupaj 46 K 07 v; dr. J. Šleibinger, tu 3 K; gost. M. Česnik, Knežak 28 K; M. Suša, Divača 8 K; podr. Ribnica na Pohorju 4 K 45 v; trnovsko župnišče, tu 11 K; neimenovana pisarna, tu 54 K 38 v; F. Sorn, Sv. Lovrenc 2 K 20 v; dr. E. Dereani, Gorica 13 K 72 + 20 kron; podružnica Sodražica i. s. Fajdiga 25 K, Mikolič 1 K 20 v, Krže 9 kron 50 v, Drobnič 2 K 60 v, Čampa 1 K 40 v, Šega 3 K, Bartol 1 K 40 v, skupaj 44 K 10 v; A. Krševan, Gradišče 6 K 40 v; podr. Škofljica i. s. Lenč 4 K 42 v, Ogorelec 13 K, skupaj 17 K 42 v; Jos. Remič, Nova Štifta 2 K; I. Pilgram, Volfsberg 3 K 20 v; F. Svetec, Litija 6 K; Jos. Dežela, Idrija 29 K 54 v; podr. Mengeš i. s. Jenčič 3 K 80 v, Trojanšek 3 K 23 v, Gregorc 3 K, skupaj 10 K 03 v; M. Domicelj, Rakek 15 K; nabiralniki v Ljubljani; F. Kham 1 K 05 v; Kovač 2 K 20 v; Pirnat 76 v; »Austrija« 32 v; Šeme-Valter 4 K 68 v; pri fajmoštru 64 v; pri Levu 24 v; »Novi svet« 1 K 80 v; pri Figovcu 27 v; Avg. Zajc 3 K 07 v, hotel Štrkelj 54 v; Auer 24 v; Krapež 74 v; Zabu-kovec 4 K 12 v; Štepic (na Bregu) 2 K 07 v; Debevec 52 v; Tenente 2 K 04 v; Mrak 5 K 20 v; Bolte 84 v; pod Lipo 34 v; Novak 72 v; Belič 38 v; Bevc 48 v; J. Dolenc 76 v; Dobrič 2 K 90 v; Matjan 2 K 24 v; P. Mrak 42 v; Češark 35 v; Pihler 98 v; Zlatorog 9 K 47 v; Podkrajšek 81 v; Meden 2 K; Maček 90 v; Pod Skalco 1 K 94 v; trg. Zajc 40 v; kav. Leon 27 v; Zupan 23 v; Beli Kranjec 1 K 58 v; gost. Leon 44 v; Škulič 57 v; Kavčič 1 K 45 v; Srakar 1 K 10 v, Češnovar 2 K 20 v; Prhavc 20 v; pri Jurju 1 K 80 v; Šeme 1 K 40 v; Činkole 2 K 05 v; Zlata kaplja 68 v; Nagode 10 v; Sokol 20 v; pri Kolovratu 9 K 20 v; Tavčar 64 v; Živec 53 v; Trpine 1 K 17 v; pri Sodčih 2 K 53 v; Jamnik 3 K 72 v; Zlata riba 1 K 07 v; Križ 8 K 89 v; kav. Austrija 2 K 05 v; trafika Kanc 10 v; pri fajmoštru 2 K 85 v; Narodni dom 2 K 96 v; dr. J. Kunej, Št. Peter 8 K; dr. J. Hrašovec, Celje 3 K; podr. Vel. Lašče i. s. Podboj 6 K 70 v, Hočevan M. 6 K 40 v, Pucelj 6 K 30 v, Somrak 6 K, Mramor 4 K 50 v, Kavčič 4 K, Sran 3 K 26 v, Dolšak 2 K, Hočevan, Lenčková 1 K 60 v, Hočevan na kolodvoru 1 K 24 v, Gruden 1 K, Hočevan, Paderjova 80 v, skupaj 43 K 80 v; podr. v Cerknem i. s. J. Stravs 20 K, P. Jurman 5 K, J. Plemelj 5 K, A. Tavs 7 K 14 v, V. Stravs 2 K, skupaj 39 K 14 v; podr. Kozje i. s. Najzar 15 K 01 v, Sotošek 79 v, Guček 7 K 07 v, Družbovič 5 K 01 v, skupaj 27 K 88 v; gost. Gregl, Bučka 2 K 54 v; podr. pri Sv. Jakobu v Trstu i. s. D. k. d. 269 K 12 v, Jadran 88 K 82 v, Kosič 34 K 50 v, Stranc 28 K 74 v, Babič 7 K 48 v, Čehovin 1 K 74 v, skupaj 430 K 40 v; po odbitku že poslanih 219 K 41 v, torej 210 K 99 v; podr. Sv. Križ-Vrčar 4 K 80 v; podr. Prosek-Kontovelj 16 K 30 v; M. Muha, Lokev 9 K 50 v; gospodar-dsko društvo v Verdclici 11 K; m. podružnica Št. Juri ob juž. žel. i. s. Keisel 5 K 92 v, Vrečko 1 K 75 v, Brežnik 3 K 46 v, restavracija 2 K 38 v, Nendl 9 K 57 v, skupaj 23 K 08 vin.; A. Hren, Muta 7 K 86 v; m. podr. Idrija i. s. Gruden 1 K 03 v, pl. Premierstven 12 K 60 v, Črni Orel 3 K 10 v, Božiček 6 K 44 v, Kobač 5 K 39 v, Lipušček 3 K 13 v, Kavčič 4 K 50 v, Vidmar 2 K 58 v, Mikuž 5 K 20 v, skupaj 43 K 97 v; podr. Št. Rupert i. s. J. Frelih 16 K 12 v, Zupančič 3 K 29 v, L. Vidmar 2 K 17 v, J. Škarja 2 K 22 v, I. Bulc 1 K 33 v, M. Kolenc 1 K 81 v, A. Škarja 1 K 21 v, A. Zajc 93 v in 72 v, skupaj 29 K 80 vin.; podr. Braslovce 35 K 50 v; podr. Gorenjska dolina i. s. Razar 3 K 34 v, Mangart 6 K 17 v, Pošta 34 v, skupaj 9 K 85 v; m. podr. Maribor i. s. Nar. dom 35 K, Meden 4 K, dr. Rozina 3 K, Vrtnik 5 K, Kranjc v Št. Jurju 11 K, skupaj 58 K; F. Majželj, Bela cerkev 32 K; gost. Ruski car, Ježica 20 K; nabiralniki v Šiški: Pri Kankertu 1 K 38 v; Štepic 13 K 10 v; pri Raci 13 K 30 v; Čital-nica 2 K 70 v; pri A. nčniku 2 K 40 v; pri Čonžku 2 K 20 v; pri Keršiču 14 K; pri Braskvarju 1 K 20 v; podr. Lonjer i. s. konz. društvo 9 K 40 v,

Ferljuga 2 K, Kljuder 5 K 52 v, Zupan 2 K 78 v, skupaj 19 K 70 v; B. Rus, Grosuplje 16 K 50 v; gost. Trobelj, Gornjigrad 60 K; podr. Trebnje i. s. Springer 102 K 59 v, Pavlin 9 K 30 v, Žnidaršič 12 K 39 v, skupaj 124 K 28 vin.; Jos. Komljanec, Ptuj i. s. Čital-nica 7 K 33 v, Mahorič 2 K 61 v, Zupančič 89 v, Muršec 67 v, Lenart 20 v, skupaj 11 K 70 v; ž. podr. Trbovlje i. s. Dimnik 17 K 70 v, drugi 2 K 98 v, skupaj 20 K 68 v; M. Himelj, Radeče 7 K 50 v; podr. Planina pri Rakeku i. s. J. Gartner 17 K; L. Kotar 3 K 84 v, M. Siherl 9 K 22 v, Kiauta 4 K, A. Lavrič 7 K, Grobner 6 K, Petkovšek 2 K 51 v, Kovšca 33 v, Bernik 2 K, skupaj 51 K 90 v; gost. Mikuž, Sv. Lucija 10 K 60 v, podr. Žuženberk i. s. F. Pehani 8 K 56 v, J. Pehani 5 K 32 v, Klinec 4 K 55 v, Jerše 2 K 40 v, skupaj 20 K 83 v; podr. Miren i. s. M. Faganel 4 K 90 v, A. Faganel 2 K 38 v, J. Beltram 1 K 20 v, Tomšič 4 K 10 v, skupaj 12 K 58 v; gost. Kovač, Zatična 1 K 50 v; Iv. Koklič, Rudolfovo 27 K; omizje pri Belem volku, tu 200 K; gost. Jalen, Radeče 7 K 20 v; m. podr. Kranj i. s. Benedik 1 K 50 v, kav. Jäger 3 K 50 v, kav. Geiger 9 K 40 v, kav. Narodna 15 K, skupaj 29 K 40 v.

II. Prispevki podružnic.

Ljubljana, srednje mestna žen-ska 258 K; Mengeš 80 K 40 v + 74 kron 09 v = 154 K 49 v; Škofljica 402 K 40 v; Železniki 55 K 77 v; Novo mesto moška 117 K 20 v; Kosta-njevica 69 K 40 v; Zagorje 130 K; Senožeče 100 K; Spodnja Šiška, moška 142 K 98 v; Št. Jernej 48 K; Loški potok 40 K; Velike Lašče 10 K; Matenja vas 512 K 78 v; Črnomelj ženska 104 K; Črnomelj moška 75 K; Št. Rupert 82 K 94 v; Raka 45 K; Bučka 21 K; Grosuplje 58 K; Vreme 36 K 60 v; Tržič 50 K; Gorenjska do-lina 54 K + 20 K = 74 K; Ljubljana šentjakobsko - trnovska ženska 235 kron; Ljubljana, šentjakobska - tr-novska moška 744 K; Borovnica 46 kron 33 v; Ljubljana, šentpeterska ženska 230 K; Novo mesto ženska 25 K; Trebnje 155 K 22 v; Planina 80 K; Idrija ženska 294 K 49 v; Žuženberk 4 K; Ljubljana prva moška 400 K; Ribnica ženska 82 K; skupaj 4883 K 60 v.

Štajersko: Konjice 50 K + 15 K 60 v = 65 K 60 v; Št. Peter 53 kron; Šmartin ob Paki 6 K 93 v; Ribnica na Pohorju 2 K; Št. Pavel 11 K 69 v; Gradec, akadem. 117 K; Gradec izvenakad. 25 K; Trbovlje moška 90 K; Slovenji gradec ženska 26 K; Slovenji gradec moška 95 K; Št. Lenart 53 K 15 v; Maribor ženska 28 K; Maribor moška 198 K; Gradec ženska 80 K; Limbuš 50 K; Dobovo 37 K; Šmarje moška 70 K; Šmarje ženska 90 K; Kozje 83 K; Vuzenica 25 K; Ptuj ženska 113 K + 100 K = 213 K; Središče 420 K 46 v; Sv. Križ, Vrčar 20 K; Podčetrtek 46 K 80 v; Planina 36 K 40 v + 49 K = 85 K 40 v; Gornji grad 56 K; Vransko 15 kron; Braslovce 12 K 90 v; Sevnica 150 K; Polenšak 8 K; Ptuj moška 26 kron; Polzela 30 K 10 v; Ljutomer moška 48 K 10 v; Ptujška gora 54 K; Dramlje 20 K; Hrastnik, Dol 126 K 60 v; Gornji grad moška 123 K 72 v; skupaj 2662 K 45 v.

Koroška: Beljak 2 K 02 v; Celovec 57 K; Blače - Loče 47 K; Borovlje 30 K; skupaj 136 K 02 v. Primorsko: Čepovan 55 K 87 v; Tomaj 90 K 69 v; Kozina 100 kron; Trst, pri sv. Jakobu 320 K; Krmin 36 K 40 v; Rocol 350 K; Go-rica ženska 132 K; Lokavec 62 K 94 vin.; Bazovica 100 K 80 v; Sv. Lucija 170 K; Prosek 100 K; Lonjer 82 K; Stanjel 97 K 81 v; Kobarič 68 K; Mi-ren 79 K 80 v; Klanc 103 K; skupaj 1949 K 31 v.

III. Zbirke časopisov: »Slov. Narod«, tu 203 K 36 v + 270 K 12 v, skupaj 473 K 48 v.

IV. Prispevki od družbenega blaga.

Maks Zaloker, tu, od družbenih drož 55 K; J. Perdan, tu, od družbenih vžigalic 1900 K; J. Pilnaček, Kral. Gradec, od toaletnega mila in sveč 300 K; A. E. Skaberne, tu, od družb. platna 200 K; Češka akcijska pivovarna, Budjevice 50 K 30 v; Ivan Bonač, tu od svinčnikov 10 K; skupaj 2515 K 30 v.

V. Zbirke Slovencev v Ameriki: L. Pirc, Cleveland 150 K + 175 kron = 325 K; M. Pogorelec, Čikago 100 K; skupaj 425 K.

VI. Prispevki za obrambni sklad: Sokol v Ribnici 50 K; F. Papst, Gorica 5 K; c. kr. geometri na Kranjskem 25 K; L. Cvetnič, tu 5 K; F. Berlec, Kandija 5 K; Janko vitez Bleiweis - Trsteniški, tu 5 K; slov. omizje v Gradcu 12 K; slov. železničarji v Mariboru 1000 K; dr. F. Eržen, Gorica 40 K; Fr. Marinič, Sv. Bolfank 40 K; Iv. Strelec, M. Andraž 50 K; dr. Jos. Lavrenčič, tu, mesto fantovščine za »izbor klub« 100 K; omizje samcev pri »Zlati kaplji«, tu 4 K; Iv. Maselj, tu 20 K; občni zbor

podružnice, Celovec 23 K; podr. Konjice 5 K + 3 K + 10 K = 18 K; A. Gnus, Dol 40 K; dr. Iv. Fermevc, Ptuj 40 K; Marija Pfeifer, Trst 200 kron; neimenovan, tu 200 K; podr. Kobarič 200 K; volilo župana Gregor Pikelnja v Postojni 200 K; skupaj 2282 K.

VII. Razni prispevki:

J. Pecikar, Devin 50 v; A. Vod-nik, tu 20 K; dr. F. Müller, Celovec 5 kron; F. Robič, Lembah na godova-nju Andreja 15 K; rodbina Močnik-dr. Karba, Kamnik, mesto venca + prof. Orožna 20 K; J. Pekolj, Sp. Šiška 5 K; Il. avtomatični večer v go-stilni Kocmur 20 K; neimenovana, tu 10 K; otroška veselica v Črnom-lju 3 K; neimenovan, Rečica ob Paki 5 K; J. Meršek, Litija, nabral 12 K; dr. F. Kos, Gorica 20 K; dr. Val. Kri-sper, tu povodom smrti očeta 1000 kron; Malči Ogrizek in C. Konšek, Trojane na godovanju F. Konška, nabrale 4 K 20 v; županstvo Slavina 20 K; mestna občina Novo mesto 100 K; neimenovan na Koroškem 10 kron; županstvo Il. Bistrica 50 K; R. Gorčeva V. Loka za praznike 10 kron 60 v; dr. J. Rosina, Maribor, mesto venca + prof. J. Koprivnika 15 kron; Vydrova tovarna, Praga 100 kron; A. Mladič, Šmarje, mesto venca + g. Pikla 10 K; A. Hudovernik, tu nabral nar. davka 18 K; trnovski Mohorjani, tu 3 K 94 v; M. Bartolova Sv. Ivan 10 K; J. Alfierovič, Zader, mesto telegrama 2 K 20 v; A. Kadi-vec, tu 4 K; M. Ogrizek, Trojane, v veseli družbi v Št. Gotardu pri Cok-ljatu, nabrala 3 K; učit. gosp. za-druga v Celju nabrala 18 K 20 v; dr. J. Munda, tu 10 K; J. Ambrož, Ra-dovljica 3 K; županstvo v Vrtojbi 30 kron; A. Bartel, tu novoletno darilo 20 K; županstvo Bovec 10 K; Iv. Vrinšek, Rečica 83 v; posojilnica Sv. Primož 20 K; volilo + Marije Veršek i: Ptuj 175 K 65 v; občina Globasni-ca 10 K; VI. b. dekljskega liceja, tu, mesto venca + ge. Kleinmayer 7 K; neimenovan, tu 8 K; županst. Ajdovščina 50 K; M. Kogej, Zagorje na Krasu, nabrala v gostilni Fatur 7 K; Iv. Čapek, tu 10 K.

Preizkušeno, dobro domače zdravilo, ki je že prestalo preizkuš-njo časa ter se že nad 50 let rabi v vedno večji meri je slovito praško domače mazilo iz lekarne B. Frag-nerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi. Nje izborni antiseptični, hla-deči in bolečinu tolažeči učinek je dela za nenadomestljivo ter neutrljivo obvezilno sredstvo pri vseh vrst ranih. Praško domače ma-zilo se dobiva tudi v tukajšnjih lekar-nah ter je imajo zaradi tega v zalogi po domačih lekarnicah mnogih to-varu za stroje, špirit, po sladkorni-cah, steklarnicah, fužinah itd. Ne smelo bi ga manjkati pri nobeni hiši.

je trpežna in hrani tok

Proti 22
zobobolu in gnjilobi zob
izbornu deluje dobro znano
antiseptična

Melusine ustna
in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Realjeva cesta št. 7.
polec Franc Jožefovega jubilejnega mesta.
V tej lekarni dobivajo zdravlila tudi člani
bolnišničnih blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar

Prosim ljudno, pošljite mi zopet
tri steklenice vaše izbornu delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katera je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranjuje neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust jo bom
vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

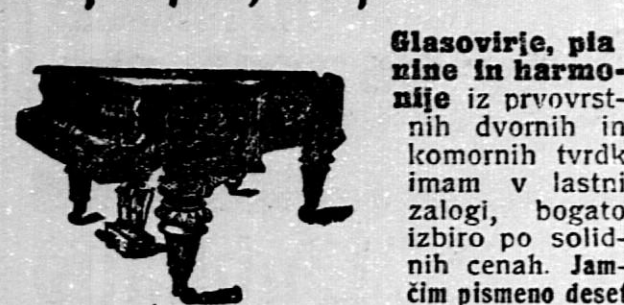
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.

Vsakična naročila se izvršujejo točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj
se blagovoli vzorce poslati. 40

G. F. JURÁSEK

pri c. kr. dež. sod. zapriseženi strokovnjak in
koncesionirani uglaševalec in trgovec glasovirjev

v Ljubljani, Poljanska c. 13.

Glasovirje, pla-
zine in harmo-
nije iz prvovrst-
nih dvornih in
komornih tvrdk
imam v lastni
zalogi, bogato
izbiro po solid-
nih cenah. Jam-
čim pismeno deset
let! Tudi stare
glasovirje imam vedno v zalogi. Uglaševanje
vseh sistemov glasovirjev in harmonijev ter
vsa popravila izvršujem precizno in ceno.
Stare glasovirje ugodno zamenjam! — Sva-
rim pred nakupom event. falzifikatov in navidezno
cenega poštena, ter nudim vsakomur ogledati
si mojo prvovrstno zalogo v Glasbeni Matiči
uglašuje izklicujoče le G. F. Jurásek.

Svoji k svojim!
Zastonj
dobi vsak 1 ploš-
čo in 200 igel,
ako naenkrat na-
roči 6 plošč. ::

: Zastonj :
dobi vsakdo 1 album in 200 igel, ako
naenkrat naroči 10 plošč.

Gramofoni že od 21 K naprej
Avtomati že od 80 K naprej
tudi na prav primerne mesečne obroke.

Posebno ugodni nakup za gg. gostilničarje.
Vsa popravila gramofonov izvršujem v svoji
lastni delavnici točno in solidno. — Glavni
zastopnik največjih tvornic, kakor znamenke
Angel Zonophon, Favorite, Odeon, Jumbo idr.

Preprodajalci dobijo popust.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg 9.

Josip Stupica

jermonar in sodlar v Ljubljani,
Slomškova ulica št. 6.

Priporoča svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

krasno opremljenih; v zalogi je dalje

12 različnih sani-
lahkih, po zelo nizki ceni.

Specialna trgovina

finih

ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani,

Zidovska ulica št. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje ::

Plisiranje :: ::

Sprejmeta se

96

učenec in učenka

iz boljše hiše

v trgovino z meš. blagom v Celju.

Znanje nemščine ustmeno in pismeno
potrebno.

Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«.

Kupim že malo rabljeno
registrirno

106

blagajnico

ne preveč veliko z napravo za izdajo
listkov za odjemalce. — Tozadavne
ponudbe z navedbo cene ter navedbo,
koliko časa je blagajna že v rabi, je
vposlati na upravništvo »Sl. Naroda«.

Modna trgovina

P. Magdič v Ljubljani
išče

83

veščo prodajalko

za damski oddelek; reflektira se samo
na prvovrstno moč. Pismene ponudbe
:: s fotografijo je poslati takoj. ::

Išče se tudi učenka

z boljšo izobrazbo za damski oddelek.

FRANC KOS

Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

Specijalna mehanična
pletilna industrija
in trgovina

za površne in spodne
jopice, moderke, te-
lovnike, nogavice, ro-
kavice, posebne oble-
ke zoper trganje ple-
tilni material i. t. d.
na drobno in debelo

Sivalni stroji od 70 K naprej,

pletilni stroj

patent »Wederman« je edina in naj-
uglednejša prilika za dober zaslužek,
poduk brezplačen, trajno delo zago-
tovljeno; ker se ne poslužujem agentur
so cene veliko nižje. — Stare nogavice
se ceno podpletujejo. 232

:: Podpirajte domačo industrijo. ::

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in
12 kron — vse vrste lasne pod-
lage in mrežice — barva za lase
in brado „Neril“ po 2 in 4 K —
toaletne potrebščine — lasulje,
brade in druge potrebščine za
maskiranje, vse po zelo zmernih
cenah priporoča

Štefan Strmoli
brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,
(vogal Mestnega in Starega trga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in
okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase

Ranitve

vseh vrst naj se skrbno varujejo vsakega
onočiščenja,

ker se s tem lahko najmanjša ranitev razvije do
prav hudih, težko celjivih ran. Že 40 let se praško
domače mazilo obnaša kot omecujoče obvezilno
sredstvo, ki vleče iz rane. Varuje rane, lajša vnetje
in bolečino, hladi in pospešuje zaraščanje in zaceljevanje.

»Ranitve« se pošilja vsaki dan.

Cel lonček 70 hal. Kdor
pošlje po pošti naprej 3 K
16 h dobi 1, kdor 7 K pa
10 lončkov pošlino prosto na
vsako postajo Avstro-
Ogrske.

Pozor na ime izdelka,
izdelovalca, ceno in var-
stveno znamko. Pismene samo po 70 h.

Glavna zaloga
B. FRAGRER, c. k. dvorni dobavitelj,
lekarna pri »Grossm Orlu«, Praga, Malá strana
Ugl Nerudova ul. št. 203.

Zaloga po vseh lekarnah Avstro-Ogrske.
V Ljubljani lekarna Jos. Mayr, dr. G. Plesch,
Jos. Glumša.

4026

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

prilaga svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdnosti daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstne splošne.

Priporočila in izpričevala

2307

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

POZOR!

Vile, stanovanjske hiše stav-
bne parcele v mestu kot v
okolici se pod jako ugod-
nimi pogoji prodajo.

Posredovalnica za nakup in prodajo:

Valentin Accetto

Kolodvorska ulica šte. 8.

Zaloga pohištva in
tapetniškega blaga

Fr. Kapus

Ljubljana, Marije
Ter. c. 11 (Kolizej).

Zaloga spalnih ter jedilnih sob

v različnih najnovejših slogih.

Vsakovrstno drugo pohištvo.

Priznano solidno blago
ter najnižje cene.

Zaloga otomanov divanov, žimnic

različne kakovosti;

zajamčeno trpežni izdelki.

Velika izbira 3408

otroških vozičkov

vsakovrstnih slik, ogledal itd.

Za tiste, ki trpijo na želodcu.

LJON, 5. februarja 1897.

Imela sem pregret želodec, piše gospa Bompard, trgovka s svinjskim mesom v Lijonu. Potem ko sem použila, me je sililo k bljuvanju in takrat sem čutila vroče stiskanje v prsih. Čutila sem v želodcu delovanje žolča. Umazan jezik, usta sem imela suha, bolela me je glava in tudi teka nisem imela. Poskusila sem magnezijo, grenčice, rabarboro, toda nič mi ni pomagalo.

Nekega dne mi moj soprog ukaže, vzeti oglje „Belloc“ v prahu, katerega je kupil pri lekarnarju — Vzela sem za dve navadni žlici po vsaki hrani. Takoj po prvem poskusu sem čutila olajšanje bolečin. Dva dni pozneje sem bila dobra. Vzpehavanje in drugi nerodni znaki so se odstranili. V prav kratkem času sem dobila tek ter začela z veseljem jesti. V osmih dneh sem pridobila izgubljeno zdravje in od tistega časa sem popolnoma zdrava. FANNY MARTIN soproga BOMPARD.

V resnici zadostuje, da se uživa oglje Belloc po vsakem kosilu po 2-3 žlice, da se v nekoliko dneh ozdravi želodčne bolezni, da, celo zastarele bolezni in take, ki se zoperstavljajo vsakemu drugemu zdravilu.

Oglje Belloc proizvaja prijeten občutek v želodcu, daje tek, pospešuje prebavo in odstranjuje telesno zaprtje, oglje Belloc je neprekosljivo sredstvo proti težavam v želodcu po jedi, proti migreni, vsem živčnim boleznim želodca in črevesja.

Najprilagodljivejšo sredstvo uživati oglje Belloc v prašku je, da se v kupici na čisti ali poslajeni vodi pomeša in naenkrat ali v presledkih spi.

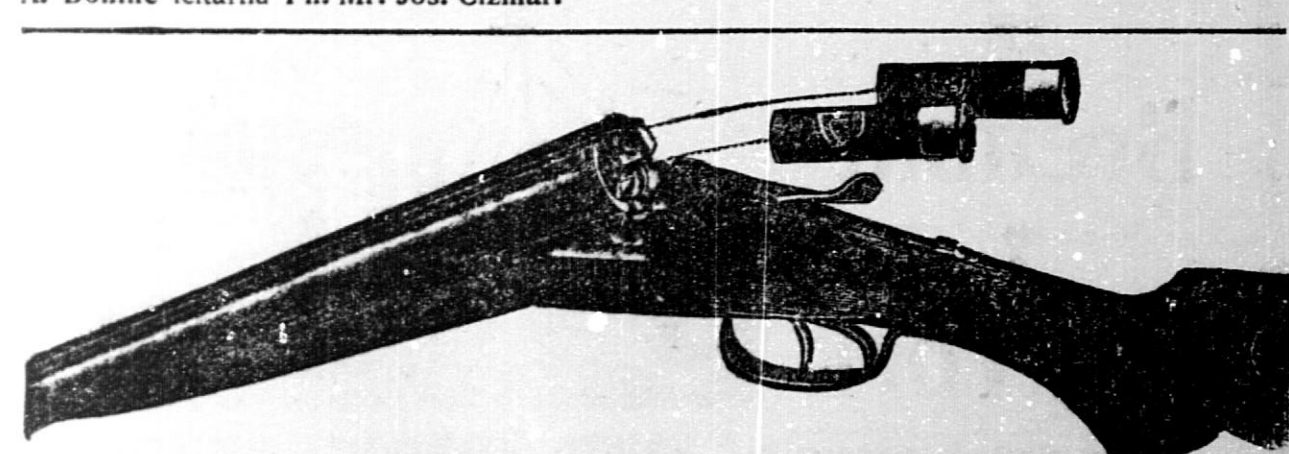
Oglje Belloc lahko samo koristi, škoditi pa ne more, v kakršnikoli množini ga rabimo. Dobiva se po vseh lekarnah.

Poskušali so oglje Belloc ponarejati, ali so te ponaredbe brez učinka in ne ozdravijo nič, ker so pač slabo pripravljene.

Da se izognete vsaki pomoči, pazite natančno na to, da je na vsaki steklenici ime Belloc in naslov laboratorija: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

Oni, ki se ne morejo privaditi ogljem prašek požirati, naj vzamejo raje pastilje Belloc. 2-3 pastilje po vsaki jedi in kačar nastopijo želodčne bolezni, zavzeti zadostujejo popolnoma, in imajo isti gotov učinek. Pastilje vsebujejo čisto oglje Belloc. Zadostuje v usta jih dati, in s slinami, ki jih raztopi, požreti.

Dobiva se v Ljubljani: Lekarna br. Piccoli, lekarna Sušnik, lekarna U. pl. Trnkoczy A. Bohinc lekarna Ph. Mr. Jos. Čizmač.

Ljubljana

Fr. Ševčik

Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

63

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, suških in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke treceveke in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne preste.

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

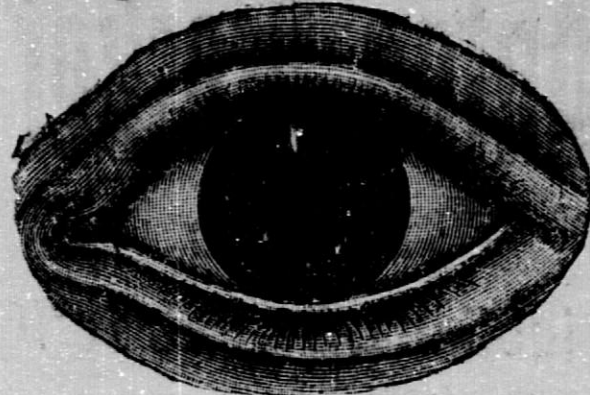
preje F. Hiti

Pred Skofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Kot prvi edini slovenski oblastveno konce
slon. optik in strokovnjak priporoča svo

optični zavod

kakor vsakovrstna očala in štípalnice, toplotne, zrakomere, hygrometre, daljnogleds vseh vrst, kakor „Zeiss, Busch, Goerz“ itd., ter vse v to stroko spadajoče predmete. Vsa popravila izvršujem točno in solidno v svoji z električnim obratom urejeni delavnici.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastoj.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apertura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

xx xx xx xx

Avgust Agnola

Ljubljana,

Dunajska cesta 13

Izborna zaloga

namiznih in

nastropnih

svetilk

najnovejše

vrste

po nizkih cenah

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov)

kakor tudi

umetaini ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov

točno in solidno.

Cenovnik zastoj in poštne preste.

Kadar hočete kupiti dobro blago, obrnite se na trdko

Katinka Widmayer

„pri SOLNCU“ za vodo,

ki ima v zalogi dobre in trpežne čevlje za dame, gospode in otroke. Izdelovanje suhih šopkov, nagrobnih vencev, trakov z napisl. Bluze, vrhnja in spodnja krila, nogavice, rokavice, vsakovrstno perilo itd. — Postrežba točna. — Cene najnižje. Prosim prepričajte se! 3440 Prosim, prepričajte se!

Christofle

jedilne in namizne orodje.

Samo ona sama kakovost
najboljša.

Dunaj I.
Opernring 5
Heinrichshot.

Po vseh
mestih preprodajalci.

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam
najbolj prilježni, lični in najboljše
kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični
čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg šte. 7.

237

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti
žimnat modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York
je proga

Red Star Line

Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kronland, Vaderland, Zealand, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, zborna hrana, vpludna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York

Pojasnita daje vladno potrjena zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorska ulica

šte. 35,

od južnega kolodvora na desno poleg predilnice.

Izboljšajte promet v svoji gostilni

2150

z izvrstnim cenim

plzenjskim pivom

iz Češke delniške pivovarne v Českých Budejovicah.

Največja čisto slovanska pivovarna.

Zaloga v Ljubljani: V. H. Rohrmann.

Zaloge v Zagrebu, Trstu, Pulju, Zadru itd.

Poskusite to
pivo v
slovanskem
grandhotelu
„Balkan“ v
Trstu, Via
della Caser-
ma in v
slovanskem
hotelu
„Lacroma“
v Gradežu.

Triumph
Stedilnik, peč,
trajno gorilna ušaga
(za uzidat) lončene peč
(za ustvarjanje znamenja)

ceniki zastoj!
Do bavi nastopi se usakemu naznani jo.

Triumph tovarna
Stedilnikov in peč z z.o.z. Wels
Storjenje Avstrijsko.

Najboljši češki nakupni vir!
Dobro in ceno posteljno perje

1 kg novega sivega, puljenega postelnega perja K 2—, boljše K 2-40, polbelega K 2-80, belega K 4—, boljše K 6, gosposkega K 8—, puh, siv K 6—, 7—, 8—, puh, bel K 10—, prsi puh K 12—, črski puh K 14— od 5 kilogramov naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega nankinga, pernica okoli 180 x 120 cm vel. z dvema zglobovoma okoli 80 x 60 cm vel., zadosti novim, sivim, stanovitnim perjem K 16—, napol puh K 20—, puh K 24—, pernica sama K 12—, 14—, 16—, zglobov sam K 3—, 3-50 in 4—. Pernica okoli 180 x 116 cm vel. K 15—, 18—, 20—, zglobov okoli 90 x 70 cm vel. K 4-50, 5— in 5-50, spodnja blazina okoli 180 x 116 cm vel. K 13—, 15—, 18—. Otroške postelje, posteljne preobleke, rjuhe, flanelaste odeje, kovrte, modroci itd. najceneje razpošilja po povzetju, zavojnica zastoj, od K 10— naprej franko.

JOZEF BLAHUT, Dešenice št. 38 (Sumava).
Neugajajoče se zamenja ali denar nazaj. Zahtevajte natančen ilustrirani cenik gratis in franko.

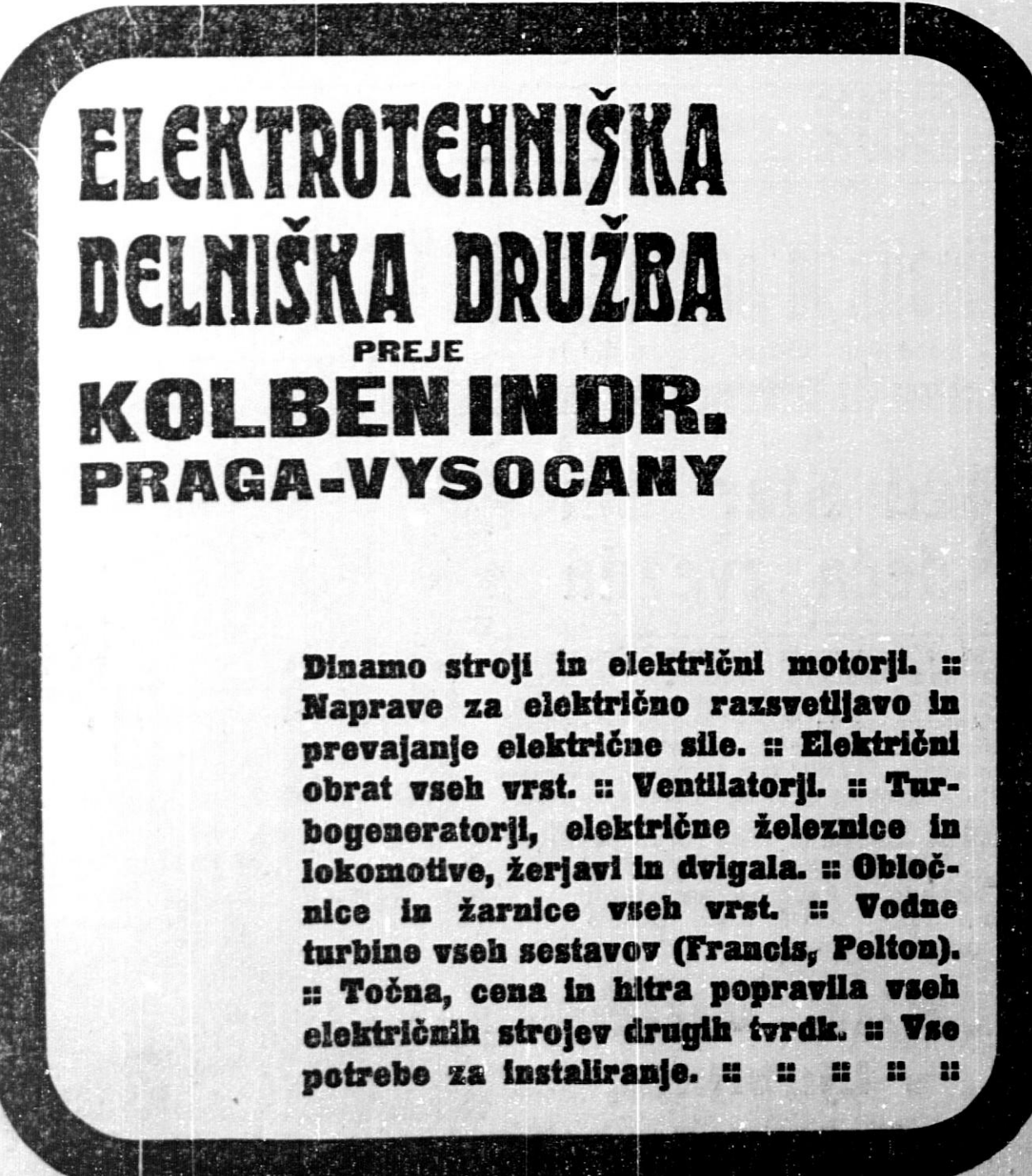

Ustanovljeno leta 1900.
Odlikovana: Pariz 1905, London 1905.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi
vključno priporočam največjo zalogo krasnih
nagrobni vencev in trakov
z napisi.

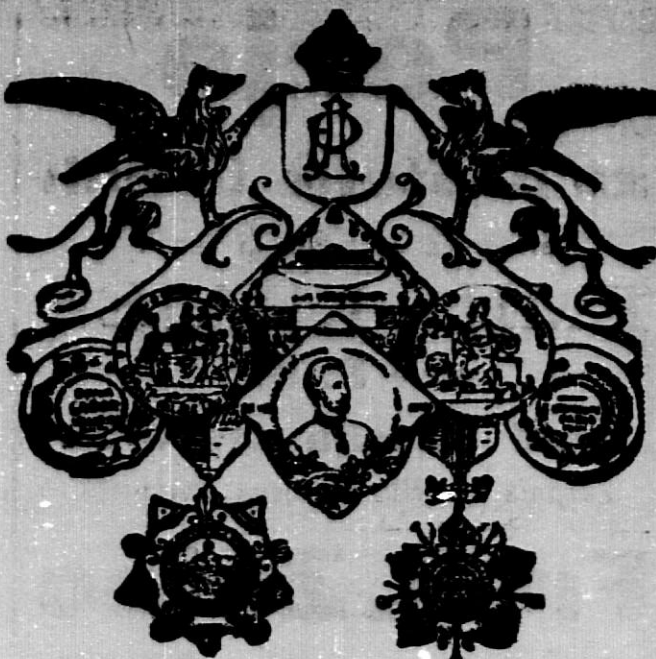
Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence.
V zalogi je vedno do 500 kosov od 2—60 K
komad, tako da si vsakdo lahko izbere.

FR. IGLIČ Ljubljana,
Mestni trg 11-12.
Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadstr.

**ELEKTROTEHNIŠKA
DELNIŠKA DRUŽBA**
PREJE
**KOLBEN IN DR.
PRAGA-VYSOCANY**

Dinamo stroji in električni motorji. :
Naprave za električno razsvetljavo in
prevajanje električne sile. : Električni
obrat vseh vrst. : Ventilatorji. : Tur-
bogeneratorji, električne železnice in
lokomotive, žerjavi in dvigala. : Obloč-
nice in žarnice vseh vrst. : Vodne
turbine vseh sestavov (Francis, Pelton).
: Točna, cena in hitra popravila vseh
električnih strojev drugih vrst. : Vse
potrebe za instaliranje. : : : : : :

Anton Presker
krojač

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priporoča svojo

veliko zalogo gotovih oblek
za gospode in dečke, jopio
in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzor-
cih in najnižjih cenah izvršujejo.

**Pekarija,
slaščičarna
in kavarna**

Jak. Zalaznik
Stari trg št. 21.
Filiale:
Glavni trg št. 6,
Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbančeve manu. trgovine
priporoča

klobuke
čepice, razno moško perilo,
kravate, ovrtnike itd. itd.
Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo veliko izber
dežnikov in solnčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

BRATA EBERL
črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana
nasproti hotela „Union“.

Delavnica: Igriška ulica št. 6.
Električna sila.

„Dvorni tokajec“

V c. in kr. dvorni kleti se prodajo nastopne vrste tokajskega vina
v 1/2 litrskih steklenicah od 6 steklenic naprej in sicer od steklenic:

Vrste	1 tokajsko (Bratenwein)	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	iztok	esenca	muškatelec	brandy	
à K	2-20	3-30	4-40	5-50	8-80	11-	2-20	3-30	4-40	5-50	8-80	11-	13-20	17-50	22-	33-	33-30

Naročila se izvršujejo samo potom pismenih prijav pri c. in kr.
dvorni kleti. Osební promet v cesarski dvorni kleti je izključen.
Dopušlje spediter po povzetju vseh stroškov.

!! Blagovolite pisati po vzorce !!
Velika prodaja po znatno znižanih cenah!!

Barhenti — Flanele — Zimsko, plesno blago.

Preproge, zastori, garniture, namizne in kavine garniture, brisače, žepne rute. Oprave za neveste. Havič-kove tkanine. — Ostanke sukna in modnega blaga.

Dobro znani izvozni zavod, ustanovljen l. 1887.
V. J. Havliček in brat, Kopalnice Poděbrady (Česko).
Obdržite najboljšo! Vzorce franko!

30 m ostankov 18 K, 40 m ostankov 24 K.
Božična tkanina kos 23 m K 15-50 in 17-50.
1 preproga za na steno s sliko 5 K 60 v.

Avtomobilna zveza

Idrija - Logatec, kolodvor. Idrija - Logatec, kolodvor.

Odhod iz Idrije:	Prihod v Logatec:	Odhod iz Logatca:	Prihod v Idrijo:
ob 6— zjutraj	ob 7-50 zjutraj	ob 8-30 zjutraj	ob 10-20 zjutraj
12— opoldan	1-40 popoldan	2-30 popoldan	4— popoldan
3-30 popoldan	5-10 popoldan	6-30 zvečer	8-15 zvečer

Cene z avtomobilnim omnibusom:
4649 I. razred za osebo K 3— II. razred za osebo K 2—
Idrija - Logatec ali nasprotno
Idrija - Godovič " 1-50 " 1-
Godovič - Hotedrška " 1-50 " 1-
Hotedrška - Logatec " 1-50 " 1-

Cene s kombiniranim avtomobilom:
I. razred za osebo K 3— II. razred za osebo K 2—
Idrija - Logatec ali nasprotno
Idrija - Godovič " 1-50 " 1-
Godovič - Hotedrška " 1-50 " 1-
Hotedrška - Logatec " 1-50 " 1-

Označena vožnja se vrši vsak delavnik, omnibus vozi vsak dan opoldan, ob nedeljah in praznikih vozi le opoldan omnibus.

Točnost se po možnosti vzdržuje, vendar pa ne prevzamemo nobene odgovornosti za morebitno zamudo.

Valentin Lapajne v Idriji.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“
iz **Bremna** v **New York**

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.
Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica št. 35
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, resna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor Colorado, Meksiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wioning, Nevada, Oregon in Washington nudi naša družstvo posebn ugodno in izredno ceno čez Balvesten. Odhod na tej proci iz Bremna enkrat mesečno.

se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta kakor Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!! Bertoli

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
nega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte nove
vzorke 3 za 1 K, 6 za
1 K 80 h, 12 za K 3-40.
Ilustrovan cenovnik z
zdravniškimi nasveti
gratis in franko (zaprto
30 h) — I. Singer,
higienična manu-
faktura, Dunaj I.,
Wiesingerstr. 8 F.

Stavbne parcele

na Dunajski cesti v Ljubljani pred
delavskimi hišami in na Glincah takoj
ob mestni meji na Tržaški cesti,
vse z najlepšo lego so po izbiri za
primerne cene

na prodaj.

Več se poišče pri lastniku Jos.
Tribuč, na Glincah 37. 2416

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE.

Pannonia iz Trsta dne 30. januarja 1913.
Ultionia iz Trsta dne 7. januarja 1913.

in se ustavi v Mesini, Palermu, Neaplju
iz Liverpoola:

Lusitania dne 4. in 25. januarja, 15. febr. 1913.
Mauretania 11. januarja, 1. in 22. februarja 1913.

Pojasnila, vozne karte:

Dunaj I., Kärntnering 4, Trst, Via Ghenga 8,
pri vseh agenturah v deželnih glavnih
mestih, vseh potovalnih pisarnah, pri tvrdki
Thomas Cook & sin, pri vseh Lloydovih
agenturah in agentih Dalmatije. III. razred.
Cena: Trst-New York 170 K, otroci pod 12
let K 85 — več 20 K pristojbine od osebe.

Zajamčen uspeh
ali denar nazaj.
Zdravniški izkaz
o izvršnem učinku.
Bujne, lepe prsi
dobite ob rabi med.

Dr. A. Rixa kreme za prsi
oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za
vso starost, zanesljiv uspeh. Rabi
se zuranje. Polzkušna pušica K 3, ve-
lika pušica, zaugostna za uspeh K 8 —
Razpošiljanje strogo diskretno. 35
Kos dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E
Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri „Zla-
tem jellenu“, drogeriji Kanc in „Adrija“.

Gramofonske plošče

Triglav-Rekord in Sava-Rekord

z najnovejšimi slovenskimi posnetki
so izšle in se dobe v

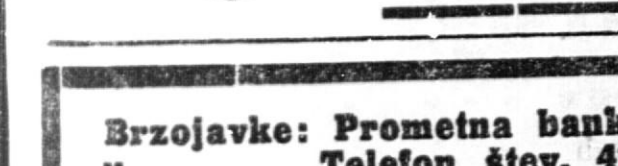
ateljeju za gramofone ::

A. Rasherger, Ljubljana

Sodna ulica št. 5.

Največja zaloga godbenih avtomatov in gramofonov.

Cen. gg. gostilničarjem
posojujem godbene av-
tomate brez vsakega
plačila in dajem se od
nabranega denarja od-
stotke. — Kdor rabi
tedaj avtomat, naj se
zglasi — tudi pisмено
Ako imate gramofon,
pišite po seznam naj-
novjših plošč. ::

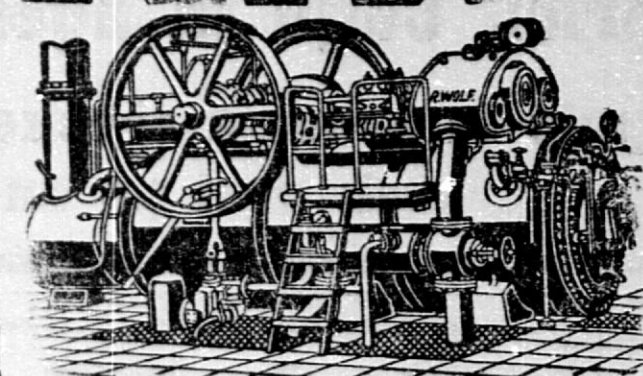

Bruselj in Buenos Aires 3 grand prix.

R. WOLF

Devin-Buckau.

Podružnica:
Dunaj III, Am Heumarkt 21.

Patentne

vročeparne lokomobile

s precizjskim
„krmilom“ brez ventila.

Originalni Wolfov gradbeni način 10—8000 PS.

Obratni stroji največje popolnosti in hranljivosti
za industrijo in poljedelstvo.

V celem izdelanih nad 750.000 PS.

Eternit

ETERNIT-TOVARNA LJUDEVITA HATSCHKE LINZ, VOCKLABRUCK, DUNAJ, BUDIMPESTA, NYERGES-UJFALU

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH in DRUG, Trst.

Vprašanja na **Teodorja Korna**, krovca in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdejujejo strelovski
kleparska in krovka dela iz različnega blaga

Gospodinje!

Pozor!!

Ne kupujte presnega masla ali nadomestila zanje, dokler niste poizkusile slovite splošno znane svetovne znamke

BLAIMSCHKEINA

UNIKUM

MARGARINE

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina.

„UNIKUM“ se izdeluje iz najčistejših go-
veje obistne tolstje z visoko
pasterizirano smetano, ima torej največjo re-
dično vrednost in je resnično zdrav.

„UNIKUM“ ni umeten, nego najčistejši
naravni izdelek.

„UNIKUM“ je 50% cenejši od na-
zadnega presnega
masla in zajamčeno mnogo izdatnejši nego to.

SAMO BLAIMSCHKEINOV

„UNIKUM“ je resnično edino in
pravo nadomestilo za
presno maslo, ki daleč prekaša vse doslej hvalisano.

Izdelovanje

BLAIMSCHKEINA „UNIKUM“

je varovano s stalno državno kontrolo in je to
razvidno na vsakem zavitku.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte se torej begati od drugih oglasov in rabite za nadomestilo presnega masla za

pečenje

praženje

kuhanje

maslen kruh

samo

BLAIMSCHKEINA „UNIKUM“ MARGARINO

Dobiva se povsod. — Poizkušnje gratis in franko.

Združene tvornice za margarino in presno maslo, Dunaj XIV.

500 kron!!

Vam plačam, ako moj uričevalec korenin „ma-
zilo Ria“ ne odstrani v 3 dneh brez bolečin
Vaših kurjih oces, bradavic, otiščancev itd. —
Cena lončka z jamstvenim pismom 1 K. —
Kemeny, Košice (Raschau) I. poštni predal 12/64 Ogrsko.
4206

Maslo, malisno štupo, suhe gobe, vinski kamen

jabolka namizna in hruške za most, fižol,
oves, pšenico, ječmen, bučne peške, ko-
rúžno slamo, smrekove storže, želod,
krompir, sploh vse deželne pridelke, kakor
tudi petrolejske in oljate sode, ter močnate
solne in otrobne vreče kupi vsako množino

veletrgovina **ANTON KOLENC,**
Celje, Graška cesta 22. 3095

Pozor! Drože (Presgerm) Pozor!

Naznanjam vsem odjemalcem za Drože, da sem
preselil svojo znano tovarno v lastno hišo na
Krakovski nasip št. 26 ter jo uredil na vodno
silo s turbino, zato mi je mogoče, postreči brez
konkurence po nizkih cenah in z najboljšim
blagom. — Opozorjam pa, da moje materične
drože so za 50% boljše od vsakih spirtnih
drož. Spirtno so mehke in vsebujejo vodo, zato
jih nudi konkurenca po 80 vin.

Pričakujem cenjenih naročil in beležim s
spoštovanjem

Makso Zaloker

tovarnar drož 3627
v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Vinko Majdič

valični mlin v Kranju
(Kranjsko).

Največja proizvodnja priznana naj,
boljših pšeničnih mok in krmnih izdelkov
ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih
vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode
v se in dajo kvantitativno nedosegljiv
pridelek, kar je zlasti za gospode pe-
kovske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 65
V Ljubljani, Cerknici, Trnovem,
Podgradu, Trstu, Pulju, Reki, Za-
dru, Splitu, Ercegovnem, Kotoru,
Sv. Luciji ob Soči, Bejaku, Celovcu,
Inostnu, Dolcanu in Tridntu.
Brzo javi: Valični mlin, Kranj.

! Superfosfat !

najpreizkušenejši, najzaneslivejši in
najcenejši

fosforovo kisló gnojilo

za vse vrste zemlje dalje 44

moničkova, kalijeve in solitrove superfosfate

dobavljajo vse tvornice umetnih gnojil
kupčevalci kmetijske zadr. in društva.

Samo superfosfat
v ceni ni poskočil!!

Centralna pisarna društva
avstr. superfosfat. tvornic
Praga, Příkopy 17.

Brzjavke: Prometna banka Ljubljana.
Telefon šte. 41.

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjižice 30. avg. 1912
K 70,147.763.—.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vogal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“). Delniški kapital in reserve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obre-
stovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papierjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papierjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseskar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izpla-
čevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papierjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih
novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih pa-
pirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih
papierjev — Promese za vsa zrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. 166

Priporočamo našim
:: gospodinjam ::

KOLINSKO KIKORIJO

iz **edine** slovenske
tovarne v Ljubljani

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica K 8.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 800.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in agencija v Gradežu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun
:: ter jih obrestuje od dne vloge po čistih ::

4 3 0
4 4 0

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje
vseh vrst po dnevnem kurzu.

152

CERESIT dela mokre kleti vlažna stanovanja zjamčeno suha.
IA REFERENCE. AVSTR. PATENT
ZASTON. ŠT. 36 PROSPEKTI
Avstr. ceresitna družba zez Dunaj XIX. Eisenbahnstrasse No 61. Tel. 22288.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preizkušene. — Ilustrovani oeniki zastoni.

Seydlin

Najbolje za zoba

PATENTE

vseh dežela izpostuje inženir
M. GELBHAUS oblastveno avtor. in zapriženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Kaj je kulanca v zavarovalnih stvareh

kaže najjasneje ta-le pripis, ki ga je prejel

generalni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani:

Slavni generalni zastop!

V privitku pošiljam vse tri pravilno podpisane pobotnice, potrjujoč prejem zavarovalnine svojega pokojnega soproga dr. Janka Vilfana v Radovljici.

Ne morem si kaj, da ne bi pri tej priliki izrazila svoje najiskrenejše zahvale in priznanje za **nad vse točno likvidacijo in neverjetno hitrino izplačilom zavarovalnine.**

Moj soprog je bil zavarovan še pri drugem zavodu, toda ugotoviti moram, da točnost tega zavoda daleko ne dosega banke „Slavije“.

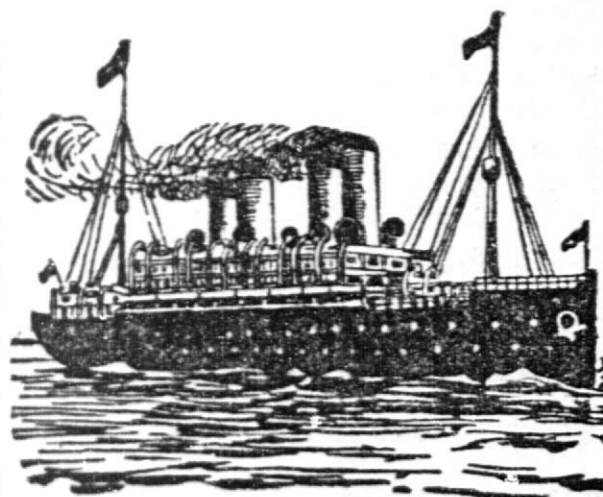
V Radovljici, dne 26. decembra 1912.

Jela Vilfan mp.

128

Samo 5 dni! z brzoparniki francoske družbe.

Najkrajša vožnja iz **Havre v New York.**

Veljavne vozne liste (šifkarte) za vse razrede dobiš **edino** pri 3439

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna pisarna v

Ljubljani, Dunajska cesta 18

v hiši Kmetke posojilnice, nasproti gostilne pri „Figovcu“.

Vozne listke iz Amerike v staro domovino po najnižji ceni. Izdaja vozne listke po vseh železnicah za prirejanje zabavnih in romarskih vlakov. Vsa pojasnila istotam brezplačno.

Narodna knjigarna.

Prešernova ulica šte. 7

v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7

zdržena s

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogo kancelijskega, komptoarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga ..

➡ najboljše kakovosti in po najnižjih cenah. ➡

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in gladek; rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za pisalni stroj; mali in veliki oktavi za navadna pisma; barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najprostejših do najfinejših vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli. Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo

Solski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn. Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčnike, radirke, risalni papir, risalne priprave, črtala, trikotniki, palete, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najprostejše in najfinejše, črne, vijoličaste in barvaste.

Solske mape

iz platna in iz usnja ter jermena za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisemskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora v vseh velikostih, za dame in za gospode, za navadno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in poezije.

Crnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umetniške in pokrajinske, ljubljanske in kranjske. Trgovcem pri večjih naročilih izreden popust.

Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na

pisalne stroje

..... vseh sistemov

po tova nižjih cenah;

dalje naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavitke, vizitnice, oznanila, fakture, trgovska pisma itd. itd.